

- rozhodnutí České národní banky č.j. 2024/13207/650 ze dne 25. listopadu 2024, sp.zn. Sp/2019/467/573

sekce dohledu nad finančním trhem II

V Praze dne 25. listopadu 2024
Č.j. 2024 / 130207 / 650
Ke sp.zn. Sp/2019/467/573
Počet stran: 53

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též jen „ČNB“ nebo „správní orgán“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČNB“), a orgán dohledu nad oblastí poskytování spotřebitelských úvěrů podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSÚ“) rozhodla v rámci řízení z moci úřední Sp/2019/467/573, které je vedeno se společností Via SMS s.r.o., IČO: 247 20 275, se sídlem Spálená 97/29, Nové Město, 110 00 Praha 1, právně zastoupenou [REDAKCE], advokátem, evid. č. ČAK [REDAKCE], [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“) ve spojení se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) pro podezření z porušení předpisu upravujícího oblast poskytování spotřebitelských úvěrů t a k t o :

I.

Společnost Via SMS s.r.o., IČO: 247 20 275, se sídlem Spálená 97/29, Nové Město, 110 00 Praha 1, jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru, se uznává vinnou, že

- (i) **v době od 1.11.2018 do 12.4.2019 nezavedla a neuplatňovala pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tak, aby byla přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, a která by zajistila, aby do posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů vstupovaly informace**
- o skutečné a pravidelné výši příjmů spotřebitelů, když zavedená pravidla nezajišťovala, aby do posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů vstupovaly nezbytné, spolehlivé, dostatečné a přiměřené informace, z nichž by bylo možné příjem spolehlivě stanovit,**
 - o skutečné výši výdajů spotřebitelů, když zavedená pravidla umožňovala vycházet jen z informací deklarovaných spotřebitelem v úvěrové žádosti a/nebo normativně stanovených částek, které nemusely odpovídat výdajům každého jednotlivého spotřebitele,**

- a) v 46 případech ([redacted])
[redacted]
neověřila existenci a výši skutečných příjmů a výdajů,

- č í m ž p o r u š i l a**

- ad ii) ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023,**

a dopustila se přestupku

- ad ii) podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ,**

za což se jí ukládá

podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) ZSÚ pokuta ve výši 3 000 000 Kč (slovy tři miliony korun českých). Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

II.

(i) neuchovávala smlouvy o spotřebitelském úvěru a další dokumenty a záznamy v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení o řádném plnění povinností

při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru a prodloužením doby splatnosti spotřebitelského úvěru,

- (ii) uváděla nejasné a nepravdivé informace ve smlouvách o spotřebitelském úvěru o době trvání a splatnosti úvěru, úrokové sazbě, výši úroku, poplatku za uzavření smlouvy a o roční procentní sazbě nákladů na spotřebitelský úvěr,

se řízení podle ustanovení § 86 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona zastavuje.

III.

Společnosti Via SMS s.r.o., IČO: 247 20 275, se sídlem Spálená 97/29, Nové Město, 110 00 Praha 1, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění účinném do 30.6.2024, ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolala porušením své právní povinnosti, ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je výše uvedená společnost povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky vedený u České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148, variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

ODŮVODNĚNÍ

A. Identifikace účastníka řízení

1. Účastník řízení je obchodní korporací zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze pod sp.zn. C 168675. Předmětem podnikatelské činnosti účastníka řízení je ode dne jeho vzniku, tj. od 11.8.2010, výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a od 7.3.2011 poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru.¹
2. Statutárním orgánem účastníka řízení je dle zápisu v obchodním rejstříku jednatel² Eduards Lapkovskis, nar. 20.4.1980, bytem Zirņu iela 3-37, Rīga, Lotyšská republika (den vzniku funkce 21.10.2011, v obchodním rejstříku zapsán 9.11.2011) a jednatel Wojciech Małek, nar. 25.10.1984, bytem Varšava, 35 Świątokrzyska Street, Polská republika (den vzniku funkce 1.1.2024, v obchodním rejstříku zapsán 14.2.2024)³. Jednatel zastupuje společnost samostatně.

¹ <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=392611&typ=PLATNY>

² Dle zápisu v obchodním rejstříku má mít statutární orgán 2 členy.

³ Do 13.10.2020 byl jednatelem též Mareks Krakops, nar. 25.4.1974, bytem Brīvības gatve, Rīga, LV-1024, Lotyšská republika (den vzniku funkce 19.3.2014, v obchodním rejstříku zapsán 27.3.2014). Od 3.1.2022 do 21.8.2023 byl jako jednatel v obchodním rejstříku zapsán Sergejs Kalužnijs, nar. 24.4.1987, bytem LV-1002 Rīga, M. Nometņu iela 72.39, Lotyšská republika (den vzniku funkce 29.9.2021, den zániku funkce 29.6.2023). Sergejs Kalužnijs byl v období od 19.1.2021 do 3.1.2022 v obchodním rejstříku zapsán jako prokurista.

3. Jediným společníkem účastníka řízení je společnost s ručením omezeným „VIA SMS“⁴, registrační číslo 40103259867, se sídlem Roberta Hiršala iela 1, LV-1045 Riga, Lotyšská republika.
4. Základní kapitál účastníka řízení, který tvoří souhrn vkladů společníka účastníka řízení, činí 6 800 000 Kč.
5. Česká národní banka udělila účastníkovi řízení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů (dále též jen „SÚ“ nebo „úvěr“) s účinností od 24.5.2018.⁵ Jako osoby zodpovědné za poskytování SÚ účastníka řízení byly v registru České národní banky v období od 24.5.2018 do 19.8.2020 zapsány [redacted] nar. [redacted], [redacted] nar. [redacted], a [redacted] nar. dne [redacted], a od 19.8.2020 je zapsán [redacted] nar. [redacted].

B. Postup správního orgánu před zahájením přestupkového řízení

6. Správní orgán v období od 12.4.2019 do 20.9.2019⁷ provedl u účastníka řízení kontrolu (dále jen „**Kontrola**“). Předmětem Kontroly bylo prověření dodržování povinností při výkonu činnosti nebankovního poskytovatele SÚ ve smyslu ZSÚ. Kontrola byla zaměřena na (i) postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, (ii) uchovávání dokumentů a záznamů týkajících se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, (iii) posuzování úvěruschopnosti spotřebitele a (iv) komunikaci se spotřebiteli.
7. Kontrola byla zahájena dne 12.4.2019 doručením oznámení o zahájení kontroly z téhož dne, č.j. 2019/041850/CNB/650⁸. V rámci Kontroly proběhly ve dnech 24.4.2019 a 29.5.2019 dvě kontroly na místě. Z obou těchto kontrol byl vytvořen dílčí protokol o průběhu kontroly na místě⁹, přičemž druhý protokol zaznamenává i některé další skutečnosti, zjištěné při následné komunikaci s účastníkem řízení.
8. V rámci Kontroly bylo vyžádáno 89 smluv o spotřebitelském úvěru a 1 zamítnutá žádost o úvěr, přičemž účastník řízení byl vyzván¹⁰ k doložení veškeré dostupné dokumentace a komunikace se spotřebitelem zahrnující mj. „*doklady a záznamy, na jejichž základě byla posouzena úvěruschopnost/bonita žadatele o úvěr*“ (dále jen „**složky klientů**“). Účastník řízení potvrdil¹¹, že v rámci složek klientů předložil veškeré dokumenty

⁴ V období od 5.3.2018 do 25.3.2022 byla jako jediný společník v obchodním rejstříku zapsána AS „VIA SMS group“, registrační číslo 40003901472, se sídlem 13 janvara iela 3, Riga, LV-1050, Lotyšská republika.

⁵ https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB10.VIZITKA?p_lang=cz&p_SEQ_ID=11676310&p_VER_ID=1001&p_DATUM=27.06.2022&p_ROL_KOD=

⁶ [redacted] nahradil [redacted] na pozici vedoucí oddělení posuzování úvěruschopnosti. [redacted] na pozici vedoucí oddělení schvalování úvěrů nahradila [redacted] nar. [redacted]. Viz oznámení změn údajů zapsaných v registru účastníkem řízení ze dne 30.3.2020 (soubory ve složce 2020_00314_CNB_650_Oznámení změn údajů v registru na DVD, spis č.l. 7).

⁷ Tj. ode dne doručení oznámení o zahájení kontroly do dne doručení rozhodnutí o námitkách účastníkovi řízení.

⁸ Viz soubor 2019_041850_CNB_650_Oznámení o zahájení kontroly Via SMS.pdf a 2019_041850_CNB_650_doručenka zahájení kontroly.zfo ve složce 2019_041850_CNB_650_Oznámení o zahájení kontroly na DVD, spis č.l. 7.

⁹ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650, a Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650. Viz soubory Protokol o průběhu kontroly na místě č.j. 045549.pdf a 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol o průběhu kontroly final.pdf na DVD, spis č.l. 7.

¹⁰ Výzva č. 3 k předložení dokladů ze dne 27.5.2019, č.j. 2019/055654/CNB/650. Viz soubor 2019_055654_CNB_650_Vyzva_3_Via_SMS.pdf a 2019_055654_CNB_650_doručenka.zfo na DVD; spis č.l. 7.

¹¹ Email účastníka řízení ze dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650, ve kterém uvedl: „Potvrzuji, že u všech případů, jak původně předložených, tak nově dodaných podkladů spotřebitelských úvěrů jsme předložili veškeré podklady, které u smluv vedeme a máme v současné době, respektive měli jsme v době zaslání podkladů k dispozici.“. Viz soubor 1.7.2019 Odpověď na emailovou výzvu.msg ve složce 2019_079672_CNB_650_Emailová komunikace_nekompletní podklady k výzvě č 3_odpověď KO na DVD, spis č.l. 7.

a záznamy, které má, resp. měl v době předání k dispozici, a proto se veškerá níže popsaná kontrolní zjištění týkající se složek klientů opírají toliko o tyto předložené podklady a záznamy.

9. Složky klientů byly vybrány zejména na základě přehledu všech uzavřených smluv o spotřebitelském úvěru (dále též „SoSÚ“)¹², které účastník řízení uzavřel v období od 24.5.2018, tj. ode dne udělení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, do dne zahájení Kontroly, tj. 12.4.2019. Vzhledem k tomu, že v tomto období bylo uzavřeno celkem 17 618 SÚ, byly vybrány složky klientů z období od 1.11.2018 do 12.4.2019, v němž bylo uzavřeno 9 024 SoSÚ. Dne 14.8.2019 byl účastníkovi řízení doručen protokol o kontrole¹³ z téhož dne, č.j. 2019/088984/CNB/650 (dále jen „**protokol o kontrole**“), který obsahuje výčet všech zjištění z Kontroly.
10. Proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole podal účastník řízení dne 28.8.2019 pod č.j. 2019/093037/CNB/650 námitky¹⁴ (dále jen „**námítky**“), které byly rozhodnutím o námitkách¹⁵ ze dne 19.9.2019, č.j. 2019/099185/CNB/650 (dále jen „**rozhodnutí o námitkách**“) zamítnuty. Rozhodnutí o námitkách bylo účastníkovi řízení doručeno dne 20.9.2019.

C. Průběh správního řízení

11. Správní orgán zahájil řízení pod sp. zn. Sp/2019/467/573 dne 5.2.2021, a to doručením oznámení o zahájení řízení z moci úřední ze dne 3.2.2021, č.j. 2021/13020/570 (dále jen „**Oznámení**“, spis č.l. 14-64). Řízení bylo zahájeno pro podezření, že se účastník řízení jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru dopustil přestupků podle ZSÚ.
12. Dne 9.2.2021 správní orgán obdržel plnou moc udělenou dne 8.2.2021 účastníkem řízení [redacted], advokátovi [redacted], se sídlem [redacted], evid. č. ČAK: [redacted], IČO: [redacted] pro řízení vedené pod sp. zn. Sp/2019/467/573 i všechna navazující správní a jiná řízení, včetně soudních (spis č.l. 65-67).
13. Dne 10.2.2021 účastník řízení nahlížel do správního spisu, o čemž byl pořízen protokol č.j. 2021/15712/570 (spis č.l. 69-73).
14. Dne 5.3.2021 správní orgán obdržel pod č.j. 2021/25118/570 vyjádření účastníka řízení ke zjištěným skutečnostem obsahující též žádost o nařízení ústního jednání (dále též jen „**Vyjádření**“, spis č.l. 74-91 + CD č.l. 92).
15. Správní orgán přípisem ze dne 3.5.2021, č.j. 2021/46555/570, účastníka řízení vyrozuměl o nařízení ústního jednání na den 31.5.2021 (spis č.l. 94).
16. Dne 31.5.2021 se konalo ústní jednání, z něhož byl pořízen protokol č.j. 2021/55424/570 (spis č.l. 96-97 včetně zvukového záznamu na CD spis č.l. 98).

¹² Přijato ČNB dne 29.4.2019 pod č.j. 2019/048173/CNB/650. Viz soubor *ViaSMS-loans.xlsx* ve složce 2019_048173_CNB_650_Doplňené podklady k výzvě č. 1 na DVD, spis č.l. 7.

¹³ Soubor 2019_088984_CNB_650_doručenka_protokol.zfo a 2019_088984_CNB_650_Via_SMS_-_Protokol_o_kontrole.pdf ve složce 2019_088984_CNB_650_Protokol_o_kontrole na DVD; spis č.l. 7.

¹⁴ Soubor 2019_093037_CNB_650_namitky_proti_protokolu_o_kontrole.zfo, Namitky_protokol_kontrola_koncept_clean.docx a RAMCOVA_SMLOUVA_O_UVERU_190828.docx ve složce 2019_093077_CNB_650_Namitky_proti_protokolu_o_kontrole na DVD; spis č.l. 7.

¹⁵ Soubor 2019_099185_CNB_650_Rozhodnuti_o_namitkach_VIA_SMS.pdf a 2019_099185_CNB_650_doručenka.zfo ve složce 2019_099185_CNB_650_Rozhodnutí_o_namitkách a 2019_099185_CNB_650_doručenka.zfo na DVD; spis č.l. 7.

17. Dne 30.6.2021 správní orgán v návaznosti na ústní jednání obdržel pod č.j. 2021/71014/570 doplnění vyjádření účastníka řízení (dále též jen „**Doplnění Vyjádření**“, spis č.l. 99-114).
18. Dne 18.5.2022 správní orgán přípisem č.j. 2022/50339/570 vyzval účastníka řízení k vyjádření se k podkladům rozhodnutí a předložení dokumentů pro zohlednění majetkových poměrů (spis č.l. 117-118).
19. Dne 20.5.2022 účastník řízení nahlížel do správního spisu, o čemž byl pořízen protokol č.j. 2022/50896/570 (spis č.l. 120-125).
20. Dne 1.6.2022 správní orgán obdržel pod č.j. 2022/54507/570 vyjádření účastníka řízení k podkladům rozhodnutí (dále jen „**Vyjádření k podkladům**“, spis č.l. 126-149).
21. Dne 29.8.2024 zaslal správní orgán účastníku řízení pod č.j. 2024/99122/650 Vyrozumění o upřesnění předmětu řízení a možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Tento přípis byl účastníku řízení doručen dne 9.9.2024 (spis č.l. 150-155).
22. Dne 23.9.2024 obdržel správní orgán pod č.j. 2024/108910/650 Vyjádření obviněného k podkladům rozhodnutí (dále jen „**Závěrečné vyjádření**“, spis č.l. 156-161).

D. Právní úprava a posouzení promlčení

23. Článek 40 odst. 6 usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“) upravuje zásadu zákazu retroaktivity, která je plně aplikovatelná i v oblasti přestupkového řízení, a která stanovuje, že trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; pozdějšího zákona se použije, je-li to pro pachatele příznivější.
24. Odpovědnost za přestupek se v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 přestupkového zákona posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ustanovení § 2 odst. 2 přestupkového zákona platí, že přestupek byl spáchán v době, kdy pachatel konal nebo v případě opomenutí byl povinen konat, přičemž není rozhodující, kdy následek nastal nebo měl nastat.
25. Ustanovení § 2 odst. 3 přestupkového zákona stanoví: Jestliže se zákon změnil během páchání přestupku, použije se zákon, který je účinný při dokončení jednání, kterým je přestupek spáchán. Ustanovení § 2 odst. 4 přestupkového zákona stanoví: Jestliže se zákon změnil během páchání a) pokračujícího přestupku, použije se zákon účinný v době, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku, b) hromadného přestupku, použije se zákon účinný v době, kdy došlo k poslednímu útoku, nebo c) trvajícím přestupku, použije se zákon účinný v době, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. Podle § 2 odst. 5 přestupkového zákona se při pozdějších změnách zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je přestupek spáchán, použije zákona nejmírnějšího.
26. Dle ustanovení § 31 odst. 1 přestupkového zákona platí, že promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku.
27. ZSÚ byl několikrát novelizován, naposledy s účinností od 1.9.2024, avšak na základě porovnání znění tohoto zákona účinného v době posuzovaného protiprávního jednání se zněním účinným od 1.9.2024 správní orgán konstatuje, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Rovněž otázka typové

závažnosti nahlížení na porušené právní povinnosti nedoznala žádné změny ve prospěch účastníka řízení. Správní orgán bude pouze dále v textu pracovat z důvodů formulačních změn bez změny smyslu ustanovení se zněním zákona o spotřebitelském úvěru účinným do 31.12.2023.

28. Správní orgán se také zabýval skutečností, zda nedošlo k zániku odpovědnosti účastníka řízení za přestupky uvedené v tomto rozhodnutí a má za to, že k zániku odpovědnosti podle ustanovení § 30 přestupkového zákona ve spojení se speciálním ustanovením § 46e odst. 3 zákona o České národní bance nedošlo, neboť promlčecí doba činí 5 let ode dne následujícího po dni spáchání přestupku. Vytýkaná jednání účastníka řízení jsou v případě obou přestupků dokonána dne 12. 4. 2019. Současně v posuzovaném období došlo doručením oznámení o zahájení správního řízení dne 5. 2. 2021 ve smyslu ustanovení § 32 odst. 2 přestupkového zákona k přerušení promlčecí doby, přičemž přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. K promlčení by tak došlo v případě obou přestupků nejdříve ke dni 5. 2. 2026, neboť promlčecí doba počíná dle ustanovení § 31 odst. 1 přestupkového zákona běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku, resp. při běhu nové promlčecí doby dnem následujícím po doručení oznámení o zahájení účastníku řízení.
29. Správní orgán tedy konstatuje, že rozhodnutí bylo vydáno včas a nedošlo k prekluzi odpovědnosti za předmětné skutky uvedené ve výroku rozhodnutí.

E. Skutková zjištění, vyjádření účastníka řízení a stanovisko správního orgánu, závěr správního orgánu a právní kvalifikace

30. Účastník řízení v době Kontroly poskytoval (spotřebitelské) úvěry novým klientům do výše 8 000 Kč (nejčastěji do 4 000 Kč) a stálým klientům do výše 30 000 Kč, se splatností 7 až 30 dní. Dle sdělení účastníka řízení asi polovina klientů žádá o úvěr opakovaně¹⁶. Z předloženého přehledu uzavřených SoSÚ vyplývá, že u cca 70,2 % úvěrů (uzavřených v období od 24.5.2018 do 12.4.2019) došlo k prodloužení doby splatnosti SÚ¹⁷ a průměrně docházelo ke třem prodloužením, přičemž nejvyšší počet zjištěných prodloužení doby splatnosti SÚ je 30¹⁸. Počet prodloužení doby splatnosti SÚ tedy nebyl omezen. Při prodloužení doby splatnosti SÚ docházelo ke zpětnému prodloužení doby splatnosti, tj. počínaje dnem původně sjednané doby splatnosti, a to o 7, 14 nebo 30 dnů, vždy od původního data splatnosti¹⁹. Dále bylo zjištěno, že u cca 76 % ze všech uzavřených smluv byl klient v prodlení²⁰.
31. Účastník řízení poskytoval novým klientům první SÚ zcela zdarma, pokud současně dali souhlas k využití služby Instantor a banka klienta tuto službu poskytovala. Pokud ne,

¹⁶ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650. Viz soubor *Protokol_o_prubehu_kontroly_na_miste_c.j._045549.pdf* ve složce 2019_045549_CNB_650_Kontrola na místě dne 24_4_2019 na DVD, spis č.l. 7.

¹⁷ Z celkem 17 618 úvěrů došlo k prodloužení splatnosti u 12 372 úvěrů. Viz sloupec „Type_type“ v souboru *ViaSMS-loans.xlsx* ve složce 2019_048173_CNB_650_Doplňené podklady k výzvě č 1 na DVD, spis č.l. 7. Přijato ČNB dne 29.4.2019 pod č.j. 2019/048173/CNB/650.

¹⁸ Viz sloupec „Number of prolongations“ v souboru *ViaSMS-loans.xlsx* ve složce 2019_048173_CNB_650_Doplňené podklady k výzvě č 1 na DVD, spis č.l. 7. Přijato ČNB dne 29.4.2019 pod č.j. 2019/048173/CNB/650.

¹⁹ Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650. Viz soubor *2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol_o_prubehu_kontroly_final.pdf* ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final na DVD, spis č.l. 7.

²⁰ Z celkem 17 618 úvěrů došlo k prodloužení klienta v 13 409 případech. Viz sloupec „Was client overdue“ v tabulce v souboru *ViaSMS-loans.xlsx* ve složce 2019_048173_CNB_650_Doplňené podklady k výzvě č 1 na DVD, spis č.l. 7. Přijato ČNB dne 29.4.2019 pod č.j. 2019/048173/CNB/650.

účastník řízení novým klientům účtoval 1 Kč²¹. Zpoplatněné ve všech případech bylo až následné případné prodloužení doby splatnosti SÚ. Prodloužení doby splatnosti (byť i teoreticky původně bezúplatného) SÚ správní orgán považuje materiálně za sjednání nového SÚ, který je uzavřen nejpozději okamžikem akceptace návrhu spotřebitele²². V důsledku toho, že se jedná o nový SÚ, musí poskytovatel SÚ dodržet všechny povinnosti stanovené v ZSÚ, včetně povinnosti dodržovat pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele a tato pravidla a postupy průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit jejich přiměřenost a účinnost, nepoužívat nejasné, nepravdivé, zavádějící nebo klamavé informace v komunikaci se spotřebitelem, pořizovat a uchovávat dokumenty a záznamy nezbytné pro hodnověrné osvědčení řádného plnění povinností stanovených ZSÚ a před uzavřením SoSÚ nebo prodloužením doby splatnosti SÚ řádně posoudit úvěruschopnost spotřebitele.

Postupy a pravidla pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele – ad výrok I. (i)

Skutková zjištění

32. Účastník řízení byl správním orgánem vyzván k předložení vnitřního předpisu upravujícího postupy a pravidla týkající se posuzování úvěruschopnosti. V předloženém vnitřním předpise²³ *Vnitřní předpis č. 3 Pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti klienta* (dále jen „**Vnitřní předpis č. 3**“) absentovala Příloha č. 1 s názvem *Pravidla pro práci se scoringovým algoritmem*. Správní orgán proto dne 26.7.2019 účastníka řízení vyzval, aby tato pravidla dodatečně předložil²⁴, nicméně účastník řízení tuto přílohu neměl k dispozici a přislíbil²⁵, že ji zašle později „*po konzultaci s (...) právním zástupcem, který (...) pomáhal s tvorbou Interních předpisů*“. Dne 1.8.2019 zástupce účastníka řízení sdělil²⁶, že za uvedenou přílohu považuje dokument s jiným než shora uvedeným názvem, a to dokument „*Postup poskytování úvěrů podle bodového hodnocení*“²⁷, který však téměř žádná pravidla pro práci operátorů

²¹ Účastník řízení uvedl, že v takovém případě není pravdivou informací uvedená ve smlouvě o úvěru a ani v CRM, že je po klientovi požadována tzv. verifikační platba ve výši 1 Kč: „*Nový klient: Při použití ověření přes Instantor jsou náklady 0, klient v řádném termínu vrácí pouze jistinu, bez jakéhokoliv navýšení. Při ověření bankovním převodem 1 Kč klient platí tuto korunu, kterou z praktických důvodů nevracíme.*“ (email účastníka řízení ze dne 7.8.2019 přijatý pod č.j. 2019/087029/CNB/650). Viz soubor 7. 8. 2019 Re Vyzva k dolození upresňujících informací - doplnění upřesnění.msg ve složce 2019_087029_CNB_650_Dílčí dotazy 4 na DVD, spis č.l. 7.

²² Způsob odkladu splatnosti v Rámcové smlouvě o úvěru je v čl. 7. upraven tak, že ho spotřebitel navrhuje poskytovateli SÚ (účastníkovi řízení), který odklad může, ale nemusí akceptovat. Splátnost může být odložena o 7, 14 nebo 30 dní a výše úplaty za odklad je stanovena v závislosti na tom, o kolik dní chce klient odložit splatnost. Samotný způsob uzavření dohody o odkladu splatnosti je takový, že návrh činí spotřebitel tím, že zaplatí odpovídající úplatu poskytovateli SÚ. Ten pak na základě svého uvážení návrh přijme, nebo nikoliv. Přijetí oznámí poskytovatel SÚ spotřebiteli prostřednictvím SMS do 120 minut a včasným doručením přijetí je splatnost odložena o stanovený počet dní. Takto může být splatnost odložena i opakovaně. V posuzovaném případě je zaplacení úplaty nutným předpokladem k odložení splatnosti. Jde tedy o peněžitě plnění, „*kteřé spotřebitel musí zaplatit v souvislosti se spotřebitelským úvěrem*“ ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ. Nejde proto o bezplatné odložení platby stávajícího dluhu ve smyslu § 5 odst. 1 písm. c) ZSÚ. Jelikož odložená platba je jednou z forem spotřebitelského úvěru, aplikují se na úplatné odložení splatnosti stávajícího spotřebitelského úvěru všechna ustanovení ZSÚ, nikoliv pouze ta v omezené působnosti. Správní orgán má tak za to, že na prodloužení splatnosti sjednaného úvěru je nezbytné pohlížet jako na uzavření „dalšího“ spotřebitelského úvěru ve formě odložené platby.

²³ Přijato ČNB dne 29.4.2019 pod č.j. 2019/048173/CNB/650. Viz soubor 03_Uveruschopenost_C_vyzva_CNB_II.pdf ve složce 2019_048173_CNB_650_Doplňené podklady k výzvě č 1 na DVD, spis č.l. 7.

²⁴ Email odeslaný zástupcem ČNB dne 26.7.2019 pod č.j. 2019/083695/CNB/650. Viz soubor Via_SMS_-_Doplňující_dotazy.msg ve složce 2019_083695_CNB_650_Dílčí dotazy 2 na DVD, spis č.l. 7.

²⁵ Email účastníka řízení přijatý ČNB dne 29.7.2019 pod č.j. 2019/083695/CNB/650. Viz soubor FW_Via_SMS_-_Doplňující_dotazy.msg ve složce 2019_083695_CNB_650_Dílčí dotazy 2 na DVD, spis č.l. 7.

²⁶ Email přijatý ČNB dne 1.8.2019 pod č.j. 2019/083695/CNB/650. Viz soubor FW_Via_SMS_-_Doplňující_dotazy_1.msg ve složce 2019_083695_CNB_650_Dílčí dotazy 2 na DVD, spis č.l. 7.

²⁷ Přijato ČNB dne 3.5.2019 pod č.j. 2019/050415/CNB/650. Viz soubor scoring_-_Uveruschopenost.pdf ve složce 2019_050415_CNB_650_Podklady k výzvě č 2 - část 2 na DVD, spis č.l. 7.

(pracovníků účastníka řízení pověřených posuzováním úvěruschopnosti klientů) se scoringovým algoritmem nestanovil.

a) Přijetí žádosti o úvěr a dokladů o příjmech a výdajích

33. Účastník řízení v době Kontroly nabízel „Půjčky bez registru“ a „Půjčky problémovým klientům“, jak měl uvedeno na svých webových stránkách. Žádost o úvěr bylo možné v době Kontroly²⁸ podat výhradně online, buď přímo na internetových stránkách účastníka řízení www.viasms.cz²⁹ (dále jen „internetové stránky účastníka řízení“) anebo na jedné z internetových stránek affiliate partnerů³⁰, na níž byla umístěna reklama účastníka řízení a prostřednictvím níž bylo buď též možno podat žádost o úvěr anebo prostřednictvím níž docházelo k přesměrování na internetové stránky účastníka řízení.³¹
34. Online žádost o úvěr byla spojena s registrací uživatelského účtu, resp. profilu na internetových stránkách účastníka řízení, jak vyplývá z následujícího upozornění uveřejněného k 10.4.2019 na internetových stránkách účastníka řízení³²:

Nový klient

Pokud chcete získat novou půjčku, je nutné se zaregistrovat. Zvolte si prosím částku a termín splatnosti.

Přihlášení pro registrované X

E-mail:

Heslo:

Pokračovat

Přihlásit

[Zapomněli jste heslo?](#)

35. Nový klient, tedy žadatel o úvěr, si nejprve musel založit uživatelský účet a stálý klient, tedy klient s alespoň 1 splaceným úvěrem, pouze podal novou žádost o úvěr (dále též jen „nový klient“ a „stálý klient“ a dohromady „klient“). Celý proces posouzení úvěruschopnosti klienta byl zoptimalizován na základě nabídky poskytnutí úvěru v co nejkratší době, konkrétně od 15 minut do maximálně 2 dnů v závislosti

²⁸ V období od ukončení Kontroly došlo ke změně prezentace na internetové stránce účastníka řízení. V době vydání Oznámení a tohoto Rozhodnutí bylo na internetové stránce účastníka řízení <https://www.viasms.cz/nejcastejsi-otazky> a <https://www.viasms.cz/jak-ziskat-rychlou-pujcku> např. uveřejněno: „Požádání o půjčku je snadné - použijte kalkulačku úvěru, zvolte požadovanou částku a požádejte o úvěr.“ a „Pokud o úvěr ViaSMS žádáte poprvé, je potřeba provést registraci. V několika krocích zadáte své osobní údaje, ověříme vaše telefonní číslo a bankovní účet.“ Viz soubor [printscreen_viasms_cz_3_2_2021.docx](#) ve složce *Doplňující podklady* na DVD, spis č.l. 7.

²⁹ Držitelem domény viasms.cz dle výpisu z registru doménových jmen .cz ke dni vydání tohoto Rozhodnutí je účastník řízení. Viz <https://www.nic.cz/whois/contact/viasms/>. Držitelem domény siaviasms.cz je společnost SIA VIA SMS se sídlem Audeju 14-1, LV-1050 Riga, LV, dceřiná společnost společnosti VIA SMS group. Viz <https://www.nic.cz/whois/contact/SIAVIASMS/> a <https://viasmsgroup.com/2019/05/09/via-sms-group-publishes-audited-consolidated-statements-2018/>: „AS VIA SMS group's subsidiary VIA SMS, SIA, that is directly affected by the legislative changes mentioned above, will continue providing consumer lending services in Latvia after the approved amendments come into force on July 1, 2019.“ Viz soubor [record-statement-contact-SIAVIASMS.pdf](#) a [printscreen_nic_cz_a_viasmsgroup_com.docx](#) ve složce *Doplňující podklady* na DVD, spis č.l. 7.

³⁰ Společnosti, které zajišťují affiliate marketing, tedy partnerský marketing, kdy dochází k provázání internetové stránky účastníka řízení se stránkou, na níž je umístěna reklama.

³¹ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650. Viz soubor [Protokol_o_prubehu_kontroly_na_miste_cj_045549.pdf](#) ve složce 2019_045549_CNB_650_Kontrola na místě dne 24_4_2019 na DVD, spis č.l. 7.

³² Soubor [Registrace_uctu.pdf](#) ve složce 2019_090673_CNB_650_Predani_CD_s_podklady a podložkách CD-R s podklady 21_8_2019 a [Printscreeny_k_protokolu](#) na DVD; spis č.l. 7.

na bankovním domu klienta³³. Součástí registračního formuláře, tedy žádosti o úvěr bylo prohlášení: „*Tímto dávám svůj souhlas společnosti Via SMS s.r.o. (...) s automatizovaným zpracováním svých osobních údajů (...) v rámci hodnocení mé úvěruschopnosti, zvláště pak automatických analýz a prognóz prováděných za účelem zjištění mé ekonomické situace. (...) Byl/a jsem zpraven/a o tom, že mám právo kdykoli vyjádřit nesouhlas s tím, že Společnost činí rozhodnutí na základě informací získaných pomocí automatizovaného hodnocení mé úvěruschopnosti. V praxi to znamená, že jsem oprávněn/a Společností kdykoli předat žádost o hodnocení mé úvěruschopnosti jiným než automatizovaným způsobem, tj. prováděným osobně zaměstnanci Společnosti nebo jinými osobami, které Společnost tímto úkolem pověří.*”

36. V rámci online žádosti, resp. online registrace uživatelského účtu klient zadal požadovanou částku a dobu splatnosti (max. 30 dnů) a kromě identifikačních údajů vyplnil též následující pole o příjmech a výdajích³⁴:

Zdroje příjmů

Zdroje příjmů:

Příjem:

Celkové měsíční výdaje:

37. V online registraci, resp. žádosti o úvěr byl klient informován o nutnosti doložení příjmu³⁵:

Pro dokončení registrace a předání žádosti ke schválení je potřeba zaslat kopii nebo scan OP a doložit Váš příjem (výplatnice, výpis z účtu, pracovní smlouva) na email info@viasms.cz

38. Dále musel klient mj. uvést, že souhlasí s podmínkami Rámcové smlouvy o úvěru³⁶, jejíž text byl dostupný na internetové stránce účastníka řízení. Po odeslání online registrace, resp. žádosti o úvěr klient obdržel SMS s verifikačním (aktivačním) kódem, po jehož zadání došlo k založení uživatelského profilu (jednalo-li se o nového klienta) a přijetí online žádosti o úvěr. V případě schválení žádosti o úvěr docházelo k uzavření Jednotlivé smlouvy o úvěru³⁷, v níž byly již individuálně sjednané podmínky úvěru
39. Za účelem posouzení žádosti o úvěr účastník řízení nejprve ověřil bankovní účet klienta a dle svého vyjádření³⁸ zpravidla telefonicky zkontaktoval klienta za účelem vysvětlení požadavků na předložení shora uvedených dokladů o příjmech a výdajích.
40. Ve Vnitřním předpisu č. 3 je v bodu 5 Informace a doklady nezbytné k posouzení úvěruschopnosti vyžadovaných od Klienta uvedeno: „**Doklad potvrzující výši příjmu**”

³³ Soubor [viasms.cz_NejčastějšíOtázky05.pdf](#) ve složce 2019_090673_CNB_650_Predani_CD_s_podklady a podsložkách CD-R s podklady 21_8_2019 a Printscreeny k protokolu na DVD; spis č.l. 7.

³⁴ Soubor [viasms.cz_RegistračníFormulář.pdf](#) ve složce 2019_090673_CNB_650_Predani_CD_s_podklady a podsložkách CD-R s podklady 21_8_2019 a Printscreeny k protokolu na DVD; spis č.l. 7.

³⁵ Soubor [viasms.cz_RegistračníFormulář.pdf](#) ve složce 2019_090673_CNB_650_Predani_CD_s_podklady a podsložkách CD-R s podklady 21_8_2019 a Printscreeny k protokolu na DVD; spis č.l. 7.

³⁶ Soubor [viasms.cz_RámcováÚvěrováSmlouva.pdf](#) ve složce 2019_090673_CNB_650_Predani_CD_s_podklady a podsložkách CD-R s podklady 21_8_2019 a Printscreeny k protokolu na DVD; spis č.l. 7.

³⁷ Jednotlivé smlouvy o úvěru účastník řízení doložil v rámci předložených složek klientů.

³⁸ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650. Viz soubor [Protokol_o_prubehu_kontroly_na_miste_c.j._045549.pdf](#) ve složce 2019_045549_CNB_650_Kontrola na místě dne 24_4_2019 na DVD, spis č.l. 7.

Klienta, který nesmí být starší než 3 měsíce. Klient může výši svých příjmů doložit následujícími doklady: Výplatní páska nebo potvrzení o výši příjmu vydané zaměstnavatelem; Výpis z bankovního účtu vedeného na jméno Klienta. ... „K ověřování výše výdajů Klientů je pak v bodu 10 pravidla a postupy samotného posuzování úvěruschopnosti uvedeno: „10.2.1. Minimální výdaje. Oddělení posuzování úvěruschopnosti prověřuje informaci o výdajích klienta s ohledem na reálné výdaje průměrného Klienta. **Při hodnocení reálných výdajů Oddělení posuzování úvěruschopnosti zohledňuje zejména výši minimálních životních nákladů a nákladů na bydlení** (bližší informace jsou dostupné např. na www.mpsv.cz), a dále výdaje domácností dle informací dostupných na internetových stránkách příslušné Krajské správy českého statistického úřadu (dále jen „ČSU“) v podsekcí „Statistiky-Příjmy, výdaje a životní podmínky domácností – Kraj.“ V této souvislosti lze zohlednit též celostátní statistiky ČSU dostupné na internetových adresách <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=statistiky#katalog=30847> nebo <https://www.czso.cz/csu/czso/prijmy-vydaje-a-zivotni-podminky-domacnosti>³⁹.“

41. Dále je ve Vnitřním předpisu č. 3 uvedeno: „Do výdajů klienta je nezbytné zahrnout měsíční náklady na bydlení (zohledňuje se i druh bydlení Klienta – tj. zda klient žije ve vlastním domě, bytě, popř. zda bydlí v pronajatém bytě nebo domě, u rodičů či jinak), a to včetně plateb za energie a případných jiných poplatků, měsíční výdaje domácnosti (jídlo, oblečení, léky, výdaje za pevnou linku, mobilní telefon, internet), náklady na léky (v této souvislosti zohledňuje i věk Klienta, když staří lidé mívají větší náklady na léky), náklady na doposud nesplacené úvěry a na úvěr, o jehož poskytnutí Klient žádá, a jiné jednotlivé splátky a jiné platby zahrnující např. pravidelné a očekávatelné běžné výdaje související s během domácnosti. Pokud má klient vyživovací povinnost vůči jiné osobě či osobám, tyto výdaje jsou rovněž zahrnuty do celkových výdajů Klienta (referenční údaje k nákladům na počet vyživovaných osob jsou uvedeny ve výše uvedených odkazech). Oddělení posuzování úvěruschopnosti v případě potřeby ověřuje výše uvedené informace telefonickým kontaktováním Klienta. Výdaje uvedené klientem nesmí být v souhrnu o více než o 20 % nižší než průměrné referenční výdaje uváděné na stránkách ČSU. **Pokud budou výdaje nižší, použijí se hodnoty uváděné ČSU snižené o 20%. Oddělení posuzování úvěruschopnosti v takovém případě provede korekci výdajů uváděných Klientem.**“
42. Sám účastník řízení pak k dokladům o příjmech a výdajích uvedl⁴⁰, že požadavky na předložení dokladů jsou otázkou „uvážení příslušného pracovníka oddělení posuzování úvěruschopnosti“, a proto může být požadováno např. více výpisů či mohou být požadovány i jiné doklady, a dále, že zpravidla požaduje předložit 1 výplatnici ve stáří z maximálně předminulého měsíce a zpravidla též současně 1 výpis z účtu za poslední měsíc.
43. Veškeré doklady mohly být nahrazeny náhledem do internetbankingu klienta prostřednictvím služby Instantor, kterou zajišťuje společnost Instantor AB, reg.č. 556818-2835, se sídlem Vasagatan 16, 111 20 Stockholm, Švédské království (dále jen „Instantor“) ve spolupráci s příslušnou bankou klienta.

³⁹ V době vydání tohoto rozhodnutí již tento odkaz není funkční. Uvedené informace se nacházejí pod tímto odkazem <https://csu.gov.cz/prijmy-vydaje-a-zivotni-podminky-domacnosti>.

⁴⁰ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650.

44. K uplatňovaným pravidlům při posuzování obsahu doložených dokladů o příjmech a výdajích účastník řízení uvedl, že ve výpisu či výpisech z účtu ověřuje, zda se jedná o účet klienta, zda se jedná o hlavní účet klienta a jaké jsou příjmy a výdaje klienta. Historii a jednotlivé položky na účtu klienta účastník řízení⁴¹ zkoumá s ohledem na formát (kvalitu údajů) výpisu z účtu, resp. možnosti přístupu do účtu prostřednictvím Instantoru, přičemž primárně zjišťuje kreditní a debetní pohyby. U příjmů klienta ověřuje, zda jsou pravidelné příjmy klienta v souladu s klientem deklarovanými údaji. U výdajů klienta se účastník řízení zaměřuje na případné úvěry u jiných poskytovatelů SÚ, přičemž u výdajů účastník řízení nezohledňuje nereálně nízké výdaje deklarované klientem. V případě nereálně nízkých výdajů účastník řízení⁴² vychází z údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“), konkrétně z průměru výdajů dle regionu bydliště klienta.
45. Z výše uvedeného vyplývá, že pracovníci účastníka řízení, tzv. operátoři, nezkoumají při posuzování úvěruschopnosti tzv. koeficient DSTI⁴³, což je v rozporu s ustanovením 10.3.2.1 Vnitřního předpisu č. 3⁴⁴ a tento není ani předmětem automatického posuzování úvěruschopnosti, jak potvrdil účastník řízení⁴⁵.
46. Účastník řízení dle svého vyjádření⁴⁶ při posuzování příjmů a výdajů klientů ani nijak nejišťuje informace o osobách spolujících s klientem ve společné domácnosti.

b) Aplikace CRM a automatický scoring

Obecná charakteristika

47. Účastník řízení po přijetí žádosti o úvěr dle svého vyjádření⁴⁷ zpravidla učinil telefonát klientovi a přijal doklady klienta o příjmech a výdajích a následně prováděl kroky v aplikaci účastníka řízení pro řízení vztahu s klienty „Customer Relationship Management“ (dále jen „CRM“) a v automatickém scoringu (dále též jen „scoring“). K posuzování úvěruschopnosti klienta uvedl: „*Je to hodně o tom, co nám říká ten scoring a cit toho operátora*“⁴⁸. Operátor mj. mohl upravit údaje o příjmech a výdajích klienta, které jsou uvedeny v CRM, tak jako např. v případě klienta [REDACTED]⁴⁹

⁴¹ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650, a Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650. Viz soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol_o_prubehu_kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final na DVD, spis č.l. 7.

⁴² Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650.

⁴³ Debt Services to Income, tj. poměr souhrnu odhadovaných měsíčních splátek na dluhy klienta k souhrnu odhadovaných měsíčních příjmů klienta. Viz bod 10.3.2.1 vnitřního předpisu č. 3 - Pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti klienta.

⁴⁴ Přijato ČNB dne 29.4.2019 pod č.j. 2019/048173/CNB/650. Viz soubor 03_Uveruschenost_C_vyzva_CNB_II.pdf ve složce 2019_048173_CNB_650_Doplňené podklady k výzvě č 1 na DVD, spis č.l. 7.

⁴⁵ Přijato ČNB dne 31.5.2019 pod č.j. 2019/064205/CNB/650. Viz soubor CNB - Predlozeni podkladu - Vyzva_c.3.pdf ve složce 2019_064205_CNB_650_Odpověď na výzvu č 3 část 1 na DVD, spis č.l. 7. – cit: „Po důkladném přehodnocení scoringových algoritmů musíme konstatovat, že bohužel v současné době výpočet koeficientu DSTI není součástí automatického scoringu, neboť používáme trochu odlišnou metodiku „the debt to income ratio“. Okamžitě po tomto zjištění jsme zadali zjednatí nápravy, aby do scoringu byl koeficient DSTI implementován.“

⁴⁶ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650. Viz soubor Protokol_o_prubehu_kontroly_na_miste_c.j._045549.pdf ve složce 2019_045549_CNB_650_Kontrola na místě dne 24_4_2019 na DVD, spis č.l. 7.

⁴⁷ Viz Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650.

⁴⁸ Záznam z ústního pohovoru dne 29.5.2019. Viz soubor 713_0178.MP3, čas nahrávky od 1:46:36 do 1:46:42, ve složce 2019_090673_CNB_650_Predani_CD_s_podklady a podsložkách CD-R s podklady 21_8_2019 a Záznam z pohovoru 2019-05-29.

⁴⁹ Printscreen z CRM karty klienta [REDACTED] č. úvěru [REDACTED] přijato ČNB dne 17.6.2019, č.j. 2019/069362/CNB/650. Viz soubor VIASMS_CZ_CRM.pdf ve složce 2019_069362_CNB_650_Odpověď na výzvu č 3 část 4a podsložce Slozky_klientu.zip a [REDACTED] na DVD, spis č.l. 7.

Příjem from client:	20000
Příjem from documents:	30000
Celkové měsíční výdaje:	12000

48. Z vyjádření účastníka řízení vyplývá⁵⁰, že poté, co byly v CRM uvedeny tyto údaje, byly prováděny tyto základní úkony:
- prověření údajů v externích databázích a registrech,
 - spuštění automatického scoringu v části „pojistky“ („policy“), jejíž součástí byla 2 tvrdá (tzv. „KO“) kritéria, při jejichž zjištění docházelo k automatickému zamítnutí žádosti o úvěr,
 - spuštění automatického scoringu v části „scorecardu“,
 - posouzení dle vlastního uvážení operátora, po němž následovalo předání žádosti o úvěr oddělení schvalování úvěru s třemi možnostmi rozhodnutí tohoto oddělení: a) úvěr mohl být zamítnut, b) poskytnut anebo c) mohla být schválena nižší částka (se souhlasem klienta). V případě poskytnutí úvěru byla klientovi zaslána veškerá smluvní dokumentace elektronicky.
49. Uvedený postup účastník řízení popsal takto⁵¹: „Poté, co klient podá kompletní (řádnou) žádost o úvěr (tedy máme veškeré informace od klienta, včetně osobních údajů, potvrzení o příjmu, ověření bankovního účtu, atd., dojde k automatickým dotazům do externích databází, následně se otestují aktuálně účinné pojistky. Pokud je splněna některá z tvrdých (KO) pojistek, dochází k automatickému zamítnutí. Následně se počítá scoring, jehož výsledkem je číslo v jedné ze tří rozmezí (zelené - ok, žlutá - varování, červená - zamítnuto). (...) Poté přichází na řadu pracovník posuzování úvěryschopnosti, aby posoudil žádost o úvěr.“

Databáze a registry

50. Dle bodu 8. Pravidla a postupy získávání a využívání informací a dokladů o Klientovi z jiných zdrojů, zejména z relevantních databází, evidencí či rejstříků Vnitřního předpisu č. 3 „8.1. Oddělení posuzování úvěruschopnosti při posuzování úvěruschopnosti a pravdivosti Klientem poskytnutých informací využívá informací a dokladů o Klientovi, které získá z relevantních databází (či evidencí nebo rejstříků) či jiných zdrojů.
- 8.2. V případě, že se jedná o informaci o dluzích Klienta získanou od osoby oprávněně poskytovat spotřebitelský úvěr, musí být splněny podmínky dle ust. § 88 ZSÚ.
- 8.3. Za databázi dle čl. 8.1. a 8.2. těchto Pravidel se považují níže uvedené databáze:
- 8.3.1. Exekuce – Centrální evidence exekucí.
- 8.3.2. Insolvence – Insolvenční rejstřík.

⁵⁰Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650, a email účastníka řízení přijatý ČNB dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650. Viz soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol_o_prubehu_kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final a soubor 1.7.2019_Odpověď_na_emailovou_vyzvu.msg ve složce 2019_079672_CNB_650_Emailová_komunikace_nekompletní_podklady_k_vyzvě_č 3_odpověď_KO na DVD, spis č.l. 7.

⁵¹ Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650, a email účastníka řízení přijatý ČNB dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650.

8.3.3. EUCB (více informací dostupných na eucb.info/cz/)

8.3.4. Nebankovní-registr.cz.

8.3.5. REPI (více informací dostupných na www.repi.cz).“

51. Dle účastníka řízení byl prostřednictvím CRM zajišťován náhled do následujících databází a registrů za účelem prověření údajů o klientovi⁵²:
- „černá listina“ problematických klientů účastníka řízení,
 - Nebankovní registr dostupný na internetové adrese www.nebankovni-registr.cz (viz první ikonka shora v níže uvedeném printscreenu),
 - Instantor (za účelem náhledu do internetbankingu klienta),
 - Centrální evidence exekucí (viz třetí ikonka shora v níže uvedeném printscreenu),
 - databáze neplatných dokladů vedená Ministerstvem vnitra ČR,
 - Insolvenční rejstřík (viz zkratka „ISIR“ v níže uvedeném printscreenu) a
 - European United Credit Bureau (dále jen „EUCB“), který účastník řízení dle svého vyjádření⁵³ „využívá primárně“.
52. Výsledky ověření údajů v těchto databázích a scorecardu byly zobrazovány v CRM, viz následující 2 příklady *Výsledků kontroly úvěrové historie*⁵⁴:

Výsledek kontroly úvěrové historie

	-	-
instantor	OK	2019-01-02
	OK	2019-01-02
Invalid ID card number	NO	2019-01-02
ISIR	A	2019-06-12
EUCB	E	2019-01-02

Výsledek kontroly úvěrové historie

	D	2016-02-16
instantor	Failed	2016-02-12
	OK	2018-10-31
Invalid ID card number	NO	2017-02-24
ISIR	A	2019-06-12
EUCB	E	2018-10-31

53. Rozkliknout a zobrazit bylo možné pouze výsledky, které byly potvrzené, tedy výsledky týkající se Instantoru a EUCB. V detailním náhledu na výsledek vyhledávání v EUCB byly dostupné též konkrétní dotazy, které byly předmětem tohoto vyhledávání, viz následující příklad⁵⁵:

⁵² Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24. 4. 2019, č.j. 2019/045549/CNB/650.

⁵³ Jedná se o akciovou společnost, která vede databázi pohledávek a finančních závazků. V době Kontroly působila v pěti zemích Evropské unie: CZ, PL, LT, LV, SK. Viz Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650, a email účastníka řízení přijatý ČNB dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650.

⁵⁴ Printscreen ze CRM karty klienta [redacted] č. úvěru [redacted] a [redacted] č. úvěru [redacted] přijato ČNB dne 17.6.2019, č.j. 2019/069362/CNB/650. Viz soubor *VIASMS CZ CRM.pdf* ve složce *2019_069362_CNB_650_Odpověď na výzvu č 3_část 4* a podsložkách *Slozky_klientu.zip* a [redacted] na DVD, spis č.l. 7.

⁵⁵ Výsledek ověření údajů klienta [redacted] č. úvěru [redacted] v EUCB, přijato ČNB dne 17.6.2019, č.j. 2019/069362/CNB/650. Viz soubor *VIASMS CZ CRM EUCB.pdf* ve složce *2019_069362_CNB_650_Odpověď na výzvu č 3_část 4* a podsložce *Slozky_klientu.zip* a [redacted] na DVD, spis č.l. 7.

EUCB report	
F	
EUCB parameter names	
Taken loans	
Total loans amount	
Current overdue loans amount	
Current loan overdue days	
Latest repayment date	
Current debt	
Max overdue days	
Sold loans	
Dead	
Name Surname	
E-mail	
Mobile Phone	
IP address of last visit	

54. Z uvedených printscreenů je zřejmé, že výsledkem prověření údajů v EUCB, ale též v Nebankovním registru a Insolvenčním rejstříku, bylo písmenné hodnocení ve škále písmen „A“ (nejlepší výsledek) až „F“ (nejhorší výsledek). Žádné toto hodnocení však neznamenal automatické zamítnutí žádosti o úvěr, ale bylo pouze informací pro operátora.
55. Správní orgán provedl kontrolu na vzorku 30 náhodně vybraných klientských složek a zjistil, že náhled do Nebankovního registru byl zajišťován pouze v některých případech a ve většině případů⁵⁶ zajišťován nebyl. Jediným nebankovním registrem, který tak účastník řízení využíval vždy, byl EUCB. Jak vyplývá z informací uvedených na internetové stránce tohoto registru <https://eucb.info/cz/>, jeho partnery bylo ve sledovaném období pouze 13 vybraných společností⁵⁷, z nichž se nadto 5 dle veřejně dostupných informací nezabývá poskytováním SÚ⁵⁸. Registr EUCB tedy slouží k vzájemnému informování pouze značně omezeného počtu uživatelů a nikoli dostatečně reprezentativního zastoupení poskytovatelů SÚ.
56. Prověření údajů v databázích a registrech předcházelo automatickému scoringu (viz níže), neboť některé výsledky tohoto prověření mohly být dle sdělení účastníka řízení využity jako vstup do tohoto automatického scoringu (do pojistky i scorecardu). Prokazatelně však mohlo, nikoli muselo, být zjišťováno pouze to, zda byl klient k nalezení v Insolvenčním rejstříku a EUCB. Veškeré databáze a registry byly funkčně odděleny od automatického scoringu, tedy od pojistky i scorecardu⁵⁹, přičemž samotné

⁵⁶ Např. z náhodně vybraných 30 klientských složek (č. úvěrů [redacted]) byl zjištěn záznam o ověření údajů v Nebankovním registru pouze u 5 složek (č. úvěrů [redacted]), resp. v 1 dalším případě (č. úvěrů [redacted]) je výsledkem tohoto ověření „Bez záznamu“.

⁵⁷ [redacted]

⁵⁸ [redacted] poskytování úvěrů ukončila k 5.12.2018, [redacted] poskytuje pouze podnikatelské úvěry, [redacted] poskytuje pouze podnikatelské úvěry, [redacted] poskytování úvěrů již ukončila.

⁵⁹ Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650. Viz soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol o průběhu kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final na DVD, spis č.1. 7.

prověřování údajů v nich nebylo samo o sobě dostatečným nástrojem pro posuzování úvěruschopnosti klientů.

Pojistka

57. Pojistka byla část automatického scoringu, která byla zcela samostatná (oddělená od modulů v CRM, prostřednictvím nichž byl zajišťován náhled do databází a registrů, a též od scorecardu). Byla založena na SQL⁶⁰ dotazech na různá kritéria, jejichž výsledkem bylo „ano“ nebo „ne“. Účastník řízení byl v rámci Kontroly vyzván ke sdělení a doložení, jaká jsou tato kritéria (dotazy) a mj. jaká jsou tzv. tvrdá kritéria, na jejichž základě docházelo vždy (automatizovaně) k zamítnutí žádosti o úvěr. Ze sdělení účastníka řízení vyplývají následující skutečnosti⁶¹. V pojistce byla používána pouze 2 tvrdá kritéria, na jejichž základě docházelo k automatickému zamítnutí žádosti, a to „Under Age“ (platilo „v případě, že klient je mladší 20 let⁶² či starší jak 70 let“) a „Blacklisted“ (platilo v případě shody s interní „černou listinou“), přičemž všechna ostatní kritéria byla měkká a záleželo na konkrétním posouzení „operátorem“⁶³. Shoda s tvrdým kritériem byla zjištěna u 1 složky klienta, kdy karta klienta v CRM byla označena následujícím příznakem⁶⁴:

58. Další kritéria, která byla měkká, se průběžně měnila, viz vyjádření účastníka řízení⁶⁵: „(...) počet pojistek se v průběhu času mění.“ a „Jsme zpětně schopni doložit, kdy jaká pojistka byla aktivní na základně historických statistických dat o výsledcích testů, nicméně pouze v souhrnu.“ Tento souhrn účastník řízení doložil v angličtině⁶⁶ a zvlášť doložil stručný popis každého jednotlivého kritéria pojistky v češtině⁶⁷.

Scorecard

59. Scorecard byla další zcela samostatná část automatického scoringu a jednalo se o kontrolu celé řady kritérií podle bodování na základě automatizovaného algoritmu založeného na strojovém učení („random forests“) s denním propočtem vah jednotlivých posuzovaných kritérií (jednotlivé váhy v tomto propočtu tedy podléhaly denním změnám

⁶⁰ Structured Query Language. Jedná se o standardizovaný strukturovaný dotazovací jazyk, který je používán pro práci s daty v relačních databázích.

⁶¹ Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650. Viz soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol o průběhu kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final na DVD, spis č.1. 7.

⁶² Email účastníka řízení přijatý ČNB dne 7.7.2019 pod č.j. 2019/079677/CNB/650. Viz soubor 3.msg ve složce 2019_079677_CNB_650_Dílčí protokol č 2 na DVD, spis č.1. 7.

⁶³ Email účastníka řízení přijatý ČNB dne 20.6.2019 pod č.j. 2019/073042/CNB/650. Viz soubor 2019_073042_CNB_650_Odpověď na výzvu č 3 část 6_Re_FW_Dosud_sdelene_informace_a_predlozene_podklady.msg ve složce 2019_073042_CNB_650_Odpověď na výzvu č 3 část 6 na DVD, spis č.1. 7.

⁶⁴ Přijato ČNB dne 3.5.2019, č.j. 2019/050415/CNB/650, klient [REDACTED], č. úvěru [REDACTED]. Viz soubor VIASMS CZ CRM.pdf ve složce 2019_050415_CNB_650_Podklady k výzvě č 2 - část 2 a podsložce 2019-02-04 a [REDACTED] na DVD, spis č.1. 7.

⁶⁵ Email účastníka řízení přijatý ČNB dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650. Viz soubor 1.7.2019_Odpoved_na_emailovou_vyzvu.msg ve složce 2019_079672_CNB_650_Emailová komunikace_nekompletní podklady k výzvě č 3_odpověď KO na DVD, spis č.1. 7.

⁶⁶ Email účastníka řízení přijatý ČNB dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650. Viz soubor CZ_policy_history_2019_CH1778-107_20190701_160952.xls a 1.7.2019_Odpoved_na_emailovou_vyzvu.msg ve složce 2019_079672_CNB_650_Emailová komunikace_nekompletní podklady k výzvě č 3_odpověď KO na DVD, spis č.1. 7.

⁶⁷ Email účastníka řízení přijatý ČNB dne 20.6.2019 pod č.j. 2019/073042/CNB/650. Viz soubor 2019_073042_CNB_650_Odpověď na výzvu č 3 část 6_Re_FW_Dosud_sdelene_informace_a_predlozene_podklady.msg ve složce 2019_073042_CNB_650_Odpověď na výzvu č 3 část 6 na DVD, spis č.1. 7.

v závislosti na průběžně se vyvíjejících výsledcích strojového učení). Výsledkem byla proto číselná hodnota (bodů).

60. Výsledky SQL dotazů pojistky nebyly vstupními daty scorecardu, nicméně některá sledovaná kritéria pojistky se svým obsahem překrývala s kritérii sledovanými ve scorecardu. Toto sdělení zástupce účastníka řízení upřesnil svým vyjádřením ze dne 1.7.2019⁶⁸: „(...) pojistky jsou zcela oddělené od automatického scorecardu. Zatímco pojistky jsou nastaveny na základě obchodního pohledu na úvěrová rizika, **automatický scorecard odráží číselnou pravděpodobnost splacení úvěru**. To vede k částečnému překryvu, kdy některá vstupní data jsou posuzována (zahrnuta do) jak pojistek, tak scorecardu. Pojistky a scorecard jsou však zpracovány zcela nezávisle na sobě a výsledek jednoho není vstupní parametr druhého (platné oběma směry)“.
61. Byl-li výsledek scorecardu v hodnotě indikující vysoké riziko, stejně jako u pojistky nedocházelo k automatickému zamítnutí žádosti o úvěr, ale jednalo se jen o informaci pro operátora, který ji mohl posoudit dle vlastního uvážení.
62. Správní orgán konstatuje, že kritéria scorecardu převážně vycházejí z údajů z EUCB a Instantoru, která ovšem nebyla využívána ve všech případech, a jsou zaměřena na posouzení úvěrového rizika, což ostatně dokládá i popis scorecardu v dokumentu „Postup poskytování úvěrů podle bodového hodnocení“, podle něhož byl scorecard „v podstatě znázorněním úvěrového rizika“, které se vypočítává na základě řady parametrů souvisejících s rizikem potencionální nesplacení úvěru.“⁶⁹
63. Skutečnost, že scoring byl nástroj pro řízení rizik a nikoli primárně pro posuzování úvěruschopnosti, dokládá dokument „Score and Policy – based decision procedure“, který účastník řízení předložil v rámci Kontroly⁷⁰. Z popisu automatického scoringu v tomto dokumentu je zřejmé, že dává do souvislosti scoring žadatele s pravděpodobným ziskem společnosti, nikoliv se schopností splácet a že scoring je nastaven tak, aby zhodnocoval pravděpodobnost, že klient se nedostane do prodlení více než 60 dnů, přičemž významnou část tvoří predikce maximalizace zisků pro skupinu. Tento závěr vyplývá z následujících informací v uvedeném dokumentu⁷¹: „The final scoring model is an ensemble of decision trees produced by machine learning algorithm (further Algorithm), with input data being fed from Company's systems, which estimates for each application the probability of not being late for more than 60 days ever if accepted.“ a „The Algorithm outputs its estimate of probability that the client will be late for more than 60 days on their loan. In general, a loan may be granted if the estimated probability

⁶⁸ Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650, a email účastníka řízení přijatý ČNB dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650. Viz soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol o průběhu kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final a soubor 1.7.2019_Odpověď na emailovou výzvu.msg ve složce 2019_079672_CNB_650_Emailová komunikace_nekompletní podklady k výzvě č 3_odpověď KO na DVD, spis č.l. 7.

⁶⁹ Přijato ČNB dne 3.5.2019 pod č.j. 2019/050415/CNB/650. Viz soubor scoring – Uveruschnost.pdf ve složce 2019_050415_CNB_650_Podklady k výzvě č 2 - část 2 na DVD, spis č.l. 7.

⁷⁰ Email účastníka řízení ze dne 13.6.2019, č.j. 2019/070324/CNB/650, resp. jeho příloha soubor VIA SMS group underwriting description VIA SMS CONFIDENTIAL v.1.3.pdf. Viz soubor FW Dosud sdělené informace a předložene podklady.msg ve složce 2019_070324_CNB_650_Emailová komunikace_nekompletní podklady k výzvě č 3 na DVD, spis č.l. 7.

⁷¹ Viz strana 2 uvedeného dokumentu. „Konečným modelem scoringu je soubor rozhodovacích procesů vytvořený algoritmem strojového učení (dále jen „Algoritmus“), přičemž vstupní data jsou přenášena ze systémů Společnosti, které pro každou žádost o úvěr odhadují pravděpodobnost, že v případě přijetí žádosti nedojde k prodlení klienta o více než 60 dní.“ a „Algoritmus produkuje svůj odhad pravděpodobnosti, že bude klient v prodlení se svým úvěrem o více než 60 dní. Obecně lze úvěr poskytnout, pokud je odhadovaná pravděpodobnost, že zákazníci nebudou v prodlení, vyšší než 50 %, a pokud odhadovaná pravděpodobnost přesahuje úroveň stanovenou společností vzhledem k její ochotě přijmout riziko.“

that the customers will not be late is greater than 50% and the estimated probability exceeds the level set by the Company given its willingness to accept risk.“

64. Vzhledem k tomu, že kontrolou bylo zjištěno, že u cca 70,2 % úvěrů uzavřených v období od 24.5.2018 do 12.4.2019 došlo k prodloužení doby splatnosti SÚ, přičemž počet prodloužení doby splatnosti SÚ nebyl nijak omezen a průměrně docházelo ke třem prodloužením, a že u cca 76 % ze všech uzavřených smluv v uvedeném období byl klient v prodlení, je zřejmé, že takové nastavení scoringu bylo určeno čistě pro účely řízení rizik účastníka řízení, nikoliv pro řádné posouzení úvěruschopnosti, resp. pro zjištění, zda je spotřebitel schopen úvěr řádně splatit. Nemohlo tak být využito pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, tak jak je vyžadováno v ustanovení § 86 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023. Uvedený dokument kromě pravidla „*Positive decision to issue loan is taken when it is more likely that the loan will not be past due for more than 60 days than it will*“ uváděl i další pravidlo „*the values that decide which color should be used are initially set based on the combination of net income and K-S methods*“⁷² a dále obsahoval část výpočtu agregovaného modelu pro důležité hodnoty (minimální score pro akceptaci žádosti), jehož významnou část tvořily predikce maximalizace zisků pro skupinu s komentářem „*Net income method, as shown in the chart, choses the point of maximum net revenues. We get maximum revenues if we refuse all persons with score < 30.*“⁷³

c) **Stálí klienti**

65. Dle sdělení účastníka řízení asi polovina klientů žádá o úvěr opakovaně⁷⁴ a z přehledu uzavřených SoSÚ, který účastník řízení předložil⁷⁵, vyplývá, že se jedná o cca 79,7 % klientů.⁷⁶
66. Ve vnitřním předpise č. 3 je v bodu 11.1. Posouzení úvěruschopnosti – stávající klienti uvedeno: „*při každé další žádosti stávajícího Klienta o poskytnutí úvěru posuzuje Oddělení posuzování úvěruschopnosti zejména následující skutečnosti: 11.1.1. Skutečnost, zda nedošlo k podstatné změně poměrů Klienta, či ke změně účelu úvěru v souladu s čl. 5.2 těchto Pravidel. 11.1.2. Informace a doklady dle čl. 8.3 těchto Pravidel. 11.1.3. Výsledky hodnocení scoringového algoritmu dle č. 10.1. Na posuzování úvěruschopnosti dle tohoto čl. 11.1. se jinak použije postup dle těchto Pravidel obdobně.*“
67. Sám účastník řízení k posuzování úvěruschopnosti stálých klientů uvedl⁷⁷, že stálí klienti v rámci žádosti o úvěr potvrzují, že u nich nedošlo k podstatné změně, a pro účely posouzení jejich žádosti po nich účastník řízení **nepožaduje žádné doklady** o příjmech

⁷² Viz strana 4 uvedeného dokumentu: „*Pozitivní rozhodnutí o poskytnutí úvěru se přijímá, pokud je pravděpodobnější, že úvěr nebude splatný dříve než 60 dnů, než že bude.*“ a „*hodnoty, které určují, která barva má být použita [tj. zda bude úvěr bez dalšího schválen (zelená), nebo bude předmětem dalšího posouzení (oranžová) nebo bude bez dalšího zamítnut (červená)], jsou zpočátku nastaveny na základě kombinace net income a K-S metod.*“ Ke K-S metodě dokument v komentáři k příslušnému grafu uvádí: „*Metoda K-S používá maximální míru oddělení špatných klientů od dobrých klientů. To znamená, že maximálního oddělení dosáhneme, pokud odmítneme kohokoliv se skóre menším než 47.*“

⁷³ Viz strana 5 uvedeného dokumentu: „*Metoda čistých výnosů, jak je znázorněna v grafu, volí bod maximálních čistých výnosů. Maximální příjmy získáme, pokud odmítneme všechny osoby se skóre nižším než 30.*“

⁷⁴ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650. Viz soubor *Protokol_o_prubehu_kontroly_na_miste_c.j._045549.pdf* ve složce 2019_045549_CNB_650_Kontrola na místě dne 24_4_2019 na DVD, spis č.l. 7.

⁷⁵ Přijato ČNB dne 29.4.2019 pod č.j. 2019/048173/CNB/650. Viz soubor *ViaSMS-loans.xlsx* ve složce 2019_048173_CNB_650_Doplňené podklady k výzvě č. 1 na DVD, spis č.l. 7.

⁷⁶ Z celkem 17 618 SoSÚ bylo 14 038 smluv uzavřeno stálými klienty.

⁷⁷ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650. Viz soubor *Protokol_o_prubehu_kontroly_na_miste_c.j._045549.pdf* ve složce 2019_045549_CNB_650_Kontrola na místě dne 24_4_2019 na DVD, spis č.l. 7.

a výdajích, ledaže by je dle vlastního uvážení požadoval předložit příslušný pracovník oddělení posuzování úvěruschopnosti, a to např. s ohledem na stáří již předložených dokladů. To platí i pro stálé klienty, kteří požádali o prodloužení doby splatnosti úvěru. Účastník řízení v případě žádosti stálého klienta o úvěr požaduje nejen shora uvedené prohlášení, ale operátor může dle vlastního uvážení požadovat také doložení příjmů a výdajů, což se dle vyjádření účastníka řízení uplatňuje „*zpravidla po 3 – 6 měsících od předložení naposledy dodaných podkladů k posouzení úvěruschopnosti*“⁷⁸. Jak ale účastník řízení upozornil⁷⁹, „*jedná se však o „měkké“, nepsané pravidlo, jehož uplatnění je odvislé od příslušného „operátora*“.

68. Co se týče automatizovaného posouzení úvěruschopnosti, dle vyjádření účastníka řízení u stálých klientů v případě žádosti o nový úvěr dochází k ověření údajů ve všech shora uvedených databázích a registrech. Ověření údajů ve všech používaných databázích a registrech může také spustit ručně operátor.⁸⁰
69. Dále je učiněn automatický scoring prostřednictvím pojistky i scorecardu⁸¹. Tento automatický scoring vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem však probíhá bez vstupních dat týkajících se aktuálních příjmů a výdajů klienta. Na základě tohoto posouzení tedy může i dojít k zamítnutí žádosti klienta.

d) Prodloužení doby splatnosti úvěru

70. V bodu 11.2. Vnitřního předpisu č. 3 je uvedeno: „*Jakékoli prodloužení doby splatnosti poskytnutého úvěru, sjednání splátkového kalendáře či jiná změna či dohoda, kterou se odkládá platba stávajícího dluhu, se pro účely těchto Pravidel považuje za poskytnutí nového úvěru na základě nové úvěrové smlouvy a čl. 9 a 10 se proto na tyto případy použijí obdobně.*“
71. Dle samotného vyjádření účastníka řízení v případě žádosti o prodloužení doby splatnosti úvěru je zabezpečen náhled pouze do Insolvenčního rejstříku a Centrální evidence exekucí. Ověření údajů ve všech používaných databázích a registrech může ale vždy spustit ručně operátor.⁸² Dále je učiněn automatický scoring prostřednictvím pojistky

⁷⁸ Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650. Viz soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol o průběhu kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final na DVD, spis č.l. 7.

⁷⁹ Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650.

⁸⁰ Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650 a email účastníka řízení přijatý ČNB dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650 a zejména pak email účastníka řízení přijatý ČNB dne 29.7.2019 pod č.j. 2019/083700/CNB/650. Viz soubor 1.7.2019_Odpověď na emailovou výzvu.msg ve složce 2019_079672_CNB_650_Emailová komunikace_nekompletní podklady k výzvě č 3_odpověď KO a soubor 2019-083700_CNB_650_Dílčí dotazy 3_RE_Doplňení do protokolu_posuzování nových žádostí_náhledy do databází.msg ve složce 2019_083700_CNB_650_Dílčí dotazy 3 na DVD, spis č.l. 7.

⁸¹ Viz informace ke stálým klientům: „(...) učiněn nový automatický scoring v CRM kontrolované osoby a žádost je i manuálně posouzena příslušným pracovníkem“ (viz Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650) a Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650. Viz soubor Protokol o průběhu kontroly na místě č.j. 045549.pdf ve složce 2019_045549_CNB_650_Kontrola na místě dne 24_4_2019 a soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol o průběhu kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final na DVD, spis č.l. 7.

⁸² Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650 a email účastníka řízení přijatý ČNB dne 1.7.2019 pod č.j. 2019/079672/CNB/650 a zejména email účastníka řízení přijatý ČNB dne 29.7.2019 pod č.j. 2019/083700/CNB/650. Viz soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol o průběhu kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final, soubor 1.7.2019_Odpověď na emailovou výzvu.msg ve složce 2019_079672_CNB_650_Emailová komunikace_nekompletní podklady k výzvě č 3_odpověď KO a soubor 2019-083700_CNB_650_Dílčí dotazy 3_RE_Doplňení do protokolu_posuzování nových žádostí_náhledy do databází.msg ve složce 2019_083700_CNB_650_Dílčí dotazy 3 na DVD, spis č.l. 7.

i scorecardu⁸³. Tento automatický scoring vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem však probíhá bez vstupních dat týkajících se používaných databází a registrů s výjimkou Insolvenčního rejstříku a Centrální evidence exekucí a bez vstupních dat týkajících se aktuálních příjmů a výdajů klienta. Prodlení klienta nebylo důvodem pro zamítnutí žádosti o prodloužení doby splatnosti úvěru.

Vyjádření účastníka řízení a stanovisko správního orgánu

72. Účastník řízení namítá, že z obsahu spisu nelze jednoznačně dovodit závěr, že nezavedl vhodná a přiměřená pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti a pro hodnocení jejich dostatečnosti a přiměřenosti. Uznává však, že v rámci faktického procesu posuzování úvěruschopnosti byly obsaženy dílčí nejasnosti a problematické aspekty. Přijal však příslušná opatření k nápravě a tyto dílčí nedostatky odstranil.
73. Správní orgán úvodem konstatuje, že na základě všech informací a dokladů předložených účastníkem řízení v průběhu Kontroly lze učinit jednoznačný závěr, že účastník řízení v posuzovaném období vhodná a přiměřená pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti nezavedl. Kontrolní zjištění prokazují, že se zdaleka nejednalo pouze o dílčí nejasnosti a problematické aspekty, ale že u účastníka řízení v posuzovaném období nedocházelo k řádnému uplatňování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
74. Správní orgán dále uvádí vyjádření účastníka řízení k jednotlivým skutkovým zjištěním kurzívou a následně své stanovisko k nim standardním písmem.

a) Přijetí žádosti o úvěr a dokladů o příjmech a výdajích

75. *Účastník řízení namítá, že ze skutečnosti, že měl na svých internetových stránkách po omezenou dobu nedopatřením uvedeno „Půjčky bez registru“ či „Půjčky problémovým klientům“, nelze dovozovat, že by reálně v rámci posouzení úvěruschopnosti neověřoval klienty v příslušných registrech, nebo že by bez ohledu na výsledky posouzení úvěruschopnosti poskytoval úvěr i spotřebitelům, kteří by mohli mít problém spotřebitelský úvěr splácet. Jednalo se jen o „nešťastnou formulaci“ a „pozůstatek, resp. o historickou část textu, která nedopatřením nebyla odstraněna z internetových stránek při jejich celkové aktualizaci“. Ze shromážděných podkladů naopak plyne, že klienti byli ověřováni např. v EUCB a insolvenčním rejstříku. Obdobně ani ze skutečnosti, že na svých internetových stránkách informoval klienty toliko o automatizovaném posouzení úvěruschopnosti, nelze dovozovat, že úvěruschopnost neposuzoval i jinými způsoby, konkrétně prostřednictvím svých pracovníků. Informace o automatizovaném posuzování úvěruschopnosti byla na internetové stránky umístěna spolu s informací o automatizovaném zpracování osobních údajů. Účelem této informace bylo výslovné upozornění klientů na tento způsob zpracování jejich údajů, a též odradit klienty od záměrného uvádění nepravdivých informací (pokud klient ví, že jím uvedené informace budou ověřeny v registru, snižuje se pravděpodobnost, že uvede nesprávné informace).*
76. *Účastník řízení dále namítá, že ověřovací telefonický hovor se uskutečňuje fakultativně. Tedy primárně tehdy, pokud klient požadované doklady již nezaslal v rámci registrace*

⁸³ Viz Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650 a Protokol o průběhu kontroly na místě a vybraných dosavadních zjištěných skutečnostech ze dne 19.7.2019, č.j. 2019/081001/CNB/650. Viz soubor *Protokol_o_prubehu_kontroly_na_miste_c.j._045549.pdf* ve složce 2019_045549_CNB_650_Kontrola na místě dne 24_4_2019 a soubor 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_Protokol_o_prubehu_kontroly_final.pdf ve složce 2019_081001_CNB_650_Dílčí protokol č 2_final na DVD, spis č.l. 7.

nebo žádosti o úvěr, či pokud jsou v registraci či žádosti o úvěr nějaké nejasnosti (viz první odrážka na straně 5 protokolu o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019 a zvukový záznam z kontroly na místě ze dne 24.4.2019 v čase 0:58). Pokud klient již na základě informace v registračním formuláři zaslal požadované doklady a v žádosti o úvěr nejsou žádné nejasnosti, které by mohly být odstraněny prostřednictvím telefonického hovoru, není třeba telefonní hovor provádět. Pokud v rámci kontrolovaných složek klientů nebyly obsaženy žádné záznamy o telefonním hovoru, tak to mohlo být způsobeno např. i tím, že v rámci žádosti o úvěr pracovníci nezjistili žádné nejasnosti, nebo nejasnosti sice zjistili, ale nejasnosti nemohly být s ohledem na svůj charakter vyřešeny v rámci telefonického hovoru.

77. Účastník řízení též namítá, že jeho formulaci (viz str. 4 protokolu o kontrole na místě ze dne 24.4.2019), že požadavky na předložení dokladů jsou otázkou „uvážení příslušného pracovníka oddělení posuzování úvěruschopnosti“, je nutné vykládat tak, že je na uvážení pracovníka, zda z předložených dokladů jednoznačně vyplývají ověřované informace, a nikoli zda bude či nebude vyzývat klienta k předložení dalších dokladů v případě, že předložené doklady dle jeho uvážení dostatečné nejsou, a odkazuje na čl. 9.4.2.2 Vnitřního předpisu č. 3 ze dne 18.4.2018.
78. Účastník řízení uznává, že kritérium DSTI jeho pracovníci v rámci posuzování úvěruschopnost neprověřovali, když spoléhali na automatické ověření informačním systémem, který však DSTI chybně ověřoval. Vzhledem k tomu, že se hodnota kritéria DSTI vypočte dle vzorce $DSTI = \text{souhrn splátek} / \text{souhrn příjmů}$, má účastník řízení za to, že hodnocení kritéria DSTI je relevantní spíše u vyšších úvěrů a u klientů s vyšším příjmem (typicky např. u hypotéčních úvěrů), naopak v případě tzv. pay day loanů, není kritérium DSTI ve většině případů zásadní. To je způsobeno tím, že pokud by bylo překročeno maximální procento kritéria DSTI, tak by klient zároveň s vysokou pravděpodobností nebyl posouzen jako úvěruschopný z důvodu nedostatečného rozdílu příjmů a výdajů. Na rozdíl od např. hypotéčních úvěrů v případě úvěru s nízkou výší jistiny podstatná část příjmů klienta zpravidla slouží k pokrytí jeho základních výdajů. V praxi tedy zřejmě nemůže nastat situace, že by klient měl dostatečné příjmy k pokrytí svých výdajů (včetně nákladu na požadovaný úvěr) a byl tedy posouzen jako úvěruschopný, a zároveň by měsíční splátky úvěrů přesáhly stanovené procento z jeho příjmů. Z materiálního pohledu tak nemohlo neprověření DSTI vést u žádného klienta k jinému výsledku posouzení úvěruschopnosti, a tedy dojít ke způsobení škody u spotřebitelů nebo k **ohrožení zájmu společnosti**. Účastník řízení nadto přijal okamžité po zjištění této chyby opatření k nápravě a proškolil své pracovníky o nezbytnosti posouzení DSTI kritéria a pravidla pro posuzování DSTI kritéria nově upravil v aktualizovaném vnitřním předpise č. 3 ze dne 1.2.2020.
79. Správní orgán konstatuje, že účastník řízení měl texty „Půjčky bez registru“ či „Půjčky problémovým klientům“ na svých internetových stránkách zveřejněny nejen k 8.4.2019, resp. 14.10.2019, ale i ke dni vydání Oznámení, tj. ke dni 3.2.2021. Lze tedy sotva mít za to, že se jednalo „pouze o pozůstatek, resp. o historickou část textu, která nedopatřením nebyla odstraněna z internetových stránek při jejich celkové aktualizaci“. V popisu k textu „Půjčky bez registru“ přitom bylo k 14.10.2019 mimo jiné uvedeno „Žádné prověřování či zdlouhavé“ a „Jednoduše využijte příležitosti k rychlému schválení úvěru a získáte půjčku až 20 000 Kč. Ať už máte jakékoliv důvody vedoucí k půjčce, Via SMS peníze zapůjčí bez ponižujících otázek a rychle. Peníze budete mít na účtu do 15 minut od schválení.“ a dále „Pro získání půjčky stačí udělat jediné, disponovat internetovým připojením a vyplnit velmi jednoduchý online formulář na www.viasms.cz

nebo zavolat na tel. 225 991 500. Následně žádost rychle schválíme a okamžitě odešleme peníze na váš bankovní účet.“ Nelze tak mít ani za to, že se jednalo „jen o nešťastnou formulaci“. Nad rámec výše uvedeného pak správní orgán doplňuje, že k textu „*Rychlá půjčka před výplatou*“ bylo na internetových stránkách účastníka řízení uvedeno „Schválení žádosti do 15 minut od jejího vyplnění“.

80. Správní orgán dále uvádí, že účastník řízení v rámci postupu registrace výslovně informoval klienta o tom, že touto registrací klient dává svůj souhlas s tím, že účastník řízení „*činí rozhodnutí na základě informací získaných pomocí automatizovaného posuzování úvěruschopnosti*“ a že klient tento souhlas může kdykoli odvolat, což v praxi znamená, že je oprávněn „*kdykoli předat žádost o hodnocení mé úvěruschopnosti jiným než automatizovaným způsobem, tj. prováděným osobně zaměstnanci Společnosti nebo jinými osobami, které Společnost tímto úkolem pověří*“. Uvedená informace vyvolává pochybnosti o tom, že jeho zaměstnanci prováděli vždy manuální posuzování úvěruschopnosti. Nic na tom nemění ani argumentace účastníka řízení, že důvodem uvedení informace o automatizovaném posuzování úvěruschopnosti na jeho internetových stránkách bylo odradit klienty od záměrného uvádění nepravdivých informací, resp. předpoklad, že pokud klient ví, že jím uvedené informace budou ověřeny v registru, snižuje se pravděpodobnost, že uvede nesprávné informace.
81. K námitce účastníka řízení, že ověřovací telefonický hovor se uskutečňuje fakultativně, správní orgán uvádí, že takovému výkladu nesvědčí skutečnosti uvedené zástupcem účastníka řízení při kontrolním pohovoru dne 24.4.2019⁸⁴. Nicméně pro samotné posuzování úvěruschopnosti je důležité, aby účastník řízení nastavil takové postupy a pravidla, která zajistí, že bude disponovat spolehlivými, tedy i ověřitelnými, čili doloženými informacemi. Není tak podstatné, zda je telefonický hovor povinnou či fakultativní součástí procesu, ale pokud jeho součástí je, musí být účastník řízení schopen jeho obsah rekonstruovat, čili doložit. Takový hovor tedy musí být archivovaný.
82. Stejně tak správní orgán považuje za nedůvodnou námitku účastníka řízení týkající se výkladu formulace v protokolu o kontrole na místě ze dne 24.4.2019, že požadavky na předložení dokladů jsou otázkou „*uvážení příslušného pracovníka oddělení posuzování úvěruschopnosti*“. Podle správního orgánu z čl. 9.4.2.2. Vnitřního předpisu č. 3 ze dne 18.4.2018 vyplývá povinnost pracovníků oddělení posuzování úvěruschopnosti ověřit spolehlivost informace o příjmech klienta zejména prostřednictvím stanovených dokladů. Jejich počet není tímto vnitřním předpisem výslovně stanoven. Podle čl. 5.1.3. a 5.1.4. tohoto vnitřního předpisu je k posouzení úvěruschopnosti nezbytné, aby klient

⁸⁴ Kde v čase 40:48 až 43:24 naopak uvedl „*vrátím se k tomu kroku dvě, po té on-line části přichází na řadu, my kontaktujeme klienta, telefonicky primárně, a požádáme ho o dodání dalších dokladů, tzn. kopie občanského průkazu z obou stran, a většinou preferujeme, když nám to vyfotí telefonem*“ a na dotaz kontrolující „*promiňte Vy jste říkal telefonicky, že ho požádáte?*“ odpověděl „*většinou telefonicky*“ a na další dotaz kontrolující „*a vždy ho kontaktujete?*“ odpověděl „*snažíme se volat vždy, nicméně, ne vždy se nám to podaří, pokud nám to nezvedne klient, tak zasíláme smsku, zasíláme i email (...)* bohužel v současné době nemáme možnost nahrát osobní doklady a výplatní pásku přímo v registračním formuláři, takže my to děláme takhle ex post“ a poté ještě na dotaz kontrolující „*takže klient odklikne tu žádost a přijde mu email a tam má stejně už vyjmenované všechny ty doklady (...)* ale stejně mu ještě zavoláte?“ zástupce účastníka řízení odpověděl „*stejně mu zavoláme, snažíme se mu vysvětlit proč, co přesně potřebujeme, jak to má udělat, protože oni se ptají, jestli stačí to nebo to (...)* takže zavoláme, pošleme smsku, email, že potřebujeme ještě tyhle dokumenty a případně voláme ještě s tím klientem, pokud se mu nepodařilo ověřit ten bankovní účet, co tam vzniklo za problém, a instruuje ho, jak to má udělat (...) a v tuhle chvíli my čekáme než klient v případě, když posílá tu 1 Kč, tak někdy to trvá déle (...) a čekáme až nám zašle ty osobní doklady, případně výplatnici, někdy klienta urgujeme, pokud je tam nějaká delší prodleva“. Viz zvukový záznam z kontroly na místě dne 24.4.2019. Soubor 713_0175.MP3 ve složce Záznam z pohovoru 2019-04-24 na CD, spis č.l. 7. Rovněž v protokolu o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019 je uvedeno, že „*kontrolovaná osoba telefonicky kontaktuje klienta vždy jen po přijetí žádosti o úvěr, a to za účelem vysvětlení požadavků na předložení podkladů, jinak kontrolovaná osoba využívá telefonátu zpravidla v případě pochybností/technických problémů nastalých na straně klienta*“. Vysvětlení účastníka řízení, proč v rámci kontrolovaných složek klientů nebyly obsaženy žádné záznamy o telefonním hovoru, tak správní orgán považuje za nedůvodné a účelové.

poskytl „informaci o zdroji příjmů“ a „informaci o příjmech“ a podle čl. 5.1.13. tohoto vnitřního předpisu „doklad potvrzující výši příjmu klienta, který nesmí být starší než 3 měsíce“, a to „výplatní páska nebo potvrzení o výši příjmu vydané zaměstnavatelem“ a „výpis z bankovního účtu vedeného na jméno klienta“, resp. pokud z výpisu z bankovního účtu přímo nevyplyvá, z jakého konkrétního zdroje příjem pochází, je nutné tento doklad doplnit o některý další doklad, ze kterého bude tato skutečnost vyplývat. Podle čl. 9.4.3. Vnitřního předpisu č. 3 pak „v případě, že Oddělení posuzování úvěruschopnosti **bude mít pochybnosti o spolehlivosti nebo dostatečnosti informací či dokladů poskytnutých klientem, které se nepovede odstranit výše uvedeným postupem, požádá klienta prostřednictvím emailu či SMS o zaslání dalších informací či podkladů, ze kterých budou vyplývat informace nezbytné k objasnění nejasností**“.

83. V rámci kontrolního pohovoru dne 24.4.2019 na dotaz kontrolující „**Jaké máte požadavky na ty dokumenty, ta výplatnice, jak třeba musí být stará, máte na to nějaké podmínky?**“ zástupce účastníka řízení uvedl: „My nemáme přesně, jak musí být stará (...) doufám, že nemáme ve vnitřních předpisech něco jiného“ a k poznámce kontrolující „my se vás stejně neptáme na to, co máte ve vnitřních předpisech, spíš jak to v praxi děláte“ pokračoval: „čerstvý, čili nemusí to být ten samý měsíc, ale záleží podle toho jaký doklad nám zasílá, měla by to být rok starý určitě ne, půl roku také ne, ale možná předminulý měsíc můžeme akceptovat a nemáme přesně danou formu, jak musí vypadat ta výplatnice, tzn. v některých případech dostaneme ofocenou papírovou výplatní pásku, v některých případech ofocenou z nějakého interního mzdového systému, **vždycky je to pak na individuálním posouzení, jestli to považujeme za dostatečné nebo ne**“ a na dotaz kontrolující „**Stačí vám jedna výplatní páska nebo výplatnice?**“ zástupce účastníka řízení odpověděl „Stačí nám jedna výplatní páska, pokud tam nemáme podezření, že se něco změnilo, to posuzujeme s tím, co nám uvedl v registračním formuláři a posuzujeme to s tím, zejména pokud klient může použít Instantor, tak jestli tam odpovídají částky, které chodí na ten bankovní účet, nebo když nám pošle výpis z bankovního účtu (...), jestli to odpovídá ty částky a **podle toho posuzujeme, jestli to považujeme za dostatečné nebo ne. Pokud ne, operátoři mohou zkusit kontaktovat zaměstnavatele, což prakticky nám nepomůže, protože nám stejně nesmějí nic říct, ale zkoušíme se podívat na sociální síť klienta, jestli tam má vyplněné zaměstnání, jestli tam má fotky ze zaměstnání nebo tak, prostě zkoušíme hledat dál, jestli to reálně odpovídá**“ a další zástupce účastníka řízení doplnil: „**případně můžeme po něm požadovat nějaké další doplnění těch dokladů s tím, že pokud nám pošle jen výplatnici, tak po něm asi budeme chtít třeba i výpis z účtu (...) určitě využíváme tyto možnosti, klidně nějaké další doklady, když si nejsme schopni to ověřit z toho**“ a na poznámku kontrolující „aha, takže to není tak, že jedna výplatnice by byla dostačující, ale když je teda jedna výplatnice, tak ještě požadujete“ zástupce účastníka řízení reagoval slovy „**zpravidla ještě požadujeme, přesně tak, je to vždycky na posouzení toho pracovníka, ale jako že pravidlo, že potřebujeme nějaký další doklad případně (...)**“ a zástupce účastníka řízení uzavřel: „**Takže nejčastěji je to tak, že máme třeba výplatnici a výpis z účtu a ty dva údaje se shodují nebo máme přímo přes Instantor přímo ten výpis z účtu**“.⁸⁵
84. Z citovaného jednoznačně vyplývá, že v praxi na uvážení pracovníků oddělení posuzování úvěruschopnosti není jen pouze posouzení, zda z předložených dokladů jednoznačně vyplývají ověřované informace, ale také to, zda klienta vyzývat k předložení

⁸⁵ v čase 43:24 až 46:00

dalších dokladů v případě, že předložené doklady dle uvážení těchto pracovníků dostatečné nejsou.

85. Pokud jde o neověřování kritéria DSTI a DTI, správní orgán uvádí, že z čl. 10.3.2.1. vnitřního předpisu č. 3 je zřejmé, že tento ukazatel měl hrát významnou roli při vyhodnocení, zda úvěr spotřebiteli poskytnout či nikoliv, viz cit.: „*V případě, že hodnota ukazatele DSTI bude více než 70 % nebo v případě, že se na základě vysvětlení Klienta nepovede odstranit pochybnosti o výši splátek na úvěrové dluhy, Oddělení posuzování úvěruschopnosti bez dalšího doporučí žádost o úvěr neschválit*“ resp. „*V případě, že hodnota ukazatele DTI bude více než 8 nebo v případě, že se na základě vysvětlení Klienta nepovede odstranit pochybnosti o tom, zda Klient splácí úvěr na bydlení a o skutečné výši všech dluhů Klienta, Oddělení posuzování úvěruschopnosti bez dalšího doporučí žádost o úvěr neschválit*“.
86. V rámci kontroly na místě dne 24.4.2019 pak zástupce účastníka řízení na dotaz kontrolující: „*Když má náhodou klient úvěr takový, že by se mohl spočítat koeficient DSTI, děláte to, využíváte to?*“ zástupce účastníka řízení odpověděl: „*ten se nám možná počítá přímo v tom CRM, teď nevím, jak to tam máme*“ a další zástupce účastníka řízení uvedl „*spíš je to asi zohledněno v tom modelu scoringovém, to budeme muset opravdu zjistit, část těch věcí je prostě automatizovaná*“ a další zástupce účastníka řízení uvedl „*rozhodně tady ten vzoreček ručně nepočítáme*“ a na dotaz ohledně používání kritéria DTI jiný zástupce uvedl „*bud' je taky zahrnut v tom modelu, ale to je vlastně poměrně snadno viditelné prakticky jen z toho výpisu z účtu, z toho, kolik má příjem, kolik má výdaje a kolik si chce půjčit, čili nejsou tam určité nastaveny nějaké tvrdé limity, ale de facto s tím koeficientem počítáme, i když ne v číselné hodnotě běžně ti zaměstnanci, ale pravděpodobně ten scoring s tím počítá taky*“ a na poznámku kontrolující k textaci vnitřního předpisu č. 3: „*já tady právě čtu (...) spíš se to tváří tak, že by to v tom automatu být asi nemělo*“ zástupce odpověděl „*já si myslím, že by to ale mělo být v tom scoringu zahrnutý*“ kontrolující „*já to tady zase spíš čtu, že oni by to měli ověřit zvlášť, protože tady je popsáno, co by oni v tom oddělení měli*“ zástupce „*jasně, ale nejsem si jistý, jestli je to takto nastaveno v těch pravidlech*“ kontrolující doplnila „*ano, je to tady vyložene v nadpisu manuální posouzení - prověření v rejstřících, v databázích a v systému Instantor*“⁸⁶.
87. Správní orgán souhlasí s tím, že hodnocení kritéria DSTI má větší význam u vyšších úvěrů a u klientů s vyšším příjmem, nicméně účastník řízení si nutnost ověřování tohoto kritéria v rámci posuzování úvěruschopnosti klientů sám stanovil vnitřním předpisem a tento postup v praxi vůbec nedodržoval, což svědčí o absenci kontroly dodržování zavedených pravidel a postupů posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.

b) Databáze EUCB, aplikace CRM a automatický scoring

88. Účastník řízení uznává, že databáze EUCB sdružuje pouze omezený počet subjektů, namítá však, že od začátku roku 2018 pracoval na implementaci databáze REPI, což potvrdil jeho pracovník při kontrole na místě dne 24.4.2019⁸⁷. S ohledem na poměrně obtížný proces implementace nebyla tato databáze v době Kontroly ještě plně implementována. Nyní implementována je a plně ji využívá pro posouzení

⁸⁶ 1:30 až 1:32

⁸⁷ Viz zvukový záznam z kontroly na místě dne 24.4.2019 v čase 0:48:35. Spis č.1.

úvěruschopnosti. Databáze REPI v současnosti sdružuje celkem 31 subjektů, včetně nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru, kteří poskytují úvěry obdobné skupině spotřebitelů⁸⁸, jejím prostřednictvím tak lze získat poměrně komplexní přehled o existujících závazcích a dluzích spotřebitelů.

89. Účastník řízení nezpochybňuje význam databází pro účely posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, zejména pro ověření jeho aktuálních závazků (proto implementoval databázi REPI). S odkazem na ustanovení § 86 ZSÚ však namítá, že skutečnost, že v době Kontroly využíval jen databázi EUCB a v některých případech databázi Nebankovní registr, sdružující poměrně malé množství členů, sama o sobě nemůže vést k závěru o nedostatečném posuzování úvěruschopnosti.
90. Účastník řízení však především namítá, že automatický scoring (tj. složky Scorecard a Policy CRM systému) v praxi není a nikdy nebyl součástí procesu posuzování úvěruschopnosti, ale jedná se o samostatný proces prováděný pro účely interního risk managementu. Není tak rozhodné, zda účastník řízení či jeho pracovníci jsou plně obeznámeni s konkrétním fungováním automatického scoringu. Zjištění týkající se složek Scorecard a Policy tak v rámci přestupkového řízení neměla být vůbec zohledňována, neboť s procesem posuzování úvěruschopnosti nesouvisí.
91. V Doplnění Vyjádření pak účastník řízení tvrdí, že proces schvalování úvěru je v rámci informačního systému rozdělen do dvou samostatných částí (obrazovek), a to na část (obrazovku) pro posuzování úvěruschopnosti a na část (obrazovku) pro samotné schvalování úvěrů. V první části (obrazovce) procesu schvalování úvěru⁸⁹ je ověřována spolehlivost a dostatečnost dokladů a informací poskytnutých spotřebitelem a zároveň je v této fázi ověřena úvěruschopnost spotřebitele v rozsahu dle ZSÚ.
92. V rámci této fáze jsou dle účastníka řízení ověřovány zejména:
 - a) Identita spotřebitele, a to prostřednictvím zaslaných průkazů totožnosti.
 - b) Výše příjmů spotřebitele, přičemž informace o příjmech poskytnutá spotřebitelem (číslo v levém sloupci – viz Příloha č. 1, zelený rámeček v pravém horním rohu) se ověřuje prostřednictvím výpisů z bankovního účtu spotřebitele, a to alespoň za období 3 měsíců bezprostředně předcházejících žádosti o úvěr a případně z dalších doplňujících podkladů (např. výplatní páska, pracovní smlouva) v případě, že z výpisů z účtu nelze uspokojivě ověřit, že příchozí platby jsou skutečně příjmem spotřebitele. Ověřená výše příjmu se manuálně zapisuje do karty spotřebitele (číslo v pravém sloupci; viz Příloha č. 1, zelený rámeček v pravém horním rohu). Informační systém obviněného automaticky zaznamenává jakékoli změny v pravém sloupci, včetně informace o tom, kdo změnu provedl a v jakém čase (viz Příloha č. 4). Pracovník oddělení posuzování úvěruschopnosti má zároveň možnost manuálně provést další korekci informace o příjmech spotřebitele (číslo v pravém sloupci) na základě prověření negativních scénářů. Pro účely posouzení úvěruschopnosti je využita vždy nižší z obou hodnot v levém, resp. v pravém sloupci. Zaslané doklady o příjmech jsou dostupné přímo na kartě spotřebitele v informačním systému obviněného (viz Příloha č. 1, zelený rámeček). Alternativně je možné využít k ověření příjmů též aplikaci Instantor (opět za období

⁸⁸ Např. [redacted] apod.

⁸⁹ Viz Příloha č. 1 a Příloha č. 2 Doplnění Vyjádření.

3 měsíců), přičemž výstupy z této aplikace jsou rovněž dostupné přímo na kartě spotřebitele v informačním systému obviněného (viz Příloha č. 1, fialový rámeček).

c) Výše výdajů spotřebitele, přičemž informace o výdajích poskytnutá spotřebitelem (číslo v levém sloupci; viz Příloha č. 1, červený rámeček v pravém horním rohu) se ověřuje prostřednictvím výpisů z bankovního účtu spotřebitele, a to alespoň za období 3 měsíců bezprostředně předcházejících žádosti o úvěr. Pro účely posouzení úvěruschopnosti účastník řízení rozděluje výdaje spotřebitele na tři složky, a to na i) výdaje na bydlení, ii) výdaje na základní potřeby včetně obživy, a iii) ostatní výdaje, včetně výdajů na úhradu stávajících úvěrů spotřebitele. Informační systém automaticky zaznamenává jakékoli změny v pravém sloupci, včetně informace o tom, kdo změnu provedl a v jakém čase (viz Příloha č. 4). Pro účely posouzení úvěruschopnosti je využita vždy vyšší z obou hodnot v levém, resp. v pravém sloupci. Zároveň je možné výdaje na bydlení a základní potřeby ověřit též prostřednictvím statistických informací a výše zákonného životního minima (v případě, kdy z výpisu nelze uspokojivě zjistit všechny informace o výdajích spotřebitele – např. v případě, kdy se zjevně jedná o hlavní účet spotřebitele, avšak z výpisů nevyplývají platby nájemného apod.). Ověřená výše výdajů se manuálně zapisuje do karty spotřebitele (číslo v pravém sloupci – viz Příloha č. 1, červený rámeček v pravém horním rohu). Zasláné doklady o výdajích jsou dostupné přímo na kartě spotřebitele v informačním systému obviněného (viz Příloha č. 1, červený rámeček). Alternativně je možné využít k ověření výdajů též aplikaci Instantor (opět za období 3 měsíců), přičemž výstupy z této aplikace jsou rovněž dostupné přímo na kartě spotřebitele v informačním systému (viz Příloha č. 1, fialový rámeček). V případě, že z výpisů z bankovního účtu (či z aplikace Instantor) je možné přímo identifikovat určité typy výdajů – plateb (např. platby nájemného – např. účel platby je uvedený ve zprávě pro příjemce či odesílatele, či je ve výpisu vidět pravidelně opakující se platba (nájemné) odpovídající spotřebitelem deklarovaným výdajům na bydlení, z výpisu bankovního účtu jsou vidět pravidelné platby v supermarketech a v restauracích, či jsou z výpisu z bankovního účtu vidět splátky stávajících úvěrů apod.), tak pracovník oddělení posuzování úvěruschopnosti manuálně запиše zjištěné hodnoty do karty spotřebitele v rámci informačního systému (číslo v pravém sloupci; viz Příloha č. 1, červený rámeček v pravém horním rohu). V rámci výpisů z bankovních účtů pracovníci oddělení posuzování úvěruschopnosti zároveň ověřují též existenci dalších rizikových faktorů (např. gambling apod.). V případě, že jednotlivé výdaje – platby z výpisů z bankovního účtu (či z aplikace Instantor) nelze zjistit, tak v pravém ověřovacím sloupci zůstanou průměrné statistické hodnoty výdajů na bydlení či výše zákonné částky životního minima, které automaticky doplňuje informační systém dle tabulky obsažené v příloze č. 4 vnitřního předpisu č. 3, která je pravidelně aktualizována. Ostatní výdaje, včetně výdajů na úhradu stávajících úvěrů, pracovníci oddělení úvěruschopnosti vždy manuálně ověřují prostřednictvím výpisu z bankovního účtu (či z aplikace Instantor) a zároveň též prostřednictvím výstupu z databáze EUCB a nově též z databáze REPI. Výstupy z databáze REPI a EUCB jsou dostupné přímo na kartě spotřebitele v informačním systému (viz Příloha č. 1, tyrkysový rámeček).

d) Ověření kritéria DSTI, přičemž toto kritérium je automaticky ověřováno informačním systémem, a to na základě ověřených příjmů a výdajů způsobem dle bodů b) a c) výše. Výsledek výpočtu DSTI je dostupný přímo na kartě spotřebitele v informačním systému (viz Příloha č. 1, oranžový rámeček).

e) Prověření závazků po splatnosti, exekucí a insolvenčí, přičemž tyto skutečnosti jsou ověřovány automaticky informačním systémem, a to nahlédnutím do centrální evidence

exekuci, insolvenčního rejstříku, a databáze EUCB. Výstupy z databází jsou dostupné přímo na kartě spotřebitele v informačním systému (viz Příloha č. 1, tyrkysový rámeček).

93. Na konci této fáze provede pracovník oddělení posuzování úvěruschopnosti posouzení, zda je spotřebitel úvěruschopný a případně v jaké části. Výsledek tohoto posouzení zaznamená v informačním systému v části určené pro posuzování úvěruschopnosti (karta „Nové ověření“), a to kliknutím na příslušné tlačítko s check-boxem. Informační systém eviduje výsledek posouzení, čas provedení úkonu a pracovníka, který posouzení úvěruschopnosti provedl.
94. Teprve následně je v rámci informačního systému vytvořen ticket a žádost spotřebitele o úvěr je (spolu s výsledkem posouzení úvěruschopnosti) předána pracovníkovi oddělení schvalování úvěru. Tento pracovník v rámci procesu schvalování úvěru mj. detailně prověří výsledky automatického scoringu spotřebitele a výsledky procesu schvalování úvěru zaznamená v informačním systému v části určené pro schvalování úvěru (karta „Rozhodnutí o přidělení úvěru“), a to opět kliknutím na příslušné tlačítko s check-boxem⁹⁰. Informační systém eviduje výsledek procesu schvalování úvěru, čas provedení úkonu a pracovníka, který schválení úvěru provedl. **Tato část (obrazovka) procesu schvalování úvěru je funkčně oddělena od části (obrazovky) pro posouzení úvěruschopnosti a pracovníci oddělení posuzování úvěruschopnosti nemohou v této části (obrazovce) činit záznamy, tedy činit rozhodnutí o schválení úvěru. Oba úkony (tedy výsledek posouzení úvěruschopnosti a rozhodnutí o schválení úvěru) jsou archivovány v rámci informačního systému v sekci logy a poznámky.**⁹¹
95. Správní orgán konstatuje, že v průběhu Kontroly účastník řízení neuvedl a správnímu orgánu nepředložil podklady, ze kterých by vyplývalo, že automatický scoring zahrnující složky Scorecard a Policy CRM systému v praxi není a nikdy nebyl součástí procesu posuzování úvěruschopnosti a že se jedná o samostatný proces prováděný pro účely interního risk managementu. Tento argument účastník řízení poprvé uvedl až v reakci na Oznámení v rámci Vyjádření k Oznámení.
96. **Správní orgán se však rozhodl akceptovat tvrzení účastníka řízení, že automatický scoring (scorecard a pojistka) nebyl přímou součástí posuzování úvěruschopnosti účastníka řízení a nebude je proto zahrnovat mezi pravidla a postupy podle § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ viz bod 113 a násl. tohoto rozhodnutí.**
97. Správní orgán dále konstatuje, že účastník řízení nijak nezpochybňuje, že v době Kontroly používal pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů primárně databázi EUCB, která v této době sdružovala pouze omezený počet subjektů. Databázi REPI, o níž má účastník řízení za to, že poskytuje poměrně komplexní přehled o existujících závazcích a dlužích spotřebitelů, pak začal plně využívat pro účely posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů až po ukončení Kontroly. Správní orgán nadto uvádí, že prověřování údajů v databázích a registrech, a to bez ohledu na to, kolik sdružují subjektů, není samo o sobě dostatečným nástrojem pro posuzování úvěruschopnosti klientů. Je tedy zřejmé, že skutečnost, zda a jaké databáze účastník řízení pro posuzování úvěruschopnosti klientů využíval, sama o sobě není jediným kritériem svědčícím o tom, zda je nebo není posuzování úvěruschopnosti prováděno dostatečně.

⁹⁰ Viz Příloha č. 3 Doplnění Vyjádření.

⁹¹ Viz Příloha č. 4 Doplnění Vyjádření (žlutý a zelený rámeček).

98. Pokud jde o popis procesu schvalování jednotlivých úvěrů, který účastník řízení popsal ve svém Doplnění vyjádření, správní orgán sděluje, že účastníkem řízení nastíněný postup neodpovídá procesu schvalování žádostí o úvěr, jak je popsán ve Vnitřním předpisu 3, a jak správní orgán ověřil při kontrole klientských složek, ani běžné praxi účastníka řízení.

c) Stálí klienti

99. Účastník řízení uvádí na pravou míru vyjádření svého zástupce učiněné v průběhu kontroly na místě dne 19.7.2019, ve kterém uvedl, že v případě posuzování úvěruschopnosti u stálých klientů „se jedná o měkké, nepsané pravidlo“. V souladu s čl. 11 vnitřního předpisu č. 3 ze dne 18.4.2018 totiž naopak platí, že pracovník musí jednak ověřit, zda nedošlo ke zhoršení ekonomické situace klienta, a zároveň, že na posouzení úvěruschopnosti stálého klienta se obdobně použije postup pro posuzování úvěruschopnosti stanovený ve vnitřním předpisu č. 3 (včetně povinnosti např. ověřit výši příjmů a výdajů z nových dokladů, pokud je to nezbytné, tedy pokud nelze ještě použít „předchozí“ doklady). **Pracovníci tak ve skutečnosti měli povinnost posuzovat úvěruschopnost i ve vztahu ke stálým klientům.**
100. Účastník řízení uznává, že uvedená formulace není příliš srozumitelná a nemusí být proto na první pohled jasné, kdy mají pracovníci povinnost úvěruschopnost posoudit. Proto dne 1.2.2020 přijal aktualizovaný vnitřní předpis č. 3, ve kterém se v čl. 8.1 výslovně stanoví, že „Oddělení posuzování úvěruschopnosti posuzuje úvěruschopnost klienta podle tohoto článku při první žádosti o poskytnutí úvěru (o uzavření (revolvingové) úvěrové smlouvy) a při každé další žádosti o poskytnutí úvěru (na základě již uzavřené smlouvy o revolvingovém úvěru)“. Navíc v návaznosti na kontrolní zjištění provedl speciální individuální školení, ve kterém upozornil každého ze zaměstnanců na nejčastější nedostatky a zdůraznil zásadní povinnosti zaměstnanců při poskytování spotřebitelského úvěru a při práci s automatickým scoringem, a v rozsahu tohoto zvláštního školení proškoluje i každého nového zaměstnance.
101. K tomu správní orgán uvádí, že stejně jako účastník řízení má za to, že formulace uvedená ve Vnitřním předpisu č. 3 stanoví povinnost posuzovat úvěruschopnost stálých klientů obdobně jako klientů nových. Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že ze skutkových zjištění uvedených v tomto rozhodnutí (výrok I. (ii)) vyplynulo, že pracovníci účastníka řízení podle tohoto vnitřního předpisu nepostupovali.

d) Prodloužení doby splatnosti úvěru

102. K závěrům správního orgánu ohledně prodloužování doby splatnosti účastník řízení namítá, že v souladu s čl. 11.2 vnitřního předpisu č. 3 ze dne 18.4.2018 platí, že jakékoli prodloužení doby splatnosti poskytnutého úvěru, sjednání splátkového kalendáře či jiná změna či dohoda, kterou se odkládá platba stávajícího dluhu, **se pro účely těchto Pravidel považuje za poskytnutí nového úvěru na základě nové úvěrové smlouvy a čl. 9 a 10 se proto na tyto případy použijí obdobně.** Účastník řízení je tedy přesvědčen, že pravidla pro posuzování úvěruschopnosti pro případ prodloužení doby splatnosti úvěru měl v této formě vnitřního předpisu zavedena, přičemž jeho zaměstnanci byli povinni podle těchto pravidel posuzovat úvěruschopnost i v případě prodloužení doby splatnosti úvěru.
103. Správní orgán opět souhlasí s vyjádřením účastníka řízení, že dle Vnitřního předpisu č. 3 se prodloužování doby splatnosti úvěru považuje za poskytnutí nového úvěru a posuzování úvěruschopnosti má probíhat obdobně jako poskytnutí nového úvěru.

Relevantní právní úprava a hodnocení správního orgánu

104. Účastník řízení měl dle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ ve spojení s odst. 2 písm. c) tohoto ustanovení povinnost zavést a udržovat pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti, které v souladu s ustanovením § 86 odst. 2 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 zajistí dodržování povinnosti zjišťovat, shromažďovat a řádně ověřovat relevantní informace o příjmech a výdajích žadatele o úvěr. Podle ustanovení § 15 odst. 3 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 je nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru také povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.
105. Správní orgán ve svém *Dohledovém benchmarku č. 3/2016*,⁹² který obsahuje některá jeho výkladová stanoviska k ZSÚ, upozorňuje, že zavedením a udržováním pravidel a postupů dle § 15 ZSÚ se rozumí také povinnost účastníka řízení fakticky tato pravidla a postupy uplatňovat.
106. Účastník řízení má povinnost s odbornou péčí ve smyslu ustanovení § 75 ZSÚ posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023, které stanoví povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.
107. Dle § 86 odst. 2 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 je poskytovatel povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posoudit zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů.
108. Podle § 84 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 je poskytovatel před posouzením úvěruschopnosti spotřebitele povinen od spotřebitele vyžádat přiměřené a nezbytné informace. Tyto informace musí poskytovatel dle § 84 odst. 2 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 v případě nutnosti na základě komunikace se spotřebitelem případně doplnit a ověřit je způsobem přiměřeným dané situaci, je-li to nutné, též použitím nezávisle ověřitelných zdrojů.
109. Součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti je také posouzení rozhodujících listin a vynaložení patřičného úsilí, aby byly zjištěny a řádně zohledněny všechny potřebné skutečnosti v nezbytném rozsahu. Účastník řízení má tedy povinnost zjišťovat a shromažďovat relevantní informace o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích) jednotlivých žadatelů o úvěr, následně tyto informace vyhodnotit a ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, kdy cílem tohoto postupu je získání objektivního obrazu o komplexní finanční situaci jednotlivých spotřebitelů, příp. celé domácnosti. Z výše uvedeného lze dovodit mj. požadavek na doložení jednotlivých tvrzení žadatelů o úvěr, resp. účastník řízení má povinnost zjištěné informace přiměřeným způsobem ověřit a nespolehat se na pouhá prohlášení či tvrzení žadatele o úvěr o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích), která nejsou podepřena žádnými doklady.⁹³

⁹² Veřejně dostupný na internetových stránkách správního orgánu https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financi-trh/galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf

⁹³ Srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie, ze dne 18. prosince 2014 ve věci C-449/13 CA Consumer Finance SA v. Ingrid Bakkaus, kde soud ve vztahu k otázce posuzování úvěruschopnosti stanovil mj., že: „pouhá ničím nepodložená prohlášení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podepřena žádnými doklady“. Dále pak Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze

110. Poskytovatel spotřebitelského úvěru je na základě ZSÚ povinen posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele. Úvěr může poskytovatel spotřebitelského úvěru poskytnout pouze tehdy, pokud z výsledků posouzení úvěruschopnosti nevyplynuly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet. **Je tedy nutné komplexně prověřit jak spotřebitelovy příjmy, tak i jeho výdaje a závazky prostřednictvím analýzy domácího rozpočtu v celém jeho spektru**⁹⁴. Požadavek na dostatečný rozsah, kvalitu a řádné ověření informací získaných od spotřebitele je tedy nejen přiměřený, ale je zároveň zákonem stanoven každému poskytovateli spotřebitelských úvěrů, a to bez ohledu na jeho velikost či typ nabízeného produktu.
111. Součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je tak vynaložení patřičného úsilí, aby byly zjištěny, řádně zohledněny a doloženy všechny potřebné skutečnosti, a to způsobem přiměřeným ve vztahu k poskytnutému typu produktu, který je spotřebitelským úvěrem ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru. Cílem tohoto postupu je pak vyhodnocení finančního rozpočtu žadatele, resp. vyhodnocení výše příjmu žadatele, jeho výdajů a závazků (dluhů) včetně schopnosti žadatele plnit závazky ze smlouvy o úvěru, a to primárně na základě informací získaných od spotřebitele, které musí účastník řízení řádně ověřit (např. pomocí dokladů vydaných spotřebiteli třetí stranou, které budou objektivně a věrohodně vypovídat o spotřebitelově schopnosti dostát svým závazkům ze smlouvy o úvěru), nebo případně z jiných zdrojů.
112. **Z uvedeného jasně plyne, že se účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti nemůže spolehnout na pouhá tvrzení spotřebitele o příjmech a výdajích, nýbrž tato tvrzení musí přiměřeným způsobem a s odbornou péčí ověřit.**⁹⁵ S tímto výkladem koresponduje i aktuální judikatura soudů, týkající se ZSÚ.⁹⁶
113. Správní orgán při Kontrole zjistil, že na posuzování žádostí o úvěr svých klientů používal účastník řízení, kromě dokladů získaných od klientů, tři nástroje - náhled do databází a registrů, pojistku a scorecard. Správní orgán v Protokolu o kontrole i v Oznámení chápal pojistku i scorecard jako součást posuzování úvěruschopnosti klientů a vycházel přitom jak ze znění Vnitřního předpisu č. 3, tak z vyjádření samotného účastníka řízení v průběhu Kontroly. Nicméně již v Protokolu o kontrole se správní orgán přikláněl k závěru, že oba tyto nástroje (pojistka a scorecard) sloužily spíše k posouzení úvěrového rizika než posuzování úvěruschopnosti.
114. **Podstatná část námitek účastníka řízení, uplatněných ve správním řízení, směřuje k tomu, že tzv. automatický scoring (složka scorecard i policy) nebyl součástí posuzování úvěruschopnosti, ale že se jednalo o samostatný proces prováděný pro účely interního risk managementu účastníka řízení a nebyl tudíž součástí procesu**

dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015 k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí konstatoval, že „věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními.“

⁹⁴ Nález Finančního arbitra ze dne 20. 3. 2017, sp. zn. FA/SU/374/2015. Finanční arbitr [online]. In: Sbírka rozhodnutí finančního arbitra.

⁹⁵ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27.9.2007, sp. zn. 32 Odo 1726/2006 a Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 1.4.2015, sp. zn. 1 As 30/2015 (Nejvyšší správní soud judikoval k povinnosti posoudit úvěruschopnost s odbornou péčí tak, že „věřitel musí náležitě pečlivě zjišťovat schopnost spotřebitele splácet úvěr a požadovat doklady k jeho tvrzení. Je také nutno dovodit, že věřitel by měl úvěruschopnost dlužníka aktivně zjišťovat a prověřovat, nikoliv se spokojit pouze s jeho ničím nedoloženými prohlášeními“. K tomu více rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18.12.2014, C – 499/13, CA Consumer Finance SA.

⁹⁶Viz např. rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 6 A 50/2022 ze dne 18. 5. 2023 nebo sp. zn. 14 A 107/2023 ze dne 16. 10. 2023. Dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 8/2023 ze dne 31. 1. 2024, rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 1819/2023 ze dne 27. 9. 2023 nebo usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 ICdo 159/2022 ze dne 29. 6. 2023.

posuzování úvěruschopnosti. I když je toto tvrzení účastníka řízení v rozporu s tím, co tvrdil v průběhu Kontroly, správní orgán neshledal důvody pro jeho rozporování. Veškeré posuzování úvěruschopnosti klientů účastníka řízení v tomto rozhodnutí tedy vychází ze skutečnosti, že automatický scoring (scorecard a pojistka) nebyl součástí posuzování úvěruschopnosti účastníka řízení.

Ověřování příjmů spotřebitele

115. Účastník řízení měl ověřování úvěruschopnosti upraveno ve svém Vnitřním předpisu č. 3. Z čl. 9.4.2.2. tohoto předpisu vyplývá povinnost pracovníků oddělení posuzování úvěruschopnosti ověřit **spolehlivost informace o příjmech klienta zejména prostřednictvím stanovených dokladů. Jejich počet není tímto vnitřním předpisem výslovně stanoven.** Podle čl. 5.1.3. a 5.1.4. tohoto vnitřního předpisu je k posouzení úvěruschopnosti nezbytné, aby klient poskytl „*informaci o zdroji příjmů*“ a „*informaci o příjmech*“ a podle čl. 5.1.13. tohoto vnitřního předpisu „*doklad potvrzující výši příjmu klienta, který nesmí být starší než 3 měsíce*“, a to „*výplatní páska nebo potvrzení o výši příjmu vydané zaměstnavatelem*“ a „*výpis z bankovního účtu vedeného na jméno klienta*“, resp. pokud z výpisu z bankovního účtu přímo nevyplývá, z jakého konkrétního zdroje příjem pochází, je nutné tento doklad doplnit o některý další doklad, ze kterého bude tato skutečnost vyplývat. Podle čl. 9.4.3. Vnitřního předpisu č. 3 pak „*v případě, že Oddělení posuzování úvěruschopnosti bude mít pochybnosti o spolehlivosti nebo dostatečnosti informací či dokladů poskytnutých klientem, které se nepovede odstranit výše uvedeným postupem, požádá klienta prostřednictvím emailu či SMS o zaslání dalších informací či podkladů, ze kterých budou vyplývat informace nezbytné k objasnění nejasností*“.
116. Účastník řízení ve svém Doplnění vyjádření sice správnímu orgánu sděluje, že pro ověření příjmů požadoval výpisy z bankovního účtu spotřebitele, a to alespoň za období 3 měsíců bezprostředně předcházejících žádosti o úvěr, toto svoje tvrzení ovšem nijak nedokládá a tuto povinnost neměl upravenou ve vnitřním předpise. Zároveň ani zjištění správního orgánu z kontrolního vzorku 54 složek žádostí o úvěr nevyplývalo, že by účastník řízení ověřoval příjmy prostřednictvím výpisů z účtu za období 3 měsíců bezprostředně předcházejících žádosti o úvěr.
117. Z Vnitřního předpisu č. 3 vyplývá, že k posouzení úvěruschopnosti spotřebitele stačil i jeden doklad (např. výplatní páska), ne starší než 3 měsíce. Na základě jen jednoho dokladu však nelze bez dalšího zjistit pravidelnost, trvalost a stabilitu příjmu spotřebitele, jelikož nelze ověřit, zda se nejedná o příjmy jednorázové, nahodilé či proměnlivé. Spotřebitelský úvěr tak mohl být poskytnut i osobám, jejichž příjmy po odečtení skutečných výdajů (vyšších než výdajů statistických) neodpovídaly potřebě zachování takové úrovně, aby spotřebitel byl potenciálně vůbec schopen spotřebitelský úvěr splatit.
118. Správní orgán tak má za prokázané, že účastník řízení ve svém Vnitřním předpise č. 3 nezavedl a ani v praxi neuplatňoval dostatečná pravidla, která by zajistila, aby do posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů vstupovaly informace o skutečné a pravidelné výši příjmů spotřebitelů. Bez spolehlivých informací o stabilitě příjmu pak nemohl dostatečně posoudit schopnost spotřebitele úvěr splácet.

Ověřování výdajů spotřebitele

119. K ověřování výše výdajů Klientů je pak ve Vnitřním předpise č. 3 v bodu 10 pravidla a postupy samotného posuzování úvěruschopnosti uvedeno: „*10.2.1. Minimální výdaje. Oddělení posuzování úvěruschopnosti prověřuje informaci o výdajích klienta s ohledem*

na reálné výdaje průměrného Klienta. Při hodnocení reálných výdajů Oddělení posuzování úvěruschopnosti zohledňuje zejména výši minimálních životních nákladů a nákladů na bydlení (bližší informace jsou dostupné např. na www.mpsv.cz), a dále výdaje domácností dle informací dostupných na internetových stránkách příslušné Krajské správy českého statistického úřadu (dále jen „ČSU“) v podsekcí „Statistiky-Příjmy, výdaje a životní podmínky domácností – Kraj.“ V této souvislosti lze zohlednit též celostátní statistiky ČSU dostupné na internetové adrese <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=statistiky#katalog=30847>⁹⁷.
<https://www.czso.cz/csu/czso/prijmy-vydaje-a-zivotni-podminky-domacnosti>.⁹⁸“

120. Dále je ve Vnitřním předpise č. 3 uvedeno, co je nutné zahrnout do měsíčních výdajů/nákladů jako např. náklady na bydlení, měsíční výdaje domácnosti, náklady na léky, náklady na nesplacené úvěry apod. Tyto výdaje má pracovník účastníka řízení v případě potřeby ověřit telefonickým kontaktováním Klienta. Zároveň je zde uvedeno, že výdaje uvedené Klientem nesmí být v souhrnu o více než 20 % nižší než průměrné referenční výdaje uváděné na stránkách ČSÚ. Pokud budou výdaje nižší, použijí se hodnoty uváděné ČSÚ snížené o 20 %. Oddělení posuzování úvěruschopnosti v takovém případě provede korekci výdajů uváděných Klientem.
121. Účastník řízení tedy ve svém vnitřním předpise nestanovil žádné konkrétní druhy dokladů, které budou pro posouzení výdajů žadatele o úvěr dostačující. Respektive, nestanovil povinnost vůbec zjišťovat konkrétní výdaje, neboť v popisu operuje pouze s pojmem reálné výdaje průměrného klienta. Reálné výdaje průměrného klienta, pak dle vnitřního předpisu vycházejí zejména z výše minimálních životních nákladů, nákladů na bydlení a výdaje domácnosti.
122. Správní orgán zdůrazňuje, že pojmy „životní minimum“ a „náklady na bydlení“ jsou pojmy vztahující se zejména k oblasti státní sociální podpory a zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů. Zákonodárce tyto částky stanovuje pro účely určení vzniku nároku na některou z dávek státní sociální podpory nebo výši takové dávky. Částka životního minima přitom představuje hranici peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, přičemž životní minimum nezahrnuje nezbytné náklady na bydlení.⁹⁹ Částka životního minima tedy, zjednodušeně řečeno, představuje částku, kterou potřebuje osoba k naplnění svých základních potřeb viz např. rozsudek NSS 9 As 127/2024 – 34 ze dne 13.8.2024¹⁰⁰.
123. Při posuzování úvěruschopnosti tedy není v žádném případě možné předjímat, že částka životního minima může pro spotřebitele představovat skutečnou částku reprezentující jeho výdaje na výživu a ostatní základní potřeby, neboť se skutečně jedná jen o zákonné

⁹⁷ Dříve byly informace dostupné na předchozích stránkách ČSÚ www.czso.cz

⁹⁸ V době vydání tohoto přípisu již tento odkaz není funkční. Uvedené informace se nacházejí pod tímto odkazem <https://csu.gov.cz/prijmy-vydaje-a-zivotni-podminky-domacnosti>.

⁹⁹ § 1 odst. 1, odst. 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

¹⁰⁰ „Částka životního minima, jež představuje státem uznanou minimální hranici peněžních příjmů fyzických osob k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, nutně nereflektuje konkrétní částku, kterou k zajištění svých individuálních základních životních potřeb musí vynaložit potenciální žadatel o úvěr. Nepokrývá zejména výdaje na bydlení, které ji mnohdy několikanásobně převyšují. Rovněž nereflektuje další nutné výdaje, jako například srážky ze mzdy, náklady vyvolané zdravotním stavem, či výživné. Z tohoto důvodu je třeba bezvýhradně trvat na požadavku individualizovaného posuzování úvěruschopnosti, při kterém poskytovatel musí brát zřetel na konkrétní situaci konkrétního spotřebitele.“

minimum rozhodné pro to, zda stát dané osobě za pomoci systému státní sociální podpory pomůže, či nikoliv.

124. Normativní náklady na bydlení se pak posuzují v případě nároku na dávku státní sociální podpory - příspěvek na bydlení¹⁰¹ a jsou stanoveny jako průměrné celkové náklady na bydlení podle velikosti obce a počtu členů domácnosti. Tato částka je pouze hodnotou srovnávanou s rozhodným příjmem¹⁰² žadatele o dávku, kdy je sledováno, zda rozhodný příjem žadatele o dávku nepřekračuje hranici nákladů na bydlení stanovenou státem. V žádném případě se však nejedná o částku, která by kopírovala skutečné náklady na bydlení v regionech.
125. Sám účastník řízení pak k dokladům o příjmech a výdajích uvedl¹⁰³, že požadavky na předložení dokladů jsou otázkou „*uvážení příslušného pracovníka oddělení posuzování úvěruschopnosti*“, a proto může být požadováno např. více výpisů či mohou být požadovány i jiné doklady, a dále, že zpravidla požaduje předložit 1 výplatnici ve stáří z maximálně předminulého měsíce a zpravidla též současně 1 výpis z účtu za poslední měsíc.
126. **Správní orgán tak konstatuje, že při určení výdajů spotřebitele pro účely posouzení úvěruschopnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů nelze vycházet pouze z ničím nepodložených informací uvedených spotřebitelem či z částky životního minima, částek normativních nákladů na bydlení a průměrných výdajů domácností. Jen z těchto částek nemůže účastník řízení dospět ke skutečným výdajům spotřebitele.** V takovém případě tak není možné hovořit o tom, že by účastník řízení od spotřebitele či z jiných zdrojů získal spolehlivé a přiměřené informace.
127. Správní orgán dále reaguje na Závěrečné vyjádření účastníka řízení, ve kterém účastník řízení upozorňuje na demonstrativní charakter čl. 9.4.2.2 Vnitřního předpisu č. 3 a zdůrazňuje, že příslušný pracovník účastníka řízení si mohl v případě pochybností spolehlivost a dostatečnost informace o příjmech a výdajích spotřebitele ověřit i z jiných dokladů, jak je uvedeno v čl. 9.4.2.3 Vnitřního předpisu č. 3. Dále účastník řízení tvrdí, že některé typy dokladů zcela jednoznačně mohou prokazovat pravidelnost, trvalost i stabilitu příjmu spotřebitele – typicky se může jednat například o daňová priznání, rozhodnutí správních orgánů o priznání sociálních dávek, které mají trvalou povahu a nepodléhají přezkumu či změnám (např. starobní důchod) apod. Účastník řízení je přesvědčen, že i výplatní pásky mohou v určitých případech spolehlivě prokazovat pravidelnost, trvalost i stabilitu příjmu spotřebitele, přičemž bude záležet na konkrétním formátu výplatní pásky. V praxi je poměrně běžné, že výplatní páska obsahuje podrobné informace o jednotlivých složkách mzdy (prémii), dobu trvání pracovního poměru či další informace rozhodné pro účely ověření spolehlivosti a dostatečnosti informace o výši příjmů spotřebitele).
128. Na závěr účastník řízení odkazuje na rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 8 A 106/2020-81 ze dne 14. 12. 2022 a je přesvědčen, že závěry zde obsažené jsou aplikovatelné i na postupy posuzování úvěruschopnosti spotřebitele obsažené ve Vnitřním předpisu č. 3. Městský soud v tomto rozsudku uvedl, že nepodložená tvrzení spotřebitele nemohou být sama o sobě kvalifikována jako dostatečná, nejsou-li podložena

¹⁰¹ § 24 a násl. zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociálně podpoře.

¹⁰² § 4 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociálně podpoře.

¹⁰³ Protokol o průběhu kontroly na místě ze dne 24.4.2019, č.j. 2019/045549/CNB/650.

žádnými doklady. Jestliže jsou však podpořena dalšími okolnostmi (předchozí splacení úvěru, bezdlužnost, nízká výše úvěru), je třeba je kvalifikovat jako dostatečná a spolehlivá. Dostatečnost dokladů je třeba vykládat vždy s ohledem na okolnosti každého případu, tedy podle okolností, za nichž dojde k uzavření smlouvy, podle osobní situace spotřebitele nebo podle částky uvedené v této smlouvě. Pokud z těchto okolností nevyplývají důvodné pochybnosti o informacích, může tyto informace poskytovatel považovat za spolehlivé a dostatečné a úvěr poskytnout.

129. Pokud jde o námitky uvedené v Závěrečném vyjádření účastníka řízení, pak správní orgán nijak nerozporuje, že Vnitřní předpis č. 3 stanovil možnost příslušnému pracovníku účastníka řízení, v případě pochybností o spolehlivosti nebo dostatečnosti informací či dokladů, požádat klienta o zaslání dalších podkladů a informací. Nicméně tento předpis neobsahoval žádná pravidla či vodítka, jaký způsobem má příslušný pracovník tyto pochybnosti poznat či odhalit a tedy kdy konkrétně nastává situace pro požadování dalších podkladů a informací. Vnitřní předpis č. 3 také nestanovil dostatečně konkrétně, který doklad je sám o sobě dostatečně průkazný, aby spolehlivě prokázal pravidelnost a trvalost příjmu či výdaje. Toto posouzení opět ponechal pouze na posouzení odpovědného pracovníka. Naopak z něj vyplynulo, že pro posouzení výdajů je dostatečné i pouhé zjištění tzv. reálných výdajů průměrného klienta (čili výdaje prohlášené žadatelem, porovnávané s minimálními statistickými náklady).
130. Správní orgán je toho názoru, že dotčená ustanovení ZSÚ kladou požadavek jak na formální nastavení pravidel a postupů pro posouzení úvěruschopnosti ve vnitřních předpisech účastníka řízení, tak i na dodržení materiální podstaty dotčených povinností, resp. uplatňování nastavených pravidel a postupů, které vedou k naplňování požadavků ustanovení § 86 a násl. ZSÚ.
131. Účastník řízení byl povinen zavést a udržovat pravidla a postupy pro řádné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, přičemž zavedením a udržováním pravidel a postupů se rozumí také povinnost fakticky uplatňovat tato pravidla a postupy v praxi. Správní orgán, jak je dále uvedeno v tomto rozhodnutí, při Kontrole zjistil, že účastník řízení ani v jednom z 54 případů z kontrolního vzorku řádně neposoudil úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, přičemž u 45 spotřebitelů vůbec nedisponoval řádnými podklady a informacemi o jejich příjmech a výdajích. Správní orgán je tak přesvědčen, že systémové nedostatky v procesu získávání dostatečných a úplných podkladů, v jejich zpracování a vyhodnocení, se následně zákonitě promítly v nedostacích při posuzování úvěruschopnosti jednotlivých spotřebitelů.
132. Pokud jde o odkaz na rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 8 A 106/2020-81 správní orgán v první řadě upozorňuje, že tento rozsudek byl zrušen a vrácen k dalšímu řízení a to rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2024 č.j. 6 As 8/2023 – 57. Nejvyšší správní soud přitom konstatoval, že nelze zaměňovat dostatečnost informací a jejich spolehlivost. Dále uvedl, že zákon poskytovateli úvěru sice dává prostor pro určitou samostatnou úvahu, tato úvaha je však omezena jednak požadovanou kvalitou informací, jednak požadavkem odborné péče poskytovatele. Informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které nejsou doloženy, mohou jen stěží být spolehlivé. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení nastavil svá pravidla a postupy bez jakéhokoliv byt' základního požadavku na spolehlivé doložení, tedy vyplývajících z věrohodných podkladů, informací o příjmech a výdajích, neboť jejich případné získání nechal na volné úvaze svých pracovníků, má správní orgán za to, že jeho závěry ohledně posouzení

zavedených pravidel a postupů účastníka řízení jsou v souladu jak s tímto rozsudkem Nejvyššího správního soudu, tak i s další ustálenou judikaturou.

133. **Správní orgán tak má za prokázané, že účastník řízení nezavedl a neuplatňoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tak, aby byla přiměřená povaze, rozsahu a složitosti činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, a která by zajistila:**
- aby do posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů vstupovaly informace o skutečné a pravidelné výši příjmů spotřebitelů, když zavedená pravidla nezajišťovala, aby do posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů vstupovaly nezbytné, spolehlivé, dostatečné a přiměřené informace, z nichž by bylo možné příjem spolehlivě stanovit,
 - aby do posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů vstupovaly informace o skutečné výši výdajů spotřebitelů, když zavedená pravidla umožňovala vycházet jen z informací deklarovaných spotřebitelem v úvěrové žádosti a/nebo normativně stanovených částek, které nemusely odpovídat výdajům každého jednotlivého spotřebitele.
134. **Správní orgán tak má za prokázané, že účastník řízení v období ode dne 1.11.2018 do 12.4.2019¹⁰⁴ nezavedl a neuplatňoval přiměřená pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, která by byla vhodná a přiměřená z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ, čímž nesplnil požadavek na výkon činnosti dle ustanovení § 15 odst. 1 ZSÚ ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru a dopustil se tak přestupku dle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ.**

Posuzování úvěruschopnosti spotřebitele – ad výrok I. (ii)

Skutková zjištění

135. Správní orgán provedl kontrolu úvěruschopnosti na vzorku 54 složek¹⁰⁵ stálých klientů¹⁰⁶.
136. Účastník řízení uvedl, že u stálých klientů zpravidla vyžaduje předložit nové doklady o příjmech a výdajích po 3 až 6 měsících od okamžiku předložení posledních dokladů. Veškeré doklady mohou být také nahrazeny náhledem do internetbankingu klienta prostřednictvím služby Instantor.
137. Správní orgán prověřením těchto 54 složek klientů ověřil, zda a jaké doklady o příjmech a výdajích klienti předložili účastníkovi řízení (např. výpis z běžného účtu, výstup z aplikace Instantor, potvrzení o výši pracovního příjmu či mzdový výměr, výplatní lístek

¹⁰⁴ Datum uzavření první a poslední smlouvy ze vzorku smluv.

¹⁰⁵ Přijato ČNB dne 3.5.2019 pod č.j. 2019/050415/CNB/650, dne 5.5.2029 pod č.j. č.j. 2019/065578/CNB/650 a dne 17.6.2019 pod č.j. 2019/069362/CNB/650 na DVD, spis č.l. 7.

¹⁰⁶ Správní řízení bylo zahájeno pro nedostatky zjištěné na vzorku 90 složek žádostí o úvěr. Z těchto 90 posuzovaných případů bylo 54 úvěrů poskytnuto stálým klientům (u účastníka řízení měli v době žádosti o úvěr již alespoň jeden předchozí úvěr) a 35 úvěrů poskytnuto novým klientům. Jeden úvěr pak nebyl poskytnut vůbec, účastník řízení jej zamítnul ve fázi žádosti. Správní orgán se v průběhu správního řízení rozhodl vést řízení pouze na vzorku 54 žádostí o úvěr, které byly poskytnuty stálým klientům. Tyto úvěry totiž byly (na rozdíl od úvěrů, které byly poskytnuty novým klientům) zpoplatněny a účastník řízení u nich byl povinen posoudit úvěruschopnost žadatele o úvěr.

či výplatní páska) a zda příjmy vyplývající z těchto dokladů odpovídají údajům uvedeným v CRM. Výsledky tohoto prověření jsou znázorněny v níže uvedené tabulce.

Kontrolní vzorek žádostí o úvěr - úvěry poskytnuté stálým klientům

	Číslo úvěru	Datum smlouvy	Klient	Doklad	Stáří dokladů odpovídá	Doložené příjmy	Deklarované příjmy klienta uvedené v CRM	Příjmy z dokumentů uvedené v CRM
1.	██████	01.03.2019	██████	výplatní pásky z Německa za 2/19, 3/19, 4/19	ano	1359,73 EUR 1432,72 EUR 1480,84 EUR z toho průměr 1424,43 EUR	35.000 Kč	0 Kč
2.	██████	01.03.2019	██████	výplatní pásky z Německa za 4/19 a výpis transakcí za 08/18	ne	1.533,31 EUR	30.000 Kč	34.000 Kč
3.	██████	01.03.2019	██████	výpisy 12/18 a 1/19 výpisy 5/2018, 6/2018 a 7/2018 Instantor 31.7.2018 až 28.8.2018	ano	24 400 Kč 24800 Kč, z toho průměr 24.600 Kč	23.000 Kč	24.000 Kč
4.	██████	01.03.2019	██████	výpl. 11/18, 12/18 výpis z ú. 11/18, 12/18 Instantor 30.10.2018-24.1.2019	ano	23 029 Kč 28 532 Kč od zaměst. má dle výpisů další příjmy: za oba měsíce cca 38.000 Kč	26.500 Kč	23.000 Kč
5.	██████	01.03.2019	██████	PrtSer monitoru mobilu k os.účtu (=velmi dílčí) a Instantor 1.1.2019 - 7.2.2019	ano	22.262 Kč	27.000 Kč	22.000 Kč
6.	██████	01.03.2019	██████	nebyl doložen	N/A	0 Kč	30.000 Kč	0 Kč
7.	██████	01.03.2019	██████	nebyl doložen	N/A	0 Kč	30.000 Kč	0 Kč
8.	██████	01.03.2019	██████	v CRM: "mzda" od '██████', ale: faktury a přijaté platby k nim za 8/18, 9/18, 10/18, 11/18, 03/19, 04/19 výpis 9/18, 10/18, 11/18, 12/18 Instantor 21.9.2018-21.12.2018	ano	20.000 Kč	20.000 Kč	22.000 Kč

9.		01.03.2019		potvrzení o příjmu od zam. ze 17.5.2019 za 11/18-4/19, průměrný čistý příjem 67.172 Kč	ne	0 Kč	45.000 Kč	50.000 Kč
10.		01.03.2019		výpis 16.2.-16.3.2018	ne	0 Kč	20.000 Kč	16.000 Kč
11.		21.03.2019		doklad o rodičovský příspěvek 7600 Kč z 19.8.2016, Instantor 17.9.2017 - 30.10.2017	ne	7.600 Kč	8.600 Kč	7.600 Kč
12.		01.04.2019		potvrzení od - mzda na účet došla 14.2.2019, Instantor 5.12.2018 - 4.3.2019 - příjmy od f 12/18-2-19	ano	31 938 Kč 22 016 Kč 24 236 Kč z toho průměr 26.063 Kč	20.500 Kč	24.000 Kč
13.		01.11.2018		výplatní pásky za 03-05/18	ne	0 Kč	26.000 Kč	25.000 Kč
14.		01.11.2018		2 roky stará výplatní páska a výpis z 2019	ne	0 Kč	48.000 Kč	52.000 Kč
15.		01.11.2018		výplatní páska z 01/2017	ne	0 Kč	25.000 Kč	14.500 Kč
16.		01.11.2018		Instantor starý víc než 3 měsíce	ne	0 Kč	21.000 Kč	0 Kč
17.		01.11.2018		výplatní páska 04/2019 po poskytnutí	ne	0 Kč	11.500 Kč	15.000 Kč
18.		01.11.2018		nebyl doložen	N/A	0 Kč	6.000 Kč	4.000 Kč
19.		01.11.2018		výplatní lístek 04/19	ne	0 Kč	26.000 Kč	19.000 Kč
20.		01.11.2018		výpis 06/15	ne	0 Kč	15.000 Kč	12.000 Kč
21.		01.11.2018		nebyl doložen	N/A	0 Kč	15.000 Kč	0 Kč
22.		01.11.2018		Instantor z 5. 11. 2015	ne	0 Kč	27.000 Kč	0 Kč
23.		01.12.2018		výplatní lístek za 06/18	ne	0 Kč	18.000 Kč	13.000 Kč
24.		01.12.2018		nebyl doložen	N/A	0 Kč	14.000 Kč	0 Kč
25.		01.12.2018		nebyl doložen	N/A	0 Kč	10.000 Kč	10.000 Kč
26.		01.12.2018		Instantor z 30. 6. 2016 - 26. 9. 2016	ne	0 Kč	14.000 Kč	0 Kč
27.		01.12.2018		Instantor od 3. 12. 2016 - 31. 1. 2017	ne	0 Kč	32.000 Kč	0 Kč

28.		01.12.2018		nebyl doložen	N/A	0 Kč	22.500 Kč	0 Kč
29.		01.12.2018		výpis 8/2016	ne	0 Kč	18.000 Kč	16.000 Kč
30.		02.01.2019		daňové přiznání za rok 2017, výpis za 04/18 – 07/18 (4 pravidelné příchozí platby od ČP Distribuce)	ne	197.639 Kč z DP v r. 2017 (/12=16.649 Kč), výpis z BÚ průměr 16.112 Kč	29.400 Kč	20.000 Kč
31.		02.01.2019		výpis 5/2017, Instantor z roku 2017	ne	0 Kč	21.000 Kč	15.000 Kč
32.		02.01.2019		výplatní páska 9/2018	ano	25.625 Kč	25.000 Kč	25.000 Kč
33.		02.01.2019		příjem nedoložen - potvrzení o trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény z r. 2017, neověřeno, zda ještě pobírá	N/A	0 Kč	12.500 Kč	0 Kč
34.		02.01.2019		výpis 8/2018	ne	17.448 Kč	6.500 Kč	8.100 Kč
35.		03.12.2018		výpisy a výměry 2016	ne	0 Kč	20.000 Kč	9.000 Kč
36.		03.12.2018		rozhodnutí o výplatě sirotčího důchodu z 25. 9. 2015 neověřeno, zda ještě pobírá	ne	0 Kč	18.500 Kč	7.000 Kč
37.		04.12.2018		- výpis transakce - podpora v nezaměstnanosti z 18.3.2015, neověřeno, zda ještě pobírá	ne	0 Kč	20.000 Kč	4.500 Kč
38.		12.04.2019		výplatní páska 11/2015	ne	0 Kč	24.000 Kč	4.500 Kč
39.		12.04.2019		výplatní pásy 2/2017, 3/2017 a 4/2017	ne	0 Kč	21.000 Kč	21.000 Kč
40.		04.02.2019		výplatní páska 10/2017 a 03/2019 doložena ale až po poskytnutí úvěru (úvěr z 4.2. 2019), proto nezohledněna	ne	0 Kč	32.500 Kč	15.000 Kč
41.		04.02.2019		Instantor za období 2.7.2018 do 19.9.2018 (předloženo k předchozímu úvěru z 2.10. 2018)	ne	0 Kč	26.000 Kč	0 Kč
42.		04.02.2019		výplatní pásy 01-03/2017	ne	0 Kč	42.000 Kč	37.000 Kč

43.		04.02.2019		Instantor z r. 2016.	ne	0 Kč	31.000 Kč	0 Kč
44.		04.02.2019		výplatní pásky 01-03/2016.	ne	0 Kč	50.000 Kč	55.000 Kč
45.		04.02.2019		výplatní páska asi z r. 2016, nelze přečíst	ne	0 Kč	17.000 Kč	15.627 Kč
46.		04.02.2019		Instantor z r. 2016	ne	0 Kč	25.000 Kč	0 Kč
47.		04.02.2019		nebyl doložen	N/A	0 Kč	31.000 Kč	0 Kč
48.		04.02.2019		nebyl doložen	N/A	0 Kč	35.000 Kč	0 Kč
49.		04.02.2019		výpis z 7.4.2017	ne	0 Kč	35.000 Kč	0 Kč
50.		04.02.2019		výpis (pohyby na účtu) 2.11.2017 - 2.2.2018, staré daňové přiznání bez titulní strany, Instantor z 2.2. 2018.	ne	0 Kč	30.000 Kč	0 Kč
21.		04.02.2019		výplatnice 10/2018 a 11/2018	ano	66.064 Kč	66.900 Kč	0 Kč
52.		12.02.2019		inval.důchod 1.st. 7.101,- ze 3.1.2017 výpis ze 6.6.2017: 6.111,- od úřadu práce	ne	7.101 Kč	14.500 Kč	7.000 Kč
53.		19.12.2018		nebyl doložen	N/A	0 Kč	16 000 Kč	23.000 Kč
54.		17.01.2019		nebyl doložen	N/A	0 Kč	11 500 Kč	9.500 Kč

a) Chybějící a neaktuální doklady o příjmech a výdajích žadatele o úvěr

138. Správní orgán zjistil, že vůbec žádný doklad nebyl doložen u 12 úvěrů (viz v tabulce sloupec „Doklad“ a text „nebyl doložen“). U dalších 34 úvěrů je doklad o příjmech nebo výdajích takového stáří, že jej nelze považovat za doklad prokazující aktuální výši příjmů a výdajů klienta, vztahující se k předmětnému úvěru (viz v tabulce sloupec „Stáří dokladu(ů) odpovídá“ a text „ne“). Např. v případě úvěru č. byl předložen náhled do Instantoru z 6/2016 – 9/2016, ačkoli se jedná o úvěr z 1.12.2018 a v případě úvěru č. byla předložena výplatní páska z 11/2015, ačkoli se jedná o úvěr z 12.4.2019.

139. Účastník řízení tedy u 46 úvěrů stálých klientů neměl při posuzování úvěruschopnosti k dispozici doklady o jejich příjmech a výdajích a tím relevantní data pro vyhodnocení příjmové a výdajové stránky rozpočtu žadatele o úvěr.

b) Nedoložené doklady o výdajích klienta

140. Dále správní orgán zjistil, že u dalších 3 úvěrů ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) byl doložen příjem (výplatní pásky), avšak nebyl doložen žádný doklad o výdajích klienta a proto účastník řízení nemohl nikterak porovnat příjmy a výdaje a řádně posoudit úvěruschopnost žadatele o úvěr.

c) Nezohlednění skutečných výdajů

141. V 5 úvěrových případech ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED])¹⁰⁷ doložené výdaje klientů vyplývající z předložených výpisů z bankovního účtu a/nebo aplikace Instantor nebyly účastníkem řízení zohledněny v rámci výdajů vstupujících do posouzení úvěruschopnosti a současně doložené výdaje v některých případech velmi výrazně převyšují výdaje zapsané v CRM, což dokládá následující tabulka.

Číslo úvěru	Datum smlouvy	Jméno	Doklad	Výše výdajů z dokladů	Celkové měsíční výdaje uvedené v CRM
[REDACTED]	01.03.2019	[REDACTED]	výpisy 12/18 a 1/19 výpisy 5/2018, 6/2018 a 7/2018 Instantor 31.7.2018 až 28.8.2018	výdaje za prosinec 2018 dle výpisu z účtu 45 463 Kč a za leden 2019 činily 37 038 Kč	4 000 Kč
[REDACTED]	01.03.2019	[REDACTED]	výpl. 11/18, 12/18 výpis z ú. 11/18, 12/18 Instantor 30.10.2018-24.1.2019	výdaje za listopad 2018 činily 57 452 Kč a za prosinec 2018 pak 32 345 Kč	12 500 Kč
[REDACTED]	01.03.2019	[REDACTED]	v CRM: "mzda" od [REDACTED], ale: faktury a přijaté platby k nim za 8/18, 9/18, 10/18, 11/18, 03/19, 04/19 výpis 9/18, 10/18, 11/18, 12/18	výdaje za říjen 2018 činily 27 792 Kč, za listopad 2018 pak 75 478 Kč a za prosinec 2018 pak 68 360 Kč	4 500 Kč

¹⁰⁷ Přijato ČNB dne 3.5.2019 pod č.j. 2019/050415/CNB/650, dne 5.5.2019 pod č.j. 2019/065578/CNB/650 a dne 17.6.2019 pod č.j. 2019/069362/CNB/650 na DVD, spis č.1. 7.

			Instantor 21.9.2018- 21.12.2018		
			potvrzení od [redacted] - mzda na účet došla 14.2.2019,	výdaje za prosinec 2018 byly cca 32 tis. Kč, za leden 2019 byly cca 20 tis. Kč a za únor 2019 pak cca 28 tis. Kč	13 500 Kč
[redacted]	01.04.2019	[redacted]	Instantor 5.12.2018 - 4.3.2019 - příjmy od f. [redacted] 12/18-2-19		
[redacted]	01.03.2019	[redacted]	PrtScr monitoru mobilu k os. účtu (=velmi dílčí) a Instantor 1.1.2019 - 7.2.2019	výdaje za leden 2019 činily 62 113 Kč	10 000 Kč

142. Účastník řízení navíc nezjistil v případě úvěru [redacted] a [redacted] množství jiných úvěrových závazků a v případě úvěru [redacted] významné sázkové a hazardní aktivity spotřebitele.
143. Účastník řízení nedoložil, že by jakýmkoliv způsobem zjišťoval a ověřoval výdaje na bydlení, domácnost a jiné výdaje, vyjma toho, že spotřebitel uvedl dle vlastní úvahy údaj do pole „Celkové měsíční výdaje“ v elektronické žádosti o úvěr, což je údaj, který je po přijetí žádosti o úvěr uveden ve stejnojmenném poli v CRM. Pokud jde o zjišťování výdajů na splácení jiných úvěrů, účastník řízení používal především náhled do registru EUCB, který slouží k vzájemnému informování pouze značně omezeného počtu uživatelů a nikoli dostatečně reprezentativního zastoupení poskytovatelů SÚ.
144. Správní orgán také zjistil, že účastník řízení nezjišťuje informace o osobách spolužijících s klientem ve společné domácnosti.
145. **Správní orgán tak má za to, že účastník řízení řádně neposoudil úvěruschopnost žádného spotřebitele z kontrolovaného vzorku 54 složek klientů.**

Vyjádření účastníka řízení a stanovisko správního orgánu

146. Účastník řízení namítá, že k ověření výdajů klienta, vycházel primárně ze statistických informací o průměrných výdajích publikovaných ČSÚ¹⁰⁸. Účastník řízení v rámci této praxe vycházel primárně z úvahy, že přesnou výši výdajů klienta fakticky nelze ověřit či zjistit. Tento postup považoval za dostačující, neboť jej jako možný připouští odborná literatura¹⁰⁹ a navíc byl tento postup takto upraven i ve vnitřním předpisu č. 3 ze dne 18. 4. 2018, který předložil správnímu orgánu v rámci licenčního řízení (čl. 10.2.1), přičemž k tomuto postupu od správního orgánu neobdržel žádné připomínky. Uznává

¹⁰⁸ Český statistický úřad.

¹⁰⁹ Slanina, J., Jemelka, L., Vetešník, P., Wachtlová, L., Flidr, J. Zákon o spotřebitelském úvěru. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2017, 900 s, komentář k ustanovení § 86.

však, že využití výpisů z bankovního účtu může být vhodnější alternativou k ověřování výdajů, a proto nově v praxi ověřuje výdajovou stránku klientů primárně tímto způsobem. Účastník řízení dále finalizuje dodávku kompletně nového CRM systému, v rámci kterého budou plně zohledněny veškeré připomínky správního orgánu v rámci Kontroly. Součástí tohoto update CRM systému bude též úprava vnitřních předpisů, zejména vnitřního předpisu č. 3 týkajícího se posuzování úvěruschopnosti.

147. Účastník řízení dále namítá, že pokud jde o sledované období, za které mají být dokládány doklady o příjmech a výdajích, tak též vycházel ze svých vnitřních předpisů, které požadavek na minimální délku sledovaného období nestanovily. Nicméně uznává, že sledované období by mělo být delší než 3 měsíce, aby bylo možné spolehlivě ověřit informace deklarované klientem. Proto nově vyhodnocuje, resp. požaduje výpis z bankovního účtu (či výstup z aplikace Instantor) vždy za období alespoň v délce 3 měsíců.
148. Účastník řízení má též za to, že pracovníci úvěruschopnost klientů posuzovali v rozsahu dle Vnitřního předpisu č. 3 ze dne 18. 4. 2018 (tedy např. ověřovali rozdíl mezi výší čistého příjmu a výší výdajů klienta). Bohužel však zřejmě v rozporu s povinností, kterou jim ukládaly vnitřní předpisy, výsledky této své činnosti nezaznamenávali do složky příslušného klienta v CRM systému.
149. Účastník řízení nadto uvádí, že již přijal příslušná opatření k nápravě. Zejména důrazně upozornil a proškolil své pracovníky o podrobném procesu posuzování úvěruschopnosti, a zejména o významu a důležitosti evidence všech informací, dokumentů a kroků učiněných v souvislosti s posuzováním úvěruschopnosti do složky klientů v rámci CRM systému. Dne 1. 2. 2020 pak přijal aktualizovaný vnitřní předpis č. 3, který reflektuje kontrolní zjištění.
150. Správní orgán nejprve podotýká, že účastník řízení nijak nerozporuje skutková zjištění správního orgánu, pouze na svou obranu tvrdí, že k ověření výdajů klienta, vycházel primárně ze statistických informací o průměrných výdajích publikovaných ČSÚ. K tomu správní orgán v prvé řadě konstatuje, že při určení výdajů spotřebitele pro účely posouzení úvěruschopnosti při poskytování spotřebitelských úvěrů nelze vycházet pouze ze statistických informací či údajů, ať už publikovaných ČSÚ nebo jinak zjištěných, neboť jen z těchto částek nemůže účastník řízení dospět ke skutečným nákladům spotřebitele. Jak už správní orgán popsal dříve v tomto rozhodnutí, ZSÚ požaduje, aby došlo k posouzení úvěruschopnosti u každého spotřebitele zvlášť. Je tedy nutné zkoumat výdaje jednotlivých spotřebitelů individuálně. Při posuzování úvěruschopnosti je nutné zjistit výdaje konkrétního spotřebitele a ty porovnat se zjištěným příjmem spotřebitele, neboť jen tak je možné dospět k závěru o úvěruschopnosti spotřebitele.
151. Pokud jde o námitku účastníka řízení, že Vnitřní předpis č. 3 ve znění ze dne 18. 4. 2018 byl schválen v licenčním řízení, správní orgán nejprve upozorňuje, že účastník řízení zde zaměňuje základní předpoklady pro získání povolení k činnosti se základními předpoklady pro poskytování spotřebitelských úvěrů, tedy se zákonem stanovenými povinnostmi. V licenčním řízení správní orgán zjišťuje, **zda žadatel splňuje předpoklady, které zákon stanoví pro vydání oprávnění k výkonu činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů** (viz § 10 ZSÚ). Správní orgán dopodrobna nezkoumá jednotlivá ustanovení vnitřních předpisů a rovněž není schopen posoudit, jak k posuzování úvěruschopnosti bude dohlížena osoba přistupovat. Faktem zůstává, že vnitřní předpisy obecně nemohou postihnout veškeré situace, které mohou při posuzování úvěruschopnosti nastat, nadto ve fázi licenčního řízení, kdy není zřejmé,

jaké bude poskytovatel v budoucnu poskytovat úvěry, v jakém objemu, jakým typům klientů, za jakých podmínek, apod. Zakotvená pravidla je pak třeba přiměřeně aplikovat na konkrétní situaci, a právě toto lze ověřit až kontrolou na místě, nikoliv při (licenčním) posouzení, zda účastník řízení splňuje předpoklady pro udělení oprávnění k činnosti. Uvedené závěry správního orgánu potvrdil Městský soud v Praze ve věci jiného poskytovatele spotřebitelských úvěrů.¹¹⁰ V této souvislosti správní orgán doplňuje, že přímo ZSÚ v odst. 4 ustanovení § 15 pro poskytovatele spotřebitelských úvěrů navíc zakotvuje povinnost průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel. Zavést a udržovat, viz odst. 1 tohoto ustanovení, pak jednoznačně předjímá, že pravidla a postupy, které si poskytovatelé nastaví, musí nejen dodržovat, ale zároveň stále vyhodnocovat jejich účinnost a přiměřenost (viz odst. 4), a pakliže zjistí, že nejsou dostatečně účinná či přiměřená, pak je musí upravit, tak aby zajistil řádné poskytování spotřebitelských úvěrů.

152. Správní orgán k tomu dále odkazuje na benchmark správního orgánu č. 3/2016¹¹¹ *Dohledový benchmark 3/2016 - Požadavky na výkon činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru podle § 15 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru*, který správní orgán publikoval dne 31.10.2016 za účelem přiblížení praxe správního orgánu vůči budoucím žadatelům o udělení oprávnění správní orgán, ve kterém je upozorněno a výslovně uvedeno cit.: „ČNB pro úplnost sděluje, že obsah a přiměřenost uvedených postupů a pravidel v rámci řízení o udělení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele hodnotí z hlediska povahy, rozsahu a složitosti činnosti nebankovního poskytovatele, jak ji lze určit z obchodního plánu a dalších dokladů předložených v žádosti. Účelem posouzení postupů a pravidel není schválení souladu konkrétních postupů s jednotlivými hmotněprávními ustanoveními zákona, ale zjištění, zda žadatel splňuje předpoklady stanovené zákonem pro vydání oprávnění k výkonu regulované činnosti. Předmětem následného dohledu ČNB je kontrola dodržování konkrétních povinností stanovených poskytovatelům spotřebitelských úvěrů zákonem. Postupy a pravidla obsažená v žádosti o vydání oprávnění k činnosti nelze pojmát jako definitivní, jelikož vychází z projektovaných odhadů, plánů a zamýšlených obchodních strategií, odrážejících vymezené produkty, segmenty trhu, distribuční kanály a ideální typy klientů, na něž se žadatel zamýšlí zaměřit ve své budoucí podnikatelské činnosti. Postupy a pravidla, která budou následně, po vydání oprávnění a zahájení činnosti, kontrolována ČNB, musí proto odpovídat nejen reálné a aktuální praxi poskytovatele spotřebitelských úvěrů, ale také přístupu ČNB k výkonu dohledu v jednotlivých oblastech poskytování spotřebitelských úvěrů, uplatňovaného v dané době.“
153. Na námitku účastníka řízení, že postupoval v souladu s Vnitřním předpisem č. 3, správní orgán uvádí, že účastník řízení správně konstatuje, že tento předpis požadavek na minimální délku sledovaného období nestanovil. Pravdivé však není tvrzení účastníka řízení, že posuzoval příjmy a výdaje za období 3 měsíců. Jak zjistil správní orgán na

¹¹⁰ Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 16. 10. 2023, č. j. 14 A 107/2023 – 46, kde je uvedeno, že: „Žalobce se v tomto žalobním bodě dovolává též skutečnosti, že dotčená ustanovení smluvní dokumentace byla předložena žalované k posouzení v rámci řízení o udělení licence poskytovatele nebankovního úvěru. Soud však souhlasí se žalovanou, že v rámci licenčního řízení Česká národní banka zjišťuje, zda žadatel splňuje předpoklady stanovené zákonem pro vydání oprávnění k výkonu regulované činnosti (§ 10 zákona o spotřebitelském úvěru), ale v zásadě dopodrobna nezkoumá jednotlivé smluvní podmínky stanovené ve smluvní dokumentaci. Udělení licence tedy automaticky neznamená, že veškerá předložená smluvní dokumentace je plně v souladu se zákonem [...]“.

¹¹¹ https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financi-trh/galleries/vykon_dohledu/dohledove_benchmarky/download/dohledovy_benchmark_2016_03.pdf

kontrolním vzorku, praxe účastníka řízení byla velmi různorodá, v mnoha případech neměl k dispozici žádné doklady o příjmech nebo výdajích spotřebitele, a přesto úvěr poskytl. V dalších případech měl k dispozici doklady staré nebo naopak doklady s datem pozdějším, než byla uzavřena smlouva o úvěru. Z těchto zjištěných skutečností pak vyplývá, že nemůže být ani pravdivé tvrzení účastníka řízení, že jeho pracovníci úvěruschopnost klienta posuzovali, výsledky této své činnosti však nezaznamenávali do složky příslušného klienta v CRM systému. Nelze tedy přisvědčit účastníku řízení, že při posuzování úvěruschopnosti žadatelů postupoval vždy v souladu se svými vnitřními předpisy.

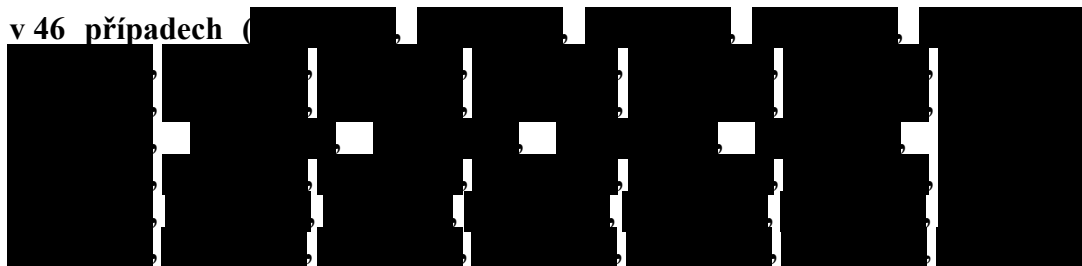
Relevantní právní úprava a hodnocení správního orgánu

154. Dle ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31.12.2023 má poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
155. Dle ustanovení § 86 odst. 2 ZSÚ ve znění účinném do 31.12.2023 poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů.
156. Podle § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ se ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr dopustí přestupku tím, že poskytne spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1.
157. Součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je tak vynaložení patřičného úsilí, aby byly zjištěny, řádně zohledněny a doloženy všechny potřebné skutečnosti, a to způsobem přiměřeným ve vztahu k poskytnutému typu produktu, který je spotřebitelským úvěrem ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru. Cílem tohoto postupu je pak vyhodnocení finančního rozpočtu žadatele, resp. vyhodnocení výše příjmu žadatele, jeho výdajů a závazků (dluhů) včetně schopnosti žadatele plnit závazky ze smlouvy o úvěru, a to primárně na základě informací získaných od spotřebitele, které musí účastník řízení řádně ověřit (např. pomocí dokladů vydaných spotřebiteli třetí stranou, které budou objektivně a věrohodně vypovídat o spotřebitelově schopnosti dostát svým závazkům ze smlouvy o úvěru), nebo případně z jiných zdrojů.
158. Důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele splácet úvěr, které vyvstávají u klientů v prodlení (nebo u klientů, jimž toto prodlení bezprostředně hrozí), jsou pak zákonnou překážkou pro poskytnutí úvěru, a dále, že při posouzení úvěruschopnosti musí poskytovatel vycházet výhradně z ověřených údajů o všech třech parametrech rozhodných pro toto posouzení. Poskytovatel spotřebitelských úvěrů se tedy při posouzení úvěruschopnosti nemůže spolehnout na pouhá prohlášení a tvrzení spotřebitele o příjmech a výdajích, ale musí tato prohlášení a tvrzení přiměřeným způsobem a s odbornou péčí ověřit.¹²¹

¹²¹ K tomu více rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18.12.2014, C – 499/13, CA Consumer Finance SA.

159. Z výše uvedeného lze dovodit mj. požadavek na doložení jednotlivých tvrzení žadatelů o úvěr, resp. účastník řízení má povinnost zjištěné informace přiměřeným způsobem ověřit a nespolehat se na pouhá prohlášení/tvrzení žadatele o úvěr o příjmech, výdajích a závazcích (dluzích), případně na předem paušálně stanovené hodnoty těchto položek.
160. Správní orgán v této souvislosti konstatuje, že již podle předchozí právní úpravy byl pojem „informace získána od spotřebitele“ vykládán tak, že se musí jednat o informace, které budou podepřené doklady (viz např. rozsudek SDEU ve věci C-449/13 ze dne 18. 12. 2014). Stejně tak z rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 30/2015-39 ze dne 1. 4. 2015 vyplývá, že součástí odborné péče poskytovatele úvěru je i taková obezřetnost, která jej vede k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k prověření (požadavku na doložení) těchto tvrzení (např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele apod.). S tímto výkladem koresponduje i aktuální judikatura soudů, týkající se ZSÚ.
161. Správní orgán také kontrolou na vzorku složek 54 úvěrových případů zjistil, že účastník řízení ve 46 případech neověřil existenci a výši skutečných příjmů a výdajů, přičemž ve 12 z těchto případů dokonce nedisponoval vůbec žádnými doklady, dokládajícími výši příjmů a výdajů spotřebitele. V dalších 3 případech pak ověřil příjmy, ale nikoliv výdaje, když v těchto případech nedisponoval žádnými doklady prokazujícími výdaje spotřebitele. Ve zbývajících 5 případech pak účastník řízení doklady o příjmech a výdajích disponoval, nicméně je při posuzování úvěruschopnosti řádně nezohlednil.
162. **Účastník řízení tedy řádné posouzení úvěruschopnosti neprovedl ani v jednom z 54 případů z kontrolního vzorku smluv.** Jinými slovy, ani v jednom případě, který správní orgán zkoumal, nedošlo účastníkem řízení k řádnému posouzení úvěruschopnosti spotřebitele. Z tohoto zjištění lze jednoznačně dovodit, že **nedostatky jsou systémového charakteru** a korespondují s nedostatky v oblasti zavedení a udržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti viz bod I. (i) tohoto rozhodnutí.
163. **Na základě zjištěných skutečností má správní orgán za prokázané, že účastník řízení v období od 1.11.2018 do 12.4.2019¹¹³ ve všech 54 případech z kontrolního vzorku smluv poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby před uzavřením smlouvy o úvěru nebo prodloužením doby splatnosti spotřebitelského úvěru řádně posoudil úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když**

d) v 46 případech (

neověřil existenci a výši skutečných příjmů a výdajů,

e) ve 3 případech () neověřil existenci a výši skutečných výdajů,

¹¹³ Datum uzavření první a poslední smlouvy z kontrolního vzorku smluv.

f) v 5 případech ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) řádně nezohlednil skutečně doložené výdaje,

čímž porušil ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ ve znění účinném do 31.12.2023 a dopustil se tak přestupku upraveného v ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ.

Návrh účastníka řízení na zastavení řízení a stanovisko správního orgánu

164. *Účastník řízení také navrhuje, aby správní orgán řízení o přestupku zastavil, neboť dílem z obsahu spisu nebylo spolehlivě prokázáno, že ze strany účastníka řízení k vytýkanému porušení povinností, a dílem po materiální stránce nemohlo v případě vytýkaného porušení povinností dojít k podstatnému ohrožení zájmu společnosti.*
165. *Pro případ, že správní orgán řízení o přestupku nezastaví, účastník řízení navrhuje, aby při rozhodování o druhu a výměře správního trestu správní orgán přihlédl k polehčujícím okolnostem, a to zejména k tomu, že obviněný přijal odpovídající opatření k nápravě zjištěných nedostatků, a také k tomu, že s účastníkem řízení dosud nebylo vedeno žádné řízení za přestupek v oblasti spotřebitelských úvěrů. Dále uvádí, že právní úprava v zákoně o spotřebitelském úvěru je poměrně nová, a chybí podrobnější výkladové materiály či jiná vodítka umožňující přesnější určení rozsahu jednotlivých povinností stanovených zákonem o spotřebitelském úvěru. V řadě dílčích nedostatků tedy (i s ohledem na absenci podrobnějších materiálů) předpokládal, že postupuje v souladu se zákonem (a to tím spíše, když tento postup byl připuštěn i v rámci odborné literatury a jeho vnitřních předpisů), přičemž jakmile se v rámci Kontroly dozvěděl o těchto nedostatecích, neprodleně zjednal jejich nápravu.*
166. Správní orgán k návrhu účastníka řízení na zastavení správního řízení uvádí, že řízení o přestupku lze zastavit pouze z důvodů uvedených v § 86 přestupkového zákona. Správní orgán uvádí, že z důkazů vyplývá, že účastník řízení nezavedl ve svých vnitřních předpisech vhodná a přiměřená pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele a dále, že poskytoval spotřebitelské úvěry, aniž by před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo prodloužením doby splatnosti spotřebitelského úvěru řádně posoudil úvěruschopnost spotřebitele. Pokud jde o tvrzení účastníka řízení, že v případě vytýkaného porušení povinností nedošlo k podstatnému ohrožení zájmu společnosti, správní orgán uvádí, že jednání účastníka řízení, za které správní orgán ukládá sankci tímto rozhodnutím, ohrožuje významný zájem chráněný zákonem, a to primárně veřejný zájem na ochraně spotřebitele před nezodpovědným poskytnutím úvěru, které by pro spotřebitele mělo negativní následky (např. insolvenci a s ní související dopady jak ekonomické v podobě ztráty majetku, tak společenské v podobě společenské stigmatizace). Správní orgán tedy neshledal důvody pro zastavení vedeného správního řízení a na základě zjištěných skutkových okolností dospěl k závěru, že účastník řízení spáchal přestupky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí. O dalších dvou přestupcích, pro které bylo zahájeno správní řízení, se správní orgán rozhodl řízení zastavit z důvodů uvedených v bodě 192 a následujících tohoto rozhodnutí.
167. K námitce účastníka řízení, že právní úprava v zákoně o spotřebitelském úvěru je poměrně nová a chybí výkladové materiály správní orgán uvádí, že ZSÚ je účinný od 1.12.2016. Posuzované období přitom bylo stanoveno na dobu od listopadu 2018 do září 2019, tedy dva roky po vstupu zákona v účinnost. V této souvislosti správní orgán znovu poukazuje na rozsudek NSS 6 As 8/2023 – 57 ze dne 31.1.2024. Nejvyšší správní soud zde konstatoval, že jak účel právní úpravy, tak požadavek odborné péče poskytovatele úvěru zůstal v současném ZSÚ oproti dřívějšímu zákonu č. 145/2010 Sb.

o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů zachován. Správní orgán také musí upozornit, na to, že ještě před samotnou účinností zákona o spotřebitelském úvěru vydal v říjnu 2016 za účelem přiblížení praxe správního orgánu vůči budoucím žadatelům o udělení Dohledový benchmark č. 3/2016, ve kterém shrnul požadavky na výkon činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru podle § 15 ZSÚ.

168. K námitce účastníka řízení týkající se přijatých nápravných opatření správní orgán uvádí, že účastníkem řízení deklarovaná a přijatá opatření směřující k odstranění zjištěných nedostatků nemají na zjištěný skutkový stav vliv. Jsou, byť žádoucí a nutnou, ale toliko následnou reakcí na správním orgánem zjištěné nedostatky. Správní orgán tedy považuje nápravná opatření zavedená účastníkem řízení za zákonnou povinnost účastníka řízení k odstranění závadného stavu a neshledal u něho důvody proč tato nápravná opatření zohlednit jako polehčující okolnost. Navíc ověřit tuto skutečnost, tj. zda opravdu účastník řízení odstranil všechny zjištěné nedostatky, bude moci správní orgán až provedením další kontroly.

F. Sankce

169. Ustanovení § 158 zákona o spotřebitelském úvěru stanoví, že **přestupky** podle tohoto zákona **projednává Česká národní banka**. Správní orgán tak byl legitimován projednat předmětné přestupky.
170. Správní orgán se při **určování druhu správního trestu a jeho výměry** řídil zásadami uvedenými v ustanovení § 37 přestupkového zákona, povahu a závažnost přestupku posoudil dle ustanovení § 38 přestupkového zákona, a přihlédl ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 39 a § 40 přestupkového zákona. Zároveň správní orgán přihlédl k povaze činnosti právnické osoby a obecným právním zásadám, zejména k zásadě individualizace sankce a k zásadě legitimního očekávání.
171. Za přestupek dle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ (viz bod I. (i) výroku: Nezavedení pravidel a postupů posuzování úvěruschopnosti spotřebitele) lze uložit ve smyslu ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) ZSÚ pokutu až do výše 20 mil. Kč. Za přestupek dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ (viz bod I. (ii) výroku: Posuzování úvěruschopnosti spotřebitele) lze uložit ve smyslu ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ pokutu až do výše 20 mil. Kč.
172. Správní orgán při stanovení výše sankce vycházel ze **zásady absorpce** zakotvené v ustanovení § 41 odst. 1 přestupkového zákona, ze které vyplývá, že v případě, kdy správní orgán ukládá účastníkovi řízení sankci za dva nebo více přestupků projednávaných ve společném řízení, ukládá trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. V případě, že zákon stanoví pro sbíhající se přestupky shodné rozpětí sankcí, ukládá potom trest za přestupek nejzávažnější.
173. Jako závažnější hodnotí správní orgán přestupek ad (ii) podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ, který byl vzat jako základ pro stanovení konkrétní výše pokuty a který představuje závažná porušení pravidel stanovených ZSÚ na ochranu spotřebitele, který je slabší stranou, jelikož na rozdíl od účastníka řízení nevystupuje jako profesionál v dané oblasti. Správní orgán uvádí, že jednání účastníka řízení, za které správní orgán ukládá sankci tímto rozhodnutím, **ohrožuje významný zájem chráněný zákonem, a to primárně veřejný zájem na ochraně spotřebitele před nezodpovědným poskytnutím úvěru, které by pro spotřebitele mělo negativní následky (např. insolveni a s ní související dopady jak ekonomické v podobě ztráty majetku, tak společenské v podobě společenské stigmatizace)**. Sekundárně je předmětnou úpravou chráněn

i celospolečenský zájem na minimalizaci negativních jevů spojených s insolvenční spotřebitelů, tedy exekuce, ztráta motivace k výdělečné činnosti, ztráta daňových příjmů státu a naopak nárůst výdajů na sociální dávky¹¹⁴. **Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace poskytování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou, neboť odborné, komplexní a důkladné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele ve smyslu ustanovení § 86 ZSÚ ve znění účinném do 31. 12. 2023 je elementárním předpokladem pro řádné poskytování spotřebitelského úvěru a tedy naplnění jednoho z hlavních účelů tohoto zákona.**

174. Správní orgán konstatuje, že rovněž pochybení ad I (i), tedy nezavedení a neudržování pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které jsou předpokladem pro tuto činnost, představuje vysokou míru závažnosti, neboť zasahuje do základních povinností účastníka řízení jako poskytovatele spotřebitelského úvěru a vedou ke stejnému následku, tj. porušování ZSÚ.
175. Přestupkový zákon umožňuje uložení alternativních druhů trestů (např. napomenutí)¹¹⁵ a popř. i modifikaci trestu (např. podmíněné upuštění od uložení správního trestu).¹¹⁶ S ohledem na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě však nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání ani modifikace trestu v úvahu. Jako nejefektivnější prostředek, který zajistí naplnění individuálně a generálně preventivního i represivního účelu sankce, se v popsaném případě jeví **uložení pokuty**.
176. K možné **liberaci** účastníka řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona správní orgán uvádí, že mu není známo, že by účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupkům zabránil. Správnímu orgánu nejsou známy žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by účastník řízení vyvinul dostatečné úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem o spotřebitelském úvěru.
177. Správní orgán se při **určování druhu správního trestu a jeho výměry** řídil zásadami uvedenými v ustanovení § 37 přestupkového zákona, povahu a závažnost přestupku posoudil dle ustanovení § 38 přestupkového zákona, a přihlédl ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 39 a § 40 přestupkového zákona. Zároveň správní orgán přihlédl k povaze činnosti právnické osoby a obecným právním zásadám, zejména k zásadě individualizace sankce a k zásadě legitimního očekávání.
178. **Povaha a závažnost přestupku** je v posuzovaném případě dána zejména významem zákonem chráněného zájmu, tedy objektu přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku, významem a rozsahem následku přestupku a délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání.
179. **Objektem** přestupků spáchaných účastníkem řízení, za které správní orgán ukládá sankci tímto rozhodnutím, je primárně veřejný zájem na řádném posouzení úvěruschopnosti spotřebitele a spolehlivosti jeho výsledku, jakož i ochrana spotřebitele před

¹¹⁴ srov. Zákon o spotřebitelském úvěru, 1. vydání, 2017, s. 425 – 435 (SLANINA, JEMELKA, VETEŠNÍK, WACHTLOVÁ, FLÍDR).

¹¹⁵ viz ustanovení § 35, § 45, § 47 až § 50 přestupkového zákona.

¹¹⁶ viz ustanovení § 42 až § 44 přestupkového zákona.

nezodpovědným poskytnutím úvěru, které by mohlo vést ke značným ekonomickým a společenským negativním následkům.

180. Z hlediska **způsobu spáchání** přestupků správní orgán konstatuje, že účastník řízení se jich dopustil jak jednáním **komisivní povahy**, tj. aktivním jednáním, když poskytl spotřebitelské úvěry bez řádného posouzení úvěruschopnosti spotřebitele (přestupek ad I (ii)), tak **omisivním jednáním**, tedy nekonáním tam, kde měl konat, když nezavedl a neudržel pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele (přestupek ad I(i)), která jsou vhodná z hlediska řádného poskytování spotřebitelského úvěru.
181. Správní orgán uvádí **k povaze činnosti** účastníka řízení, že je nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru, přičemž tuto činnost vykonává za účelem podnikání a tvorby zisku. Jako profesionál by měl při této činnosti přistupovat k povinnostem vyplývajícím z požadavku řádného posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr maximálně zodpovědně a vyvarovat se jakýchkoli porušení ZSÚ. I k tomu pak správní orgán přihlédl při stanovování výše uložené pokuty.
182. **Následkem** jednání účastníka řízení je u uvedených přestupků v obecné rovině porušení veřejného zájmu na řádném posuzování úvěruschopnosti spotřebitele a ochraně práv a zájmů spotřebitele. Protiprávní jednání účastníka řízení trvalo od listopadu 2018 do dubna 2019.
183. Co se týče otázky **zavinění**, jedná se o přestupky založené na objektivní odpovědnosti, a proto konkrétní zavinění není třeba zkoumat. Pokud jde o **účinek protiprávního jednání** účastníka řízení, k naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku zákazníků či nikoli. Vznik škody netvoří obligatorní znak skutkové podstaty těchto přestupků.
184. Jako k **okolnosti, za níž byly přestupky spáchány**, přihlédl správní orgán především ke skutečnosti, že porušení zákona upravujícího práva a povinnosti při poskytování spotřebitelského úvěru mělo u účastníka řízení **systémový charakter**, neboť se jednalo o nezavedení a neuplatňování řádných postupů a pravidel pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které se pak projeví rovněž v konkrétních posuzovaných případech. V této souvislosti je nutné poznamenat, že **konkrétní nedostatky byly správním orgánem ve výsledku zjištěny u všech úvěrových případů z kontrolního vzorku. Účastník řízení tedy v žádném z úvěrových případů, které správní orgán kontroloval, neposoudil řádně úvěruschopnost spotřebitele.**
185. Správní orgán vzal při rozhodování o stanovení konkrétní výše pokuty za spáchané přestupky v úvahu jako **polehčující okolnost** skutečnost, že s účastníkem řízení nebylo dosud žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu správním orgánem vedeno a účastník řízení nebyl za žádný přestupek trestán. Správní orgán zohlednil též dobu, která uplynula od spáchání přestupků.
186. Naopak jako **přítěžující okolnost** zvyšující závažnost deliktního chování účastníka řízení správní orgán považuje skutečnost, že účastník řízení spáchal více přestupků. Správní orgán též přihlédl k tomu, že nedostatečně nastavená pravidla a postupy, vedly k tomu, že ani u jednoho z úvěrových případů z kontrolního vzorku účastník řízení neposoudil řádně úvěruschopnost žadatele o spotřebitelský úvěr.
187. Při stanovení konkrétní výše pokuty správní orgán přihlédl jak k majetkovým poměrům účastníka řízení v době spáchání přestupku, tak k aktuálním majetkovým poměrům účastníka řízení, když vlastní kapitál účastníka řízení jakožto základní ukazatel jeho

finanční síly dosáhl ke konci roku 2020 výše 21 819 tis. Kč, ke konci roku 2021 výše 35 868 tis. Kč, ke konci roku 2022 výše 24 110 tis Kč a ke konci roku 2023 pak výše 20 093 tis. Kč. Pokud jde o výsledek hospodaření, účastník řízení byl do roku 2021 v zisku, když za rok 2020 měl výsledek hospodaření 744 tis. Kč a za rok 2021 14 049 tis. Kč. V roce 2022 pak vykázal ztrátu ve výši 1 758 tis. Kč a v roce 2023 ztrátu ve výši 4 017 tis. Kč.

188. Účastník řízení za rok 2021 poskytl celkem 14 089 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 108 665 816 Kč, za rok 2022 poskytl celkem 15 419 spotřebitelských úvěrů o objemu 118 876 706 Kč a za rok 2023 poskytl celkem 18 650 spotřebitelských úvěrů o celkovém objemu 150 288 061 Kč.
189. Správní orgán je přesvědčen, že s ohledem na represivní funkci sankce a generální prevenci je na místě uložit účastníku řízení za vytýkaná jednání peněžitou sankci tak, aby dal ostatním účastníkům trhu na vědomí, že vytýkaná jednání považuje za závažná porušení povinností, jejichž neplnění musí být trestáno a vynucováno. Správní orgán konstatuje, že zjištěná pochybení spočívající v porušení ZSÚ ve svém souhrnu představují vysokou míru závažnosti, neboť zasahují do základních povinností účastníka řízení jako nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, a jejich odůvodnění je dostatečným podkladem pro uložení sankce ve výši 3 000 000 Kč, která odpovídá 15 % z maximální možné výše a není ani nepřiměřená ani likvidační.¹¹⁷
190. Na základě posouzení všech uvedených aspektů dospěl správní orgán k jednoznačnému závěru, že pokuta ve výši jedné pětiny zákonné sazby je uložena v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky, s přihlédnutím k závažnosti spáchaných přestupků, zejména ke způsobu jejich spáchání a jejich následkům a k okolnostem, za nichž byly spáchány, majetkovým poměrům účastníka řízení, jakož i relevantním polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, a nemůže být považována za nepřiměřenou nebo za takovou, která by se mohla dotýkat samotné ekonomické existence účastníka řízení.
191. Ze všech výše uvedených důvodů pak správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Zastavení řízení ohledně skutků II. a IV. popsaných v Oznámení

Neuchovávání smluv o spotřebitelském úvěru a dalších dokumentů a záznamů v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení o řádném plnění povinností při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele

192. V oznámení o zahájení řízení vznesl správní orgán vůči účastníku řízení podezření, že ten neměl v rámci automatizovaného posuzování úvěruschopnosti každého jednotlivého žadatele o úvěr k dispozici konečné výsledky automatického posouzení. Správní orgán dále vznesl podezření, že účastník řízení nemá k dispozici ani jiné relevantní dokumenty a záznamy týkající se posouzení úvěruschopnosti každého jednotlivého žadatele o úvěr v takovém rozsahu, aby bylo možno hodnověrně osvědčit, jakým konkrétním způsobem toto posouzení proběhlo od samotného počátku až do okamžiku rozhodnutí o (ne)schválení žádosti o úvěr. Účastník řízení dle správního orgánu ani neuchovával rámcové a jednotlivé smlouvy o úvěru v jejich původní a nezměněné podobě se všemi

¹¹⁷ Za likvidační se nepovažuje ani uložení pokuty v případě subjektů, které jsou ve ztrátě, viz např. rozhodnutí NSS 5 As 279/2016.

správnými údaji, neboť smlouvy vykazovaly nedostatky zejména v dataci. Účastník řízení rovněž neuchovával dokumenty a záznamy týkající se prodlužování doby splatnosti úvěru, resp. posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů žádajících o toto prodloužení.

193. Správní orgán měl za to, že účastník řízení mohl porušit povinnost podle ustanovení § 78 ZSÚ tím, že neuchovával smlouvy o spotřebitelském úvěru a další dokumenty a záznamy v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení o řádném plnění povinností při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru a prodloužením doby splatnosti spotřebitelského úvěru.

Vyjádření účastníka řízení

194. Účastník řízení namítl, že složky Scorecard a Policy CRM systému nikdy nesloužily k posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Pokud tedy neuchovával výstupy Scorecard a Policy, neporušil povinnost uchovávat doklady týkající se posuzování úvěruschopnosti. Účastník řízení také poukázal na skutečnost, že u některých smluv o úvěru došlo k chybám, šlo však o chyby technického charakteru, týkající se nesprávného propisování údajů do příslušných polí smlouvy.
195. Účastník řízení navíc přijal příslušná opatření když přijal upravený vnitřní předpis č. 3 ze dne 1.2.2020 a poučil a opětovně proškolil zaměstnance o důležitosti toho, aby byly skutečně veškeré informace o průběhu posuzování úvěruschopnosti (včetně záznamu o provedených hovorech) ukládány do složky klienta v CRM systému.

Právní kvalifikace a hodnocení správního orgánu

196. Správní orgán měl v okamžiku zahájení řízení důvodné podezření, že účastník řízení v rámci automatizovaného posuzování úvěruschopnosti a to především ve fázi Scorecard a Policy CRM neobsahují informaci o tom, jak systém vyhodnotil žádost klienta. V průběhu správního řízení správní orgán přistoupil na argumentaci účastníka řízení, který namítal, že nástroje Scorecard a Policy CRM nikdy nesloužily k posuzování úvěruschopnosti klientů. Neuchování dokladů a dokumentů z použití těchto nástrojů tedy nemůže být považováno za neuchovávání dokumentů a záznamů o řádném plnění povinností při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele.
197. Ze skutkových zjištění zároveň vyplynulo, že účastník řízení v mnoha případech pouze spoléhal na tvrzení samotných spotřebitelů o příjmech a výdajích. V těchto případech tedy nebylo co uchovávat.
198. V kontextu skutkových zjištění učiněných v průběhu správního řízení správní orgán dospěl k závěru, že v posuzovaném případě se skutek nestal v rozsahu, v jakém bylo zahájeno správní řízení. S ohledem na výše uvedené se rozhodl správní orgán řízení v intencích § 86 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona o tomto skutku zastavit.

Uvádění nejasných a nepravdivých informací ve smlouvách o spotřebitelském úvěru o době trvání a splatnosti úvěru, úrokové sazbě, výši úroku, poplatku za uzavření smlouvy a o roční procentní sazbě nákladů na spotřebitelský úvěr

199. V oznámení o zahájení řízení vznesl správní orgán vůči účastníkovi řízení podezření, že datace smluvní dokumentace, která byla součástí kontrolního vzorku, je minimálně v některých případech nesprávná, kdy není jasně dán okamžik uzavření smlouvy a současně není upravena účinnost smlouvy. Správní orgán také zjistil na kontrolním vzorku chyby týkající se úrokové sazby, výše úroku, poplatku za uzavření smlouvy a RPSN.

200. Správní orgán měl za to, že účastník řízení porušil ustanovení § 77 ZSÚ když uváděl nejasné a nepravdivé informace o době trvání a splatnosti úvěru, úrokové sazbě, výši úroku, poplatku za uzavření smlouvy a RPNS ve smluvní dokumentaci.

Vyjádření účastníka řízení

201. Účastník řízení namítal, že u některých smluv o úvěru došlo k technickým chybám. Tyto chyby se však v případě žádné smlouvy o úvěru nedotýkaly údajů o době trvání úvěru a splatnosti úvěru, neboť tato pole byla vždy vyplněna správně. Účastník řízení má též za to, že nemohlo reálně dojít ke zmatení spotřebitele, neboť smlouva o úvěru sice vlivem technické chyby obsahuje dva různé údaje o uzavření smlouvy, avšak správný údaj je uveden na přehledném a viditelném místě (u podpisového řádku), zatímco chybný údaj je uveden na méně viditelném místě v textu smlouvy.
202. Účastník řízení dále namítá, že data do pole s informací o RPSN jsou propisována z nezávislého zdroje. Nesprávně uvedené datum uzavření smlouvy proto nemůže mít vliv na kalkulaci RPSN. Účastník řízení rovněž namítá, že se v případě zjištění ohledně vyčíslení nákladů úvěru opět jedná o technické chyby a doplňuje, že celková částka splatná spotřebitelem, jakož i údaj o splatnosti úvěru, což jsou z pohledu spotřebitele zásadní informace, je ve všech smlouvách vždy uvedena správně.
203. Nadto účastník řízení namítá, že přijal příslušná opatření k nápravě, zejména odstranil všechny technické chyby, které se vyskytovaly v původní smluvní dokumentaci.

Právní kvalifikace a hodnocení správního orgánu

204. Správní orgán prověřil argumentaci účastníka řízení a ověřil, že u předmětných smluv o úvěru je uveden nezpochybnitelný údaj o době trvání úvěru a splatnosti úvěru a dále, že je zde vždy uvedena správná celková částka splatná spotřebitelem i údaj o splatnosti úvěru. Vzhledem k těmto skutečnostem se rozhodl správní orgán řízení v intencích § 86 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona o tomto skutku zastavit.

F. Náklady řízení

205. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu uloží správní orgán účastníku řízení, který vyvolal správní řízení porušením své právní povinnosti, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částka je stanovena prováděcím předpisem ke správnímu řádu, kterým je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 6 odst. 1 této vyhlášky ve znění účinném do 30.6.2024 ve spojení s přechodným ustanovením v Čl.II vyhlášky č. 145/2024 Sb.¹¹⁸ paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč.
206. Vzhledem ke skutečnosti, že vedené správní řízení bylo, jak je podrobně uvedeno výše, vyvoláno tím, že účastník řízení porušil své právní povinnosti, uložil správní orgán účastníkovi řízení povinnost nahradit náklady tohoto správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. Lhůta 30 dnů stanovená k zaplacení paušální částky nákladů správního řízení je pak zcela přiměřená s ohledem na výši stanovené povinnosti.

¹¹⁸ Podle tohoto přechodného ustanovení náklady řízení zahájených a pravomocně neskončených přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky se stanoví podle dosavadních právních předpisů.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce dohledu nad finančním trhem II. Lhůta pro podání rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

Prof. PhDr. Ing. Vladimír Tomšík, Ph.D.
ředitel sekce dohledu nad finančním trhem II
podepsáno elektronicky

Mgr. Luděk Pestr
ředitel odboru správních řízení
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladu č.j. 2025/026234/CNB/110 ze dne 6. března 2025, sp.zn. Sp/2019/467/573**

V Praze dne 6. března 2025
Č. j.: 2025/026234/CNB/110
Počet stran: 9
Vypraveno dne: 7. března 2025

ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

Bankovní rada České národní banky (dále „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 17. 12. 2024 společností Via SMS s.r.o., IČO: 247 20 275, se sídlem Spálená 97/29, Nové Město, 110 00 Praha 1, právně zastoupenou [REDAKCE], advokátem, ev. č. ČAK [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], rozhodnutí České národní banky č. j. 2024/130207/650 ze dne 25. 11. 2024, sp. zn. Sp/2019/467/573, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) rozhodla takto:

Rozhodnutí České národní banky č. j. 2024/130207/650 ze dne 25. 11. 2024 se:

- I. podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance mění tak, že:**
 - i) v návěti výrokové části se slova „zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů“ nahrazují slovy „zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění do 31. 12. 2023“ a**
 - ii) ve výroku I. se za slovy „ustanovení § 86 odst. 1 ZSÚ“ ruší slova „ve znění účinném do 31. 12. 2023“;**
- II. ve zbytku podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance potvrzuje a rozklad společnosti Via SMS s.r.o., IČO: 247 20 275, se sídlem Spálená 97/29, Nové Město, 110 00 Praha 1 se v tomto rozsahu zamítá.**

ODŮVODNĚNÍ

[1.] Česká národní banka jako správní orgán prvního stupně (dále „správní orgán prvního stupně“) zahájila dne 5. 2. 2021 správní řízení doručením Oznámení o zahájení řízení z moci úřední č. j. 2021/13020/570 společnosti Via SMS s.r.o., IČO: 247 20 275, se sídlem Spálená 97/29, Nové Město, 110 00 Praha 1 (dále „účastník řízení“). Na základě zjištění učiněných při správní kontrole u účastníka řízení provedené v období od 12. 4. 2019 do 20. 9. 2019 pojal správní orgán prvního stupně důvodné podezření, že účastník řízení v období od 24. 5. 2018 do 20. 9. 2019 i) nezavedl a neudržoval vhodná a přiměřená pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů, ii) neuchovával úvěrové smlouvy a další dokumenty a záznamy v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení řádného plnění povinností při posuzování

úvěruschopnosti spotřebitelů, iii) poskytoval spotřebitelské úvěry bez posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů před uzavřením úvěrové smlouvy a iv) uváděl v úvěrových smlouvách nepravdivé a nejasné informace.

[2.] Dne 25. 11. 2024 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2024/130207/650 (dále „napadené rozhodnutí“), ve kterém výrokem I. uznal účastníka řízení vinného tím, že:

- i) v době od 1. 11. 2018 do 12. 4. 2019 nezavedl a neuplatňoval pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitele tak, aby byla přiměřená povaze, rozsahu a činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru, a
- ii) v době od 1. 11. 2018 do 12. 4. 2019 ve všech případech z kontrolního vzorku poskytl spotřebitelské úvěry bez toho, aby před uzavřením smlouvy o úvěr nebo prodloužením doby splatnosti spotřebitelského úvěru řádně posoudil úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů,

čímž porušil

- ad i) ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZSÚ“) ve spojení s ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) ZSÚ,
- ad ii) ustanovení § 86 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále „zákon o spotřebitelském úvěru“),

a dopustil se přestupku

- ad i) podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) ZSÚ,
- ad ii) podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) ZSÚ,

za což mu byla podle § 148 odst. 2 písm. b) ZSÚ uložena pokuta ve výši 3 000 000 Kč.

[3.] Výrokem II. napadeného rozhodnutí bylo zastaveno správní řízení o skutku, že účastník řízení neuchovával smlouvy, další dokumenty a záznamy o posouzení úvěruschopnosti spotřebitelů, a o skutku, že účastník řízení uváděl ve smlouvách o spotřebitelském úvěru nejasné a nepravdivé informace. Výrokem III. napadeného rozhodnutí byla účastníkovi řízení uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1 000 Kč.

[4.] Proti napadenému rozhodnutí podal účastník řízení dne 17. 12. 2024 včasný rozklad, ve kterém bankovní radě navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu prvního stupně k dalšímu řízení.

[5.] *V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“).*

[6.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a zjistil rozhodné skutečnosti odůvodňující vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně shromáždil podklady v rozsahu, který je dostatečnou oporou pro vydání napadeného rozhodnutí v souladu s ustanoveními § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu.

I. Změna výroku napadeného rozhodnutí

[7.] Bankovní rada při přezkumu napadeného rozhodnutí shledala nesprávnost napadeného rozhodnutí ve výroku I. v části, ve které byl účastník řízení shledán za porušení povinnosti dle § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru vinným ze spáchání přestupku dle § 154 odst. 1 ZSÚ. U tohoto přestupku, kterého se účastník řízení měl dle výroku I. napadeného rozhodnutí

dopustit, tak chybí informace o znění zákona, čili informace „ve znění účinném do 31. 12. 2023“, přičemž skutková podstata přestupku dle § 154 odst. 1 ZSÚ přímo odkazuje na § 86 stejného zákona a znění. Skutková podstata přestupku, který měl účastník řízení dle výroku I. napadeného rozhodnutí spáchat, tak odkazuje na jinak formulovanou zákonnou povinnost, než kterou měl účastník řízení dle výroku I. napadeného rozhodnutí porušit. Bankovní rada je však toho názoru, že z napadeného rozhodnutí je jasné, jakým skutkem se účastník řízení dopustil porušení jaké zákonné povinnosti, a proto je přesvědčena, že tuto vadu napadeného rozhodnutí lze odstranit změnou výroku v řízení o rozkladu a není nutné pouze z tohoto důvodu napadené rozhodnutí rušit a vrátit věc správnímu orgánu prvního stupně.

[8.] Bankovní rada si při úvahách, jak napadené rozhodnutí změnit v souladu s bodem 7 tohoto rozhodnutí, povšimla, že správní orgán prvního stupně ve výroku i odůvodnění napadeného rozhodnutí používal zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, jak ve znění do 31. 12. 2023, tak i ve znění předpisů účinných v době vydání napadeného rozhodnutí. Některá relevantní ustanovení tohoto zákona byla totiž novelizována. Bankovní rada je toho názoru, že aplikace různých znění zákona snižuje srozumitelnost napadeného rozhodnutí, když znění zákona jsou v odůvodnění i výroku různě kombinována. Bankovní rada má však za to, že obsahově byla relevantní právní ustanovení použita správně, neboť vždy bylo použito znění těchto ustanovení účinné v době, kdy účastník řízení přestupky spáchal. Žádná z novel také neučinila relevantní právní ustanovení pro účastníka řízení přívětivější. V tomto ohledu bankovní rada usuzuje, že změnou návětí výrokové části napadeného rozhodnutí dojde k odstranění všech částí, které působí méně srozumitelně tím, že kombinují tato dvě rozdílná znění, neboť vždy bude použito znění zákona o spotřebitelském úvěru do 31. 12. 2023 a zároveň dojde i k odstranění vady zmíněné v bodě 7 tohoto rozhodnutí. Bankovní rada dodává, že tato širší změna (oproti pouhému doplnění, že účastník řízení spáchal přestupek dle § 154 odst. 1 dle znění zákona do 31. 12. 2023) směřuje pouze ke zvýšení srozumitelnosti napadeného rozhodnutí a z toho důvodu ji lze v řízení o rozkladu provést.

[9.] Bankovní rada konstatuje, že odůvodnění napadeného rozhodnutí by tak po změně návětí výrokové části napadeného rozhodnutí mělo být čteno tak, že všechna zmíněná ustanovení zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, se vztahují ke znění tohoto zákona účinného do 31. 12. 2023. Je nutné pouze korigovat úvahy v bodě 151 napadeného rozhodnutí, neboť novelou provedenou zákonem č. 85/2024 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o trhu s nevykonnými úvěry, účinnou od 1. 5. 2024, došlo k vložení nového odstavce do § 15 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, a přečíslování původního odst. 3 na odst. 4. Pokud je tedy v bodě 151 napadeného rozhodnutí zmíněn § 15 odst. 4, tak po změně návětí výrokové části napadeného rozhodnutí se jedná o § 15 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru.

II. Námitka nesprávného právního posouzení

[10.] *Účastník řízení namítá, že závěr správního orgánu prvního stupně o porušení § 15 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru není dostatečně odůvodněn a nemá oporu ve spisech, což činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Dále se účastník řízení domnívá, že teoreticko-právní východiska správního orgánu prvního stupně (např. závěr v bodě 117 napadeného rozhodnutí) nejsou správná a neodpovídají skutkovým okolnostem případu.*

[11.] *Pokud jde o posuzování příjmů spotřebitelů, účastník řízení nesouhlasí se závěrem, že jeden doklad (např. výplatní páska) nepostačuje k ověření stability příjmů. Uvádí, že výplatní páska nebo výpis z účtu může v konkrétních případech obsahovat dostatečné informace o pravidelnosti příjmů. Tento postup odpovídá charakteru krátkodobých spotřebitelských úvěrů tzv. „payday loans“, které účastník řízení poskytoval a u kterých je ověřování příjmů v řádu měsíců adekvátní.*

[12.] Účastník řízení rovněž namítá, že správní orgán prvního stupně nesprávně interpretuje jeho Vnitřní předpis č. 3 Pravidla a postupy pro posuzování úvěruschopnosti klienta (dále „Vnitřní předpis č. 3“), neboť ten neumožňoval spoléhat se výhradně na jeden doklad, ale vyžadoval další dokumenty při existenci pochybností o spolehlivosti údajů. Tento postup potvrzuje i záznam z kontrolního pohovoru, v rámci kterého bylo uvedeno, že běžně se dokládaly výplatní pásky a výpisy z účtu za 1–3 měsíce.

[13.] Ve vztahu k ověřování výdajů spotřebitelů účastník řízení namítá, že jeho postup zahrnoval nejen životní minimum a normativní náklady, ale i statistické údaje publikované ČSÚ, což představuje komplexní model posouzení výdajů. Ověření výše konkrétních výdajů jednotlivých spotřebitelů považuje účastník řízení za v praxi nemožné, neboť nelze doložit neexistenci určitých výdajů (zejména proto, že průměrný spotřebitel není natolik pečlivý, aby byl schopen účastníku řízení doložit všechny doklady o veškerých svých výdajích). Tento přístup je navíc podpořen odbornou literaturou i legislativními změnami provedenými zákonem č. 462/2023 Sb.

[14.] Účastník řízení dále nesouhlasí s názorem správního orgánu prvního stupně, že výdaje spotřebitele musí být vždy individuálně doloženy. Tvrdí, že použití statistického modelu je přípustné, přičemž správní orgán prvního stupně navíc nesprávně interpretuje judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se touto otázkou dle účastníka řízení přímo nezabývá.

[15.] Bankovní rada shledává tyto námitky nedůvodnými a odkazuje na závěry správního orgánu prvního stupně v bodech 129 až 132, se kterými se ztotožňuje.

[16.] Správní orgán prvního stupně netvrdil, že z jednoho dokladu je vždy nemožné zjistit pravidelnost, trvalost a stabilitu příjmů, ale že tak zpravidla nelze učinit bez dalších informací, přičemž pravidla a postupy účastníka řízení pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů nijak blíže neupravovaly, jaké další informace je nutné získat, nebo jak má konkrétní zaměstnanec rozpoznat doklad o příjmech, který sám o sobě obsahuje další relevantní informace, které takový doklad činí dostatečným pro prokázání trvalosti a pravidelnosti příjmu (viz bod 129 napadeného rozhodnutí), když Vnitřní předpis č. 3 účastníka řízení neposkytoval v tomto ohledu pověřeným zaměstnancům účastníka řízení žádná vodítka. Pokud se účastník řízení, dle jeho názoru důvodně, domníval, že u některých dokladů se specifickými vlastnostmi je jeden doklad dostačující k prokázání trvalosti a stálosti příjmu spotřebitele, mohl ve svých pravidlech a postupech stanovit, jaké vlastnosti má doklad o příjmech spotřebitelů konkrétně mít, aby byl sám o sobě dostatečný. Nebylo tak nutné taxativně upravovat každou myslitelnou situaci, stačilo obecně stanovit, jak má pověřený zaměstnanec účastníka řízení doklad, který sám o sobě prokazuje trvalost a stálost příjmu spotřebitele žádajícího o úvěr, poznat a jak mají být skutečnosti, které jsou tímto dokladem prokazovány, vyhodnoceny.

[17.] Co se týče námítky, že Vnitřní předpis č. 3 účastníka řízení neumožňoval spoléhat se výhradně na jeden doklad o příjmu, bankovní rada uvádí, že s tímto hodnocením nesouhlasí. Již z čl. 5.1.13 Vnitřního předpisu č. 3 vyplývá, že k posouzení úvěruschopnosti je nezbytné, aby spotřebitel poskytl jeden doklad potvrzující výši příjmů klienta. Odstraňování pochybností a nejasností ohledně dokladu prokazujícího příjmy spotřebitelů je pak upraveno zejména v bodě 9.4.2 a 9.4.3 Vnitřního předpisu č. 3 účastníka řízení. První bod čl. 9.4.2.2. Vnitřního předpisu č. 3 míří na pochybnosti ohledně pravosti potvrzení o příjmu vydaného zaměstnavatelem nebo o pravosti předložené výplatní pásky. V případě pochybností o jejich pravosti je měl zaměstnanec telefonicky ověřit u zaměstnavatele spotřebitele. Pokud taková pochybnost nenastala, bylo možné vycházet pouze z jednoho dokladu o příjmu bez jeho dalšího ověření. Druhý bod čl. 9.4.2.2. Vnitřního předpisu č. 3 pak míří na situace, kdy z výpisu

z bankovního účtu, případně z výpisu v kombinaci s podpůrným dokladem¹, nevyplývá informace o zdroji příjmů. V případě, že z výpisu z bankovního účtu nebude zdroj příjmů vyplývat ani v kombinaci s podpůrným dokladem, mohl zaměstnanec účastníka řízení tuto informaci ověřit přímo u zaměstnavatele spotřebitele, je-li tvrzeným zdrojem příjmů mzda. Pokud z výpisu z účtu, případně z podpůrného dokladu vyplýval zdroj příjmů, bylo možné vycházet pouze z jednoho samostatného výpisu z bankovního účtu. Čl. 9.4.3. Vnitřního předpisu č. 3 pak umožňoval vyžádání dalších dokumentů, pokud měl zaměstnanec účastníka řízení pochybnosti o spolehlivosti nebo dostatečnosti informací nebo dokladů poskytnutých spotřebitelem, ale z demonstrativního výčtu je patrné, že tato spolehlivost a dostatečnost se vztahuje k informacím a dokladům, které spotřebitel poskytl, nikoliv k tomu, zda jsou skutečnosti, které dokládají, dostatečné pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele podle § 86 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s odbornou péčí dle § 75 zákona o spotřebitelském úvěru. Dle demonstrativního výčtu se totiž za nedostatečné považují vždy doklady nebo informace, které si vzájemně neodpovídají, vykazují známky grafických úprav, nejsou dostatečně čitelné, jsou zjevně nepravdivé nebo zkreslené, jsou nejasné (např. dokument není datován, nebo není uvedena měna, ve které je příjem pobírán) apod.

[18.] Celý čl. 9 Vnitřního předpisu č. 3 je navíc uveden tím, že kroky upravené v tomto článku jsou provedeny před zahájením samotného posouzení úvěruschopnosti. V této fázi účastníkem řízení nastaveného procesu, kdy si zaměstnanec účastníka řízení mohl dle Vnitřního předpisu č. 3 vyžádat od spotřebitele další dokumenty a informace, tak dostatečnost doložených skutečností pro řádné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele v souladu s § 86 zákona o spotřebitelském úvěru nemohla být tímto zaměstnancem posuzována, neboť ta by byla vyhodnocena až v průběhu posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. Bankovní rada tak nesouhlasí s účastníkem řízení, že Vnitřní předpis č. 3 neumožňoval spoléhat se pouze na jeden doklad o příjmu, a naopak je toho názoru, že pokud tento jeden doklad o příjmu netrpěl vadami, mohlo být dle Vnitřního předpisu č. 3 vycházeno pouze z něj, a to bez ohledu na to, zda tento doklad dokládá i stabilitu a trvalost příjmů, nebo zda pouze zachycoval příjem v ojedinělé a případně nadstandardní výši.

[19.] Co se týče zjišťování a ověřování výdajů spotřebitelů, tak bankovní rada uvádí, že dle § 86 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru se posuzování úvěruschopnosti provádí na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů, přičemž se posuzuje hlavně schopnost spotřebitele splácet sjednané splátky. Bankovní rada souhlasí, že ne vždy lze doložit výdaje spotřebitelů absolutně přesně, přesto však nelze plně rezignovat na ověřování výdajů a nahradit ověřování spotřebitelem tvrzených údajů porovnáním s pouze velmi obecnými statistickými výdaji průměrné domácnosti. V této souvislosti také nelze opomenout, že mnoho spotřebitelů pobírá své příjmy na účty vedené u bank nebo jiných institucí, kde lze následně poměrně snadno z výpisů z účtu nebo nahlédnutím přes službu Instantor, kterou účastník řízení využíval, vysledovat, jaký objem peněžních prostředků z nich byl odeslán nebo vybrán. Používání statistických modelů lze v některých případech připustit, takové modely ale musí být natolik komplexní a podrobné, aby se výstupy z těchto modelů dostatečně přibližovaly reálným výdajům konkrétních posuzovaných spotřebitelů, a musí tedy zohledňovat širokou škálu faktorů a proměnných. V tomto ohledu pak nelze souhlasit s tím, že model účastníka řízení, který spotřebitelem tvrzené výdaje porovnával ve své podstatě pouze oproti ČSÚ publikovaným průměrným nákladům domácností v kraji, ve kterém měl spotřebitel

¹ Dle čl. 5.1.13.2. výpis z bankovního účtu vedeného na jméno klienta může jako samostatný doklad k prokázání příjmů sloužit pouze tehdy, vyplývá-li z něj, z jakého konkrétního zdroje příjem pochází. Jinak musí být zdroj příjmů doložen dalším samostatným dokumentem jako např. pracovní smlouva.

bydliště (Vnitřní předpis č. 3 navíc připouštěl i použití celorepublikových statistik), tomuto požadavku odpovídal a byl dostatečný.

[20.] Bankovní rada také odmítá argumentaci účastníka řízení, který se snaží odůvodnit nižší důkladnost jím prováděného zjišťování a ověřování výdajů spotřebitelů tím, že poskytuje tzv. *payday loans* s jistinou nepřesahující řádově nižší desetitisíce Kč, které jsou poskytovány spotřebitelům s obecně nižšími příjmy a výdaji, a u kterých tak na rozdíl od jiných typů spotřebitelských úvěrů může hodnota „opomenutých“ údajů tvořit podstatnou část celkových výdajů spotřebitelů. Pokud účastník řízení poskytoval spotřebitelské úvěry se splatností maximálně 30 dní s jistinou v řádech nižších desetitisíců Kč, tak splátky takového úvěru snadno mohly dosahovat výše, která by odpovídala i daleko vyšším úvěrům, u kterých by jejich splácení bylo rozloženo do více splátek v delším časovém horizontu. Argument účastníka řízení, že poskytuje relativně nižší úvěry, tak není podstatný, když jím poskytované úvěry mají naopak relativně vysoké splátky v porovnání s příjmy typických spotřebitelů, kteří účastníkem řízení nabízené úvěrové produkty poptávají. Právě schopnost splácet sjednané splátky poskytnutého úvěru, nikoliv výše poskytnutého úvěru, jsou v procesu posuzování úvěruschopnosti rozhodující. Jak je zřejmé i z obecně užívaného názvu *payday loans*, tyto jsou často poptávány spotřebiteli, kterým měsíční rozpočet jejich domácností v době žádosti o spotřebitelský úvěr nedostačoval, což zakládá důvodné pochybnosti o tom, že budou disponovat peněžními prostředky na splacení sjednaného spotřebitelského úvěru bez nutnosti dalšího zadlužování. Bankovní rada je tak toho názoru, že výše poskytnutého spotřebitelského úvěru je spíše relevantní z pohledu řízení rizik poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, nikoliv však z pohledu posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů dle § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, které je zaměřeno na to, zda z výsledku posouzení úvěruschopnosti nevyplývají důvodné pochybnosti o tom, zda spotřebitel bude schopen splácet sjednané splátky. Spotřebitel může být schopen splácet nízké splátky vysokého úvěru, neboť ty jsou rozloženy v čase, ale již nemusí být schopen splatit mnohem nižší úvěr, který má být splacen v jedné relativně vysoké splátce. S ohledem na rizikovost úvěrového produktu, který účastník řízení spotřebitelům poskytoval, a na spotřebitele, kteří tento produkt obvykle poptávají (spotřebitelé s již tak napnutými rozpočty), existují zde *a priori* určité pochybnosti o tom, že spotřebitel bude schopen uhradit splátky úvěru, a o to více je důležité, aby účastník řízení co nejpřesněji zjistil výdaje spotřebitelů, aby je mohl řádně porovnat s jejich příjmy.

[21.] Bankovní rada uzavírá, že pokud se účastník řízení obával, že některé údaje o výdajích spotřebitelů budou opomenuty, zamlčeny nebo nebude možné doložit či vyvrátit jejich existenci, tak mu nic nebránilo si stanovit minimální výši výdajů, kterou by použil v případě, že tvrzené a podložené údaje vyhodnotí jako příliš nízké. V takovém případě by šel účastník řízení ve svém postupu nad rámec jeho zákonné povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. Nelze se však spokojit s tím, že je reálnost tvrzených výdajů ověřována pouze tím, že jsou spotřebitelem tvrzené výdaje porovnány se statistickými údaji o průměrných výdajích spotřebitelů publikovanými ČSÚ.

III. K rozhodovací praxi

[22.] Účastník řízení namítá, že pokuta uložená správním orgánem prvního stupně je nepřiměřeně vysoká, přičemž nebyly zohledněny polehčující okolnosti ani dodržena zásada legitimního očekávání a rovného zacházení dle § 2 odst. 4 a § 7 odst. 1 správního řádu. Správní orgán prvního stupně se odchýlil od své ustálené rozhodovací praxe, což je v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. čj. 6 Ads 88/2006-132, 2 Ads 171/2015-61) a nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 146/03.

[23.] Účastník řízení provedl řadu opatření k nápravě zjištěných nedostatků, včetně proškolení zaměstnanců, úpravy Vnitřního předpisu č. 3 a implementace databáze REPI. Tato

opatření byla doložena správnímu orgánu prvního stupně, avšak nebyla zohledněna jako polehčující okolnost. V obdobných případech však správní orgán prvního stupně k podobným opatřením přihlédl, např.:

- i. v bodě 178 rozhodnutí Sp/2023/228/573 bylo zohledněno zahájení nápravných opatření*
- ii. v bodě 201 rozhodnutí Sp/2020/272/573 bylo zohledněno zastavení protiprávního jednání*
- iii. v bodě 214 rozhodnutí Sp/2022/117/573 bylo zohledněn harmonogram nápravných opatření.*

[24.] *Účastník řízení dále namítá, že nebyla prokázána škoda způsobená spotřebitelům, což správní orgán prvního stupně rovněž nezohlednil, ačkoliv v jiných řízeních to považoval za polehčující okolnost, např.:*

- i. v bodě 198 rozhodnutí Sp/2020/272/573 došlo k zohlednění absence škody*
- ii. v bodě 118 rozhodnutí Sp/2020/386/573 uvedena absence hmotné újmy jako polehčující okolnost.*

[25.] *Účastník řízení dále poukazuje na výrazně nižší pokuty uložené v obdobných případech.*

[26.] Bankovní rada shledává tyto námitky nedůvodnými.

[27.] Bankovní rada nesouhlasí s tvrzením, že ustálenou rozhodovací praxí správního orgánu prvního stupně je vyhodnocení nápravných opatření jako polehčující okolnosti. K posouzení polehčujících nebo přitěžujících okolností stejně jako dalších faktorů majících vliv při určování druhu správního trestu a jeho výměry dle § 37 přestupkového zákona je správním orgánem prvního stupně přistupováno na individuálním základě. Bankovní rada dále dodává, že dle § 7 písm. g) zákona o spotřebitelském úvěru je zákonnou povinností účastníka řízení postupovat v souladu se zákonem o spotřebitelském úvěru, a je tak i zákonnou povinností účastníka řízení uvést svoji činnost do souladu s tímto zákonem, čímž je primárně předcházeno tomu, aby byl účastník řízení za obdobné jednání znovu v budoucnu sankcionován. Na zavedení nápravných opatření tak nelze pohlížet jako na automaticky uznatelnou polehčující okolnost.²

[28.] Jak již uvedl správní orgán prvního stupně v bodě 130 napadeného rozhodnutí, tak požadavek dle § 15 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru nelze chápat pouze tak, že je splněn již formálním nastavením pravidel a postupů pro posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů, ale je nutné také tato pravidla a postupy uplatňovat. Ze skutkových zjištění učiněných správním orgánem prvního stupně pak nevyplývá, že by u účastníka řízení byl předpoklad, že pouhou úpravou vnitřních předpisů dojde i k jejich skutečnému naplňování, když ani v kontrolním období účastník řízení nepostupoval dle nedostatečného Vnitřního předpisu č. 3 a jím prováděné posouzení úvěruschopnosti tak v mnoha úvěrových případech neodpovídalo ani požadavkům uvedeného vnitřního předpisu. Bankovní rada tak souhlasí se správním orgánem prvního stupně, že přijetí nápravných opatření nebylo nutné ani vhodné posoudit jako polehčující okolnost.

[29.] K nepřihlédnutí k absenci vzniku škody u spotřebitelů bankovní rada uvádí, že je toho názoru, že u ohrožovacích přestupků je pouhé ohrožení chráněného zájmu, a tedy nezpůsobení

² Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2021, č. j. 1 As 498/2020-29, dle kterého: „Provedení nápravných opatření je zákonnou povinností, jejíž nedodržení lze sankcionovat – v případě, že by provozovatel neprovedl nápravná opatření, dopouštěl by se (opakovaně) porušování podmínek stanovených zákonem či integrovaným povolením. Obdobné platí i ve vztahu k omezení doby trvání protiprávního stavu. Považovat jeho odstranění za „automatickou“ polehčující okolnost odůvodňující snad dokonce upuštění od uložení sankce zajisté nelze.“.

škody již součástí skutkové podstaty takového přestupku. V případě, že je prokázán vznik škody v důsledku závažného jednání pokutované osoby, bývá způsobení škody správním orgánem prvního stupně vyhodnoceno jako přitěžující okolnost, což se projeví ve vyšší uložené pokutě. Neutrální stav mezi způsobením a nezpůsobením škody, ke kterému by bylo nutné přičítat přitěžující nebo polehčující okolnost v závislosti na tom, zda ke vzniku škody došlo či nikoliv, neexistuje, neboť neutrálním stavem u ohrožovacích přestupků je právě pouhé ohrožení, tedy nezpůsobení škody. Nezpůsobení škody u ohrožovacích přestupků se tak vždy implicitně promítne do výše uložené pokuty, neboť v tomto ohledu nebývá pokutované osobě při stanovování druhu a výše správního trestu přitěžováno, na což nemá vliv ani to, že v některých rozhodnutích správního orgánu prvního stupně nebo rozhodnutích bankovní rady o rozkladu je toto uvedeno explicitně a v jiných nikoliv. Posouzení nezpůsobení škody spácháním ohrožovacího přestupku jako polehčující okolnosti by pak vedlo k tomu, že by totožná okolnost byla účastníkovi řízení přičítána jak v rovině viny, tak i v rovině sankce. Bankovní rada tak souhlasí s tím, že správní orgán prvního stupně neposoudil nezpůsobení škody jako polehčující okolnost, ale je toho názoru, že implicitně k nezpůsobení škody bylo přihlédnuto, neboť pokud by způsobení škody bylo prokázáno, tak by uložená pokuta byla nepochybně vyšší.

[30.] K výši pokut uloženým jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů bankovní rada uvádí, že jiná rozhodnutí lze použít jako referenční hledisko ve vztahu k dodržování zásad rovného zacházení a zákazu libovůle, avšak neměly by představovat překážku pro změnu praxe ani pro rozdíly při stanovování výše pokut s přihlédnutím k individuálním okolnostem v jednotlivých případech.³ V tomto ohledu pak bankovní rada neshledala, že by se výše uložené pokuty jakkoliv vymykala pokutám ukládaným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů za porušení zákona o spotřebitelském úvěru. Pokud účastník řízení namítá, že některým jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů byla v obdobných řízeních uložena pokuta výrazně nižší, tak je nutné také uvést, že jiným poskytovatelům spotřebitelských úvěrů byla naopak v obdobných řízeních uložena pokuta výrazně vyšší. Lze např. poukázat na pokutu ve výši 7 500 000 Kč uloženou společnosti Zaplo Finance s.r.o. (u tohoto případu lze také poukázat na to, že ani v tomto řízení nebyla nápravná opatření posouzena jako polehčující okolnost)⁴, pokutu ve výši 5 400 000 Kč (po snížení bankovní radou v řízení o rozkladu ze 6 000 000 Kč) uloženou společnosti HELP FINANCIAL s.r.o. (znovu lze poukázat i na to, že ani v tomto řízení nebylo přihlédnuto k nápravným opatřením jako k polehčující okolnosti)⁵, pokutu ve výši 4 000 000 Kč uloženou společnosti CFG Credit a.s.⁶ nebo pokutu ve výši 4 000 000 Kč uloženou společnosti Profi Credit Financial, a.s.⁷. Pokuta uložená účastníkovi řízení je zhruba ve středu rozpětí pokut, které jsou v obdobných řízeních poskytovatelům spotřebitelských úvěrů ukládány. V tomto ohledu je pak bankovní rada toho názoru, že pokuta uložená účastníkovi řízení je projevem individualizace trestu, a neshledala, že by uložená pokuta ve výši 3 000 000 Kč byla důsledkem porušení zásady legitimního očekávání nebo zásady rovnosti. Bankovní rada se s odůvodněním uložené sankce v bodech 169 až 191 napadeného rozhodnutí ztotožňuje a považuje výši uložené pokuty za přiměřenou.

³ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 5/2023- 39 ze dne 21. 3. 2024.

⁴ Sp. zn. S-Sp-2020/00150/CNB/573 dostupné na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2020_00150_CNB_573.pdf.

⁵ Sp. zn. S-Sp-2019/00251/CNB/573 dostupné na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2019_00251_CNB_573.pdf.

⁶ Sp. zn. S-Sp-2023/00015/CNB/658 dostupné na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2023_00015_CNB_658.pdf.

⁷ Sp. zn. S-Sp-2021/00214/CNB/573 dostupné na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/prilohy/S-Sp-2021_00214_CNB_573.pdf.

[31.] Bankovní rada je toho názoru, že bylo dostatečně prokázáno, že se účastník řízení dopustil přestupků uvedených v napadeném rozhodnutí. Bankovní rada po projednání věci dospěla k závěru, že při posouzení protiprávního jednání v bodě (ii) výroku I. napadeného rozhodnutí došlo k uvedení špatného znění zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, a shledala, že používání různých časových verzí zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, činilo napadené rozhodnutí méně srozumitelným. Bankovní rada tak v části změnila návětí výrokové části a výrok I. napadeného rozhodnutí v souladu s podmínkami, které pro změnu v odvolacím rozhodnutí stanoví správní řád. V ostatním nebyla shledána nezákonnost nebo nesprávnost napadeného rozhodnutí. S ohledem na výše uvedené rozhodla bankovní rada tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

doc. Ing. Eva Zamrazilová, CSc.
viceguvernérka
podepsáno elektronicky

PhDr. Jakub Seidler, Ph.D.
člen bankovní rady
podepsáno elektronicky